

488 igen, 48 nem – ciántilalom az EP-ben

A kezdeményezők: Tökés László és Áder János

Az Európai Parlament plénumán, **Brüsszelben** 2010. május 5-én végszavazásra került sor a cianidos bányászati technológiák alkalmazásának tilalmáról szóló határozati állásfoglalási indítvány ügyében. Az **Áder János** és **Tökés László** európai képviselők által 2010 márciusában útjára indított kezdeményezés az Európai Néppárt hathatós támogatásának, valamint az EP-frakciók példás összefogásának köszönhetően **488** igen, **48** nem és **57** tartózkodó szavazattal jutott sikerre. A szavazati arányok, illetve az ellenszavazatok tízszerezését kitevő igenek (am. a leadott szavazatok 82%-a) meggyőzően szemléltetik az ügy európai súlyát és támogatottságát.

A ciánalapú bányászat általános tilalmáról szóló határozati állásfoglalás előzményei közé tartozik, hogy Tökés László erdélyi képviselőnk már 2009 márciusában, az EP strasbourgi plénumán felhívta a figyelmet a **verespataki bányaberuházás** megvalósításának veszélyeire. Ugyanazon év áprilisában európai képviselőnk több mint negyven, különböző politikai pártállású kollégájával együtt írásbeli beadvánnyal fordult **Stavros Dimas** környezetvédelmi európai biztoshoz a készülő **romániai** és **bulgáriai** bányaindítások tárgyában, közbenjárását kérve a verespa-

taki, valamint a **chelopechi** és **krumovgradi** aranybánya-projektek leállítása érdekében. Idén januárban európai képviselőinknek a verespataki bányavállalkozás agresszív lobbiaikciójával kellett szembenéniük Brüsszelben, azon az elfogult szakmai fórumon, melyet romániai politikai támogatóik cinkos segédletével rendeztek meg.

A 2000-ben végbement **tiszai ciánkatasztrófa** 10. évfordulóján Tökés László és Áder János elkergették látták az időt arra, hogy a nagybányai és a verespataki bányáikat nemzetköziesítve, európai szinten keressék a megoldást a cianidos bányászati technológiák alkalmazása jelentette veszélyekre.

Márciusban benyújtott, ún. szóbeli választ igénylő kérdésük – az ehhez szükséges, széles körű támogatás megszerzése révén – április 21-én került az EP plénuma elé, és ekkor került sor annak általános vitájára.

Menet közben **Tabajdi Csaba**, valamint **Daciana Octavia Sârbu** és **Cătălin Sorin Ivan** szocialista képviselők is felléptek a cianidos bányászat ellenében, és önálló írásbeli nyilatkozatot bocsátottak ki az Európai Parlamentben.

A néppárti kezdeményezés, valamint a fokozatos frakcióközi össze-

fogás – a szocialisták, a liberálisok, a zöldek és a konzervatívok megegyezése – vezetett el végül annak a közös állásfoglalásra irányuló határozati indítványnak az elfogadásához, melyről az EP plénuma a mai napon szavazott.

A rendkívüli fontosságú dokumentum elfogadásának előzményeihez az is hozzátartozik, hogy a kezdeményezés az első pillanattól fogva a **román néppárti képviselőcsoport** általános ellenállásába ütközött. Utóbb, nevezetesen a szavazást megelőző napokban az indítvány támogatói és ellenzői között valóságos **„háborúskodás”** alakult ki az Európai Parlamentben.

A nyilvános és kulisszák mögötti lobbiháborút **Marian Jean Marinescu** képviselő és csapata indította és „tematizálta”. Éppen olyan hirtelenül és váratlanul, miként a januári szakmai alkonyra rajtaütésszerű megszervezésével, a román néppárti delegáció alelnöke az utolsó pillanatban általános offenzívába lendült az Áder–Tökés-tervezet ellen, körlevélben keresve meg valamennyi EP-képviselőt, támogatásukat kérve azon módosító javaslatokhoz, melyeket **Elena Băsescu**, **Petru Luhan**, **Cristian Preda**, **Traian Ungureanu** és **Iosif Matula** képviselőtársaival együtt nyújtott be a cianidokkal kapcsolatos állásfoglalási indítványhoz, további, mintegy negyven EP-képviselő aláírását szerezve meg a román álláspont alátámasztására. A két módosítvány tulajdonképpen a leglényegétől fosztotta volna meg az eredeti szövegtervezetet.

A következő két napon sűrűn követték egymást az **események**, illetve a kialakuló nyilatkozatháború **dokumentumai**, a következők szerint:

- Áder János EP-képviselő körlevele az EP-képviselőkhöz

- Daciana Octavia Sârbu, **Silvia Adriana Țicău** és Tabajdi Csaba szocialista képviselők módosító javaslat

▶ - A **Pro Roşia Montana Egyesület** EP-képviselőkhöz intézett „ciánbarát” felhívása

- Cristian Preda EP-képviselő meghívója az összes romániai képviselőhöz egy, a verespataki lakosokkal és helyi, valamint környékbeli polgármesterekkel való megbeszélésre

- A román néppártiakkal rokon-szenvező **Corien Wortmann-Kool** holland képviselő, a néppárti EP-frakció alelnökének szűk körű egyeztető megbeszélésre szóló meghívója

- Marian Jean Marinescu képviselőnek a ciánbányászattal kapcsolatos „szakértői” megbeszélésre szóló meghívója

- Tőkés László román és magyar nyelvű Felhívása a hazai közvéleményhez és civil szervezetekhez, a

ciántechnológián alapuló bányászat betiltásának támogatására

- **Vasil Kadrinov** polgárjogi aktivista felhívása az EP képviselőihez, a Bulgáriai Ciánellenes Koalíció nevében

- **Smaranda Enache** elnök aszszony Nyilatkozata a Pro Europa Liga nevében, az EP képviselőihez címezve

- Marian Jean Marinescu újabb támogatáskérő körlevele és felhívása az EP képviselőihez

- Áder János felhívása a képviselőkhöz, az indítvány eredeti, változatlan szövegének a megszavazására nézve

- Tőkés László újabb felhívása a képviselőkhöz, indítványuk maradéktalan támogatását kérve

A szövegek és események sorában kell még megemlítenünk a következőket:

• Az Erdélyi Magyar Képviselőcsoport Állásfoglalása is elkészült, melyben – egyebek mellett – ez áll: „Mi, az erdélyi magyar közösség által megválasztott képviselők, egyértelműen kiállunk a ciántechnológián alapuló bányászat európai tilalma mellett, és minden olyan próbálkozást elutasítunk, amely ennek megakadályozására irányul”. Az **RMDSZ EP-képviselőivel** sajnos nem siker-

ült egyetértést kialakítani a dokumentum kiadása tekintetében.

• Május 5-én, a szavazás délelőttjén sürgősséggel tűzték a Gazdasági és Környezetvédelmi Szakbizottság (ENVI) napirendjére a ciános bányászat tilalmára vonatkozó tervezet módosító javaslatainak megvitatását. A román néppárti delegáció kényszerítőzése azonban nem érte el célját: Marian Jean Marinescu és társai módosítványait a Bizottságban leszavazták. Áder János határozott fellépése és Tőkés László hozzászólása megtették hatásukat. **Richard Seeber** koordinátor és képviselőtársai józan megnyilatkozásai szintén jó irányban hatottak.

• A román

részről bevetett külső nyomásgyakorlás sem járt eredménnyel. A kisebbfajta verespataki „bányászjárás” és az egymást követő megbeszélések várt hatása elmaradt. A **Roşia Montana Gold Corporation** helyszínen lévő képviselői sem jutottak eredményre.

• A május 5-i néppárti frakcióülés teljes egyhangúsággal továbbította szavazásra a képviselőcsoport szavazólistáját, Wortmann-Kool asszony és Richard Seeber enyhe kompromisszumos szöveg módosításával.

Mind Ezeket követően, a koradélután sorra kerülő **szavazáson** az Áder János és Tőkés László által fenntartott közös frakcióközi dokumentum-tervezet szinte változatlan

formában átment, az azt megüresíteni akaró módosító javaslatok viszont nagy szavazataránnyal vereséget szenvedtek (415 – 161; 379 – 274; 337 – 246; 334 – 247). A szocialista képviselők egyik kedvező előjelű módosító javaslatát ezzel szemben nagy szavazattöbbséggel fogadta el az Európai Parlament (524 – 54).

A szavazást követő, rögtönzött **sajtótájékoztaton** az EP állásfoglalásának kezdeményezői az elért eredményt Európa és a magyarság **közös sikerének** nevezték. **Áder János** kifejtette, hogy ezzel megnyílt az út egy olyan törvényes szabályozás előtt, mely által az Európai Bizottság a ciánalapú bányászat betiltását mondhatja ki egész Európában. **Tőkés László a magyarok és a románok** közös sikerének minősítette a szavazást – annak ellenére, hogy a Marian Jean Marinescu vezette néppárti csapat szembe ment az Európai Néppárttal és Románia jól felfogott nemzeti érdekeivel. Ugyanakkor abbéli reményének adott kifejezést, hogy Románia néppárti kormánya és európai küldöttsége felül fogják vizsgálni Európa-idegen álláspontjukat, továbbá a szintén néppárti magyarországi – új – kormányzattal együttműködve fogják kialakítani közös álláspontjukat – nem csupán a ciántechnológia használatát és a környezetvédelem vonatkozásában.

Csernobil és a tiszai ciánszerencsétlenség emléke kötelez, mint ahogyan a **Mexikói-öbölben** zajló kőolaj-szennyezési katasztrófa is mementóként figyelmeztet, hogy „ne játszodjunk a tűzzel” – mondotta Tőkés László.

Brüsszel, 2010. május 6.

A romániai Zöld Párt elnöke, Remus Cernea is gratulált

Az Európai Parlament 2010. május 5-i állásfoglalása a cianidos bányászati technológiák általános betiltásáról az Európai Unióban

Az Európai Parlament,
– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 191. cikkére,

– tekintettel az elővigyázatosság elvére, amelyet a környezetről és a fejlődésről szóló riói nyilatkozat, valamint a biológiai sokféleségről szóló 1992. júniusi Rio de Janeiro-i egyezmény is rögzített,

– tekintettel a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i európai parlamenti és tanácsi 2000/60/EK irányelvben (vízügyi keretirányelv) foglalt környezetvédelmi célokra,

– tekintettel az ásványi nyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladékok kezeléséről szóló, 2006. március 15-i 2006/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre, amely engedélyezi a cianid bányászati alkalmazását, és ugyanakkor meghatározza a megengedett legmagasabb cianidszintet,

– tekintettel a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek ellenőrzéséről szóló 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. december 16-i 2003/105/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (Seveso II), amely szerint "a bányászatban bizonyos tárolási és feldolgozási tevékenységek [...] potenciálisan rendkívül súlyos következményekkel járhatnak",

– tekintettel a környezeti károk megelőzése és helyreállítása tekintetében a környezeti felelősségről szóló, 2004. április 21-i 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre, amelynek értelmében a tagállamok engedélyezhetik, hogy a gazdasági szereplők ne legyenek kötelesek viselni a környezeti károkból eredő költségeket, amennyiben bizonyos feltételek bizonyíthatóan teljesülnek,

– tekintettel a spanyol, a belga és a magyar soros elnökség 18 hónapos munkaprogramjára, valamint annak a vízügyi politikára és a biológiai sokféleségre vonatkozó célkitűzéseire,

– tekintettel a cianidos technológiák általános tilalmára vonatko-

zó, a 44/1988. bányászati törvény 2000. évi módosítása révén Csehországban hozott intézkedésekre, a magyar 48/1993. bányászati törvény 2009. évi módosítására, amely Magyarország területén megtiltja a cianid alapú bányászati technológiák alkalmazását, valamint a cianidos atmoszféra betiltásáról szóló, 2002-ben hozott német rendeletre,

– tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére,

A. mivel az ENSZ 2010-et a biológiai sokféleség nemzetközi évének nyilvánította, és az egész világot felszólította, hogy tegyen lépéseket a földi élet sokféleségének megőrzése érdekében,

B. mivel a cianid az aranybányászatban alkalmazott, súlyosan mérgező vegyi anyag, amely a vízügyi keretirányelv VIII. melléklete értelmében fő szennyező anyagnak minősül, amelynek katasztrofális és visszafordíthatatlan hatása lehet az emberi egészségre és a környezetre, így a biológiai sokféleségre is,

C. mivel a visegrádi országok (Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia) környezetvédelmi miniszterei 2007. május 25-én, a csehországi Prágában tartott 14. környezetvédelmi miniszteri találkozásukon kiadott, a fenntartható bányászatról szóló közös állásfoglalásukban aggodalmuknak adtak hangot amiatt, hogy a régióban több helyütt olyan veszélyes technológiákat alkalmaznak vagy terveznek

bevetni, amelyek súlyos környezeti kockázatokkal járnak, és esetleg határokon átnyúló következményeket is okozhatnak,

D. mivel a Duna védelmére és fenntartható használatára vonatkozó együttműködésről szóló szófiai egyezmény keretében a felek abban állapodtak meg, hogy a cianid mellett, hogy a vízügyi keretirányelv szerint kiemelten veszélyes anyagnak számít, jelentős veszélyeket magában hordozó anyag,

E. mivel az elmúlt 25 évben világszerte több mint 30 nagyobb cianid-szivárgással járó komoly baleset fordult elő, ezek közül a legsúlyosabb tíz évvel ezelőtt, amikor több mint 100 000 köbméter cianiddal szennyezett vizet eresztettek egy aranybánya víztárolójából a Tisza–Duna vízrendszerbe, ezzel Közép-Európa történelmének akkori legsúlyosabb ökológiai katasztrófáját idézve elő, és mivel arra nézve nincs valódi garancia, hogy hasonló balesetek nem fordulnak elő többé, figyelembe véve kiváltképp az egyre sűrűbben bekövetkező szélsőséges időjárási körülményeket, többek között a gyakori erősen csapadékos időszakokat, amint azt az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoport negyedik értékelő jelentése is előrevetíti,

F. mivel még mindig számos EU-tagállam mérleget olyan külszíni aranybányákkal kapcsolatos nagy-

▶ az emberi egészség és a környezet tekintetében további potenciális veszélyeket magukban hordozó cianidos technológiákat alkalmaznak nagy népsűrűségű területeken,

G. mivel a vízügyi keretirányelv értelmében a tagállamok kötelesek elérni és megőrizni a vízkészletek "jó állapotát", valamint meg kell akadályozniuk veszélyes anyagokkal való szennyeződésüket; mivel azonban a jó minőség függhet azon vízgyűjtő vízminőségétől is, amely cianidos bányászati technológiákat alkalmazó szomszédos országokban helyezkedik el,

H. mivel a cianiddal kapcsolatos balesetek határokon átnyúló hatásai – különös tekintettel a nagy vízgyűjtők és a talajvizek szennyeződésére – felhívják a figyelmet arra, hogy a cianidos bányászatból eredő súlyos környezeti veszélyek tekintetében uniós megközelítésre van szükség,

I. mivel még mindig nem állnak rendelkezésre prudenciális szabályok és megfelelő pénzügyi garanciák, továbbá mivel a cianidos bányászatra vonatkozó hatályos jogszabályok végrehajtása a tagállamok végrehajtási hatásköröket gyakorló hatóságainak rátermettségétől is függ, ezért csak idő kérdése, hogy az emberi mulasztás mikor vezet balesethez,

J. mivel a bányászati hulladékról szóló irányelvet néhány tagállam még nem hajtotta maradéktalanul végre,

K. mivel a cianidos bányászat csak kevés munkahelyet teremt és azt is mindössze 8–16 évre, miközben hatalmas, határokon átnyúló ökológiai károkat okozhat, amelyek költségeit nem az eltűnő vagy csődbe ment, felelős üzemeltető vállalatok fedezik, hanem az állam, azaz az adófizetők,

L. mivel az üzemeltető vállalatok nem rendelkeznek hosszú távú biztosítással, amely fedezné a jövőben bekövetkező balesetből vagy működési zavarból adódó költségeket,

M. mivel két gramm arany előállításához egy tonna alacsony minőségű ércet kell kitermelni, ami után hatalmas mennyiségű bányászati hulladék marad a helyszíneken, miközben az arany 25–50%-a végül a hulladéklerakóban marad; mivel ráadásul a cianidos bányászati technológiát alkalmazó nagyszabású

Kilátás Verespatakon – fotó: travel.webhosts.com

projektek évente több millió kilogramm nátrium-cianidot használnak fel, amelynek már a szállítása és tárolása is súlyos katasztrófához vezethet, ha valahol hibát követnek el,

N. mivel vannak alternatív módszerek a cianidos technológiát alkalmazó bányászat helyettesítésére,

O. mivel az éppen zajló, cianidos technológiát alkalmazó projektek ellen a nyilvánosság egész Európában erőteljes tiltakozásokat szervez, amelyekben nemcsak a polgárok, a helyi közösségek és nem kormányzati szervezetek vesznek részt, hanem állami szervek, kormányok és politikusok is,

1. úgy véli, hogy a vízügyi keretirányelv hatálya alá tartozó uniós célok – nevezetesen a vízkészletek jó kémiai állapotának elérése és a vízkészletek, valamint a biológiai sokféleség megőrzése – tiszteletben tartását csak úgy lehet megvalósítani, ha betiltják a cianidos bányászati technológiákat;

2. felszólítja a Bizottságot, hogy javasolja a cianidos bányászati technológiák teljes betiltását az Európai Unióban 2011 vége előtt, mivel ez az egyetlen biztonságos módja vízkészleteink és ökoszisztémáink bányászati tevékenységekből származó cianidos szennyeződéstől való védelmének, valamint hogy végezzen ugyanakkor rendes hatásvizsgálatot;

3. tudomásul veszi a megfelelő kezdeményezéseket az EU-ban és az

ENSZ rendszerén belül, és erőteljesen szorgalmazza a biztonságosabb – elsősorban cianidmentes – bányászati alternatívák kifejlesztését és alkalmazását;

4. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az EU-ban sem közvetlenül, sem közvetve ne támogassanak cianidos technológiát alkalmazó bányászati projekteket addig, amíg az általános tilalom alkalmazandó, és harmadik országokban se támogassák az ilyen projekteket;

5. felhívja a Bizottságot, hogy az alternatív zöld iparágaknak, a megújuló energiának és az idegenforgalomnak nyújtandó megfelelő pénzügyi támogatás révén ösztönözze azon területek ipari szerkezetátalakítását, amelyeken a cianidos bányászatot betiltották;

6. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a nyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről szóló, meglévő jogszabályok módosítására, amelynek értelmében minden üzemeltető vállalat köteles lesz olyan biztosítást kötni, amely baleset vagy működési zavar esetén ellentételezi a károkat és fedezi a helyszín eredeti ökológiai és kémiai állapotának helyreállításával kapcsolatos kármentesítés költségeit;

7. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak.

A revizionizmus és a cianidos bányászat – sajtóvisszhangok

Egy román lap szerint gazdasági háborút jelent a cianidos bányászat tal szembeni, Magyarország által kikényszerített uniós döntés.

A cianidos bányászati technológiákkal szembeni európai döntés kikényszerítésével Magyarország nem csupán Románia gazdasági érdekeit támadja nyíltan, hanem revizionista érveket is ad egyes magyarországi politikusok kezébe, akik abban reménykednek, hogy Erdély természeti kincseit a jövőben nemzedékek Magyarország határain belül aknázzhatják majd ki – fejt ki csütörtöki számában a Jurnalul National.

Az előző napon az Európai Parlament megszavazta azt az állásfoglalást, amely arra szólítja fel az Európai Bizottságot, hogy 2011 végéig terjessze elő a cianidos bányászati technológiáknak az Európai Unióban való teljes betiltását célzó jogszabálytervezetet. A román napilap cikke még a szavazás előtt készülhetett, mert a szerdai szavazás várható eredményéről ír.

A cikk írója kifejti: a határozat(tervezet) nyílt támadást jelent Románia gazdasági érdekei ellen egy olyan válságidőszakban, amikor a térség országai verseny-

ben állnak egymással a tőkeforrások bevonása terén. E „gazdasági háború” szellemében Magyarország be akarja fagyasztani a Rosia Montana Gold Corporation (RMGC) vállalat beruházását, amely Románia számára több mint 4 milliárd dolláros hasznot jelentene, és munkahelyek ezreit teremtené – olvasható a lapban. A gazdasági versenyben Budapest arra törekszik, hogy Románia infrastruktúrát nélkülöző, alacsony iparosítási szinten maradjon, ami hosszú távon Magyarország felé terelné a beruházásokat – vélekedik a cikk szerzője.

„Egyes magyar politikusok még messzebbre mennek, revizionista érveket hangoztatva, arra gondolva, hogy Erdély kincseit a jövőben nemzedékek Magyarország határain belül aknázzhatják majd ki” – írja a lap. Szerinte ilyen értelemben az európai parlamenti határozat(tervezet) a magyar nacionalizmus mintapéldája. A szerző szerint ezt az is alátámasztja, hogy a tervezetet a „revizionista hajlamairól ismert” Tőkés László, valamint Áder János magyar EP-képviselő terjesztette elő.

Az erdélyi Krónika csütörtöki vezércikkében megállapítja: a határo-

zat kezdeményezőit elsősorban az sarkallta radikális fellépésre, hogy az aranybányászatban alkalmazott, súlyosan mérgező vegyi anyagnak, a cianidnak katasztrofális és visszafordíthatatlan hatása lehet az emberi egészségre és a környezetre, így a biológiai sokféleségre is. Miközben a két magyar képviselőt – Áder Jánost és Tőkés Lászlót – többek között a nagybányai precedens megismétlődésének megakadályozása vezérelte, a cianidos bányászat betiltása ellen minden követ megmozgató román demokrata-liberális képviselők szeme előtt egyetlen cél lebegett: elhárítani az akadályt a verespataki beruházók projektje előtt – írja a lap.

„Egyszerűen nevetséges, ahogy a román eurohonatyák politikai összeesküvést tulajdonítottak egy olyan ügynek, amely mögé politikai hovatartozástól függetlenül felsorakozott az EP valamennyi frakciója, az pedig egyenesen szánalmas, ahogy a verespataki befektető megpróbálja etnikai síkra terelni a kérdést, magyarveszélyt vizionálva a sikerrel járt kezdeményezők nemzetisége okán” – áll a vezércikkben.

MTI

Alternatíva ciánra

A verespataki bányaeruházás teleregényhez hasonlítható történetét a kezdetektől követő nagyközönség többnyire azt szűrheti le az Európai Parlament tegnapi, a cián technológia betiltását ajánló határozatából, hogy a környezetet, az európai értékeket védelmezők közössége diadalt aratott a természet kizsákmányolásától sem visszariadó, nyereségvágyó gazdasági lobbifölött. És bizony nem jár messze az igazságtól.

A kezdeményezőket – akiknek ezúttal a nemzetisége sem mellékes, de erről kicsit később – elsősorban az sarkallta a radikális fellépésre, hogy az aranybányászatban alkalmazott súlyosan mérgező vegyi anyagnak, a cianidnak katasztrofális és visszafordíthatatlan hatása lehet az emberi egészségre és a környezetre, így a biológiai sokféleségre is. Hogy mennyire igazuk van, azt rögtön bizonyítja a fenti feltételes mód feleslegessége, hiszen az elmúlt 25 évben világszerte több mint 30 jelentős, cianidszivárgással járó bányabaleset történt, amelyből sajnos az öreg kontinens innesső felének lakói sem maradtak ki, tíz évvel ezelőtt ugyanis a nagybányai színesfém-feldolgozó Közép-Európa eddigi talán

legsúlyosabb ökológiai katasztrófáját idézte elő a tisztai cián szennyezéssel.

Miközben a két magyar eurohonatyát – Áder Jánost és Tőkés Lászlót – többek között az erdélyi precedens megismétlődésének megakadályozása vezérelte, a cianidos bányászat betiltása ellen minden követ megmozgató román demokrata-liberális képviselők szeme előtt egyetlen cél lebegett: elhárítani az akadályt a verespataki beruházók projektje előtt. Egyszerűen nevetséges, ahogy a román eurohonatyák politikai összeesküvést tulajdonítottak egy olyan ügynek, amely mögé politikai hovatartozástól függetlenül felsorakozott az EP valamennyi frakciója, az pedig egyenesen szánalmas, ahogy a verespataki befektető megpróbálja etnikai síkra terelni a kérdést, magyarveszélyt vizionálva a sikerrel járt kezdeményezők nemzetisége okán. Holott Nagybánya vagy Verespatak esetében sem a beruházók kiléte lényeges, hanem a bánya projekt jelentette potenciális kockázat. Ennek elhárítása azonban még nem minden, alternatíva híján Verespatak ökológiai, gazdasági, társadalmi élete még ugyanúgy elpusztulhat, mintha a cián öntené el.

Rostás Szabolcs, Krónika, 2010. május 6.

Az EP plenáris ülése

2010. március 8–11., Strasbourg

Az EU kül- és biztonságpolitikája volt az egyik kiemelt témája az EP márciusi rendes plenáris ülésének Strasbourgban. Az Európai Parlament felszólította a gázai konfliktusban érintett feleket, öt hónapon belül tartsanak független vizsgálatot a gázában kialakult helyzetről. Mentésíthetik a tagállamok a mikrovállalkozásokat az éves beszámolók készítésének kötelezettsége alól, miután az EP megszavazta az ezt előíró jogszabálymódosítást.

A plenáris ülés megnyitásakor **Jerzy Buzek** az EP nevében megemlékezett a törökországi, chilei, haiti földrengések, valamint a franciaországi viharok áldozatairól, és gratulált a litván és észt függetlenség huszadik évfordulójához. A tibeti felkelésre emlékeztetve a parlament elnöke a tibetiekkel folytatandó párbeszédre szólította fel Kínát.

EP-állásfoglalás az EU2020 stratégiáról

Az EU2020 programnak a munkanélküliség csökkentésére, a gazdaságpolitikák összehangolására és a gazdasági szabályozás javítására kell összpontosítania – áll a parlament szerdán megszavazott állásfoglalásában.

Növelné az uniós külpolitika demokratikus legitimitását az EP

Az EU-nak erősítenie kell stratégiai autonómiáját, az Európai Parlament-

Strasbourgi plenáris – fotó: EP

nek pedig ki kell használnia költségvetési és demokratikus jogköreit az uniós kül-, biztonság-, és védelmi politika ellenőrzésére – áll az EP által elfogadott két jelentésben.

A jelentés szerint az Egyesült Államok által javasolt rakétavédelmi rendszer kialakítását az egész kontinensre kiterjedő párbeszédnek kell megelőznie, és figyelembe kell venni Európa ballisztikus veszélyekkel szembeni védelmét. A képviselők úgy vélik, törekedni kell arra, hogy a fejlesztésbe bevonják az európai ipart is.

A parlament gyorsabbá tenné a KBVP-missziók bevetését. Ennek érdekében európai légiszállító flottát, tengerészeti megfigyelő rendszert, és új generációs műholdrendszert hozna

létre. A képviselők fejlesztenék az uniós katonai egységek hírszerzését is.

Kedvezőbb szabályok a kis cégek számára

Mentésíthetik a tagállamok a mikrovállalkozásokat az éves beszámolók készítésének kötelezettsége alól, miután az EP megszavazta az ezt előíró jogszabálymódosítást.

Az unióban mintegy 7,2 millió cég köteles éves beszámolót készíteni az EU irányelvei alapján. Ezek közül mintegy 5,4 millió mikrocégnek minősül. Ezek versenyképességének növelése céljából az unió lehetővé tenné, hogy a tagállamok eltörölhessék a számukra előírt éves beszámolási kötelezettséget.

www.europarl.europa.eu

Tőkés László márciusi eseménynaptára

■ **Március 1–4.** hétfő–csütörtök,

• Brüsszel: Európai parlamenti munkahét

■ **Március 5.** péntek

• Nagyvárad – EP-Iroda: Sajtóértekezlet a kommunista múlt és a titkosszolgálati átvilágítás tárgyában – Szilágyi Zsolt kabinetfőnök részvételével

• PKE tanácssterme: A Partiumi Keresztény Egyetem Vezetőtanácsának ülése, az egyetemi stratégia ügyében – Tolnay István megbízott elnök és János-Szatmári Szabolcs rektor részvételével

• Szilágysomlyó: Egyházközségi játékonysági est a templomjavítás céljaira – Tőkés László és Éhn József, a Határon Túli Magyarárgéért Alapítvány elnökének vendégül. Szervező és házigazda: Mike Zoltán lelképásztor.

■ **Március 7.** vasárnap, Stuttgart (Németország):

• Erdélyi Est – az Erdélyi Világszövetség (EVSZ) stuttgarteri szervezetének a szervezésében – Elnök: Tamás Péter

■ **Március 8–10.** hétfő–szerda, Strasbourg: Európai parlamenti munkahét

■ **Március 11.** csütörtök

• Budapest, Terror Háza Múzeum Megemlékezés a marosvásárhelyi „Fekete Március” 20. évfordulójáról, a cigányság abban játszott meghatározó szerepéről – Schmidt Mária főigazgató szervezésében.

• Vecsés, Ipari Park Üzemavató – Orosz Csaba, a Horoscoop Kft. ügyvezető igazgatója meghívására

■ **Március 12.** péntek

• Nagyvárad, EP-Iroda: Sajtóértekezlet a titkosszolgálati múlt átvilágítása tárgyában – Szi-

lági Zsolt kabinetfőnök részvételével

● Nagyvárad, EP-Iroda:

A nagyváradai Központi Európai Iroda munkaülése

● Nagyvárad, Lorántffy Zsuzsanna Református Egyházi Központ

A Kazinczy Ferenc: *Híven szeretni a jót...* című könyv ünnepélyes bemutatója, mely Tőkés László EP-képviselő irodájának támogatásával jelent meg. A könyvet bemutatták: Fehér József, a sátorlajújhelyi Kazinczy Ferenc Társaság elnöke és Kődöböcz Gábor író, az Agria irodalmi folyóirat főszerkesztője

■ **Március 14.** vasárnap

● Budapest – Pestszentimre, Református Egyházközség

Nemzeti ünnepi rendezvény Március 15-e alkalmából

Koszorúzás Vasvári Pál kopjafájánál.

Beszédet mondott – többek között – Ughy Attila országgyűlési képviselőjelölt

Ünnepi istentisztelet – Igét hirdetett Tőkés László

● Miskolc, főtéri Petőfi-szobor

Nemzeti ünnepi rendezvény. Beszédet mondott Csöbör Katalin országgyűlési képviselőjelölt

● Miskolc, Kossuth-utcai református templom

Ünnepi műsor Március 15-e alkalmából. Beszédet mondott Szabó Sándor lelkipásztor

A Sebő együttes ünnepi hangversenye

■ **Március 15.** hétfő

● Kézdivásárhely, Főtér

Gábor Áron eredeti ágyújának leleplezése. Beszédet mondott – többek között – Kelemen Hunor

kulturális és örökségvédelmi miniszter

● Sepsiszentgyörgy, Főtér

Nemzeti ünnepi rendezvény. Beszédet mondott Antal Árpád polgármester

■ **Március 16–18.** kedd–csütörtök

● Brüsszel: Európai parlamenti munkahét

■ **Március 17.** szerda

● Brüsszel, Európai Parlament

Konferencia és megemlékezés Marosvásárhely „Fekete Márciusának” 20. évfordulója alkalmából.

Előadást tartottak: Kincses Előd, a marosvásárhelyi magyar

közösség egyik akkori vezetője, Monica Macovei EP-képviselő, Marius Oprea, a Kommunizmus Bűneit Vizsgáló Intézet nemrégien leváltott igazgatója, Nick Thorpe, a BBC budapesti tudósítója, Boros Zoltán, a román televízió bukaresti magyar szerkesztőségének egykori vezetője, Mircea Toma, az Active Watch – Media Monitoring Agency bukaresti elnöke, valamint Bodó Zoltán szociológus

■ **Március 19–20.** péntek–szombat

● Marosvásárhely: A Fekete Március 20. évfordulója – az igazságosság és a megbékélés jegyében

■ **Március 19.** péntek

● Marosvásárhely, Kultúrpalota:

Az Igazság Fáklyás Menete. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács, Tőkés László EP-képviselő irodája és a Pro Europa Liga által szervezett

megmozdulás

■ **Március 20.** szombat

● Marosvásárhely, Deus Provident Háza:

Közös múlt, közös jövő: otthon, Európában – nemzetközi konferencia. Beszédet mondott: Balog Zoltán, a Fidesz országgyűlési képviselője, a Magyar Országgyűlés Emberjogi Bizottságának elnöke, Schmidt Mária, a Terror Házának főigazgatója, Wiliam Totoc berlini újságíró, Matuska Márton délvidéki újságíró, Boros Zoltán televíziós szakember, Éhn József, a Társaság a Kárpát-Medencei Magyarságért elnöke, Mircea Suhăreanu a Pro Europa Liga részéről, Gabriel Andreescu bukaresti emberjogi harcos, Ágoston András, a Vajdasági Magyar Demokrata Párt elnöke és Mikola István volt egészségügyi miniszter

● Marosvásárhely, Vártemplom:

A Szeretet Márciusa – Kárpát-Medencei Ökumenikus Találkozó. Igét hirdetett Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspökhelyettese. Alkalmi beszédet tartottak: Ötvös József marosvásárhelyi református esperes házigazdaként, Tőkés László püspök, EP-képviselő, továbbá Kiss-Rigó László szeged-csanádi római katolikus püspök, Erdélyi Géza felvidéki nyugalmazott református püspök, Mózes Árpád

erdélyi nyugalmazott evangélikus püspök, Nagy László erdélyi unitárius főjegyző és Weisz Péter, a Barankovics Izraelita Műhely elnöke

■ **Március 21.** vasárnap – Kisvárdra:

● A Tőkés Alapítvány 20. évfordulója. Igét hirdetett Tőkés László. Makovecz Imre neves építész átvette a XVIII. Tőkés-díjat

■ **Március 22–25.** hétfő–csütörtök

● Brüsszel: Európai parlamenti munkahét

■ **Március 26.** péntek

● Budapest, Parlamenti Kávézó konferenciaterme: Quo vadis Magyarország – konferencia Kun Miklós történész szervezésében

● Temerin (Szerbia):

Sajtóértekezlet Szerbia európai csatlakozása és a délvidéki magyarság helyzete tárgyában

■ **Március 27.** szombat

● Muzslya (Szerbia), Római katolikus Központ:

Szórványok egyesítése Délvidéken – konferencia.

Sajtóértekezlet a határon túli szórványok helyzete és támogatása tárgyában – Becsey Zsolt volt EP-képviselő részvételével

● Temerin (Szerbia), Művelődési Ház:

A Vajdasági Magyar Demokrata Párt 5. kongresszusa – Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács ügyvezető elnöke részvételével. Beszédet mondott – többek között – Ágoston András elnök, a VMDK alapító elnöke

■ **Március 28.** vasárnap

● Nagyvárad-Olaszi: Virágvasárnapi ünnepi istentisztelet; keresztelés

■ **Március 29.** hétfő

● Budapest, Helikon Könyvesház: Banai Miklós–Lukács Béla: A Kárpát-medence egysége – könyvbemutató

● Budakeszi: Országgyűlési választási rendezvény. Gulyás Dénes országgyűlési képviselőjelölt beszéde

■ **Március 30.** kedd

● Budapest, EP-Iroda: Trianoni Emlékév előkészítő megbeszélése. Tőkés László EP-képviselő kezdeményezésére – Raffay Ernő, Szidiropulosz Archimedesz és Szabó Pál Csaba történészek részvételével

Herman von Rompuy a Néppárti Frakciót látogatta meg

Herman Van Rompuy

Az Európai Parlament Néppárti Frakciójának 2010. március 3-i rendes ülése azáltal vált különlegessé, hogy azt – megválasztása óta első ízben – jelenlétével tisztelte meg **Herman Van Rompuy**, az Európai Tanács elnöke. Az ismerkedés céljából megrendezett eszmecsere kapcsán a Lisszaboni Szerződés révén létrehozott új tisztséget elsőként betöltő új elnök az Európai Unió intézményei és tisztségviselői közötti kapcsolattartás és együttműködés fontosságát, valamint saját, ez iránti elkötelezettségét hangsúlyozta.

Bevezető előterjesztésében Rompuy elnök a **pénzügyi-gazdasági válság** leküzdését és a **klímaváltozással** szembeni közös fellépést tartotta a legfontosabb problémáknak, melyek önálló **uniós stratégia** alkalmazását teszik szükségessé. Ezekben a kérdésekben Európának egységesen kell szólnia és fellépnie – hangoztatta a belga elnök –, pontosan meghatározva a hosszú távú, valamint az ezekhez szabott rövid távú célkitűzéseit.

A nagy érdeklődést kiváltó fórum-megbeszélésen mintegy huszonöt képviselő intézett kérdést az EU elnökéhez.

José Ignacio Salafranca olasz EP-képviselő az emberi jogok területén bekövetkező változásokról érdeklődött, és a kubaiak kommunizmus-elleni küzdelmének fokozott támogatását szorgalmazta.

Tunne Kelam észtországi, valamint **Laima Andrikiene** litván EP-

képviselők a közös európai kül- és biztonságpolitika viszonylatában a francia–orosz hadirepülőgép-üzlet tervét bírálták, különös tekintettel Grúzia oroszok általi fenyegetettségére.

Lambert van Nistelrooij holland képviselő az Európai Tanács részéről az eddiginél nagyobb odafigyelést igényelt az Európai Parlament iránt – a Lisszaboni Szerződés szellemében.

Mario Mauro olaszországi politikus a hazájában tapasztalható bizalomcsökkenés iránti aggodalmának adott hangot, mely az utóbbi időben az EU intézményeit övezi. Ehhez kapcsolódóan **Alojz Peterle** volt szlovén kormányfő a lisszaboni stratégia kellő érvényesülése iránti kéttségét fejezte ki, sok sikert kívánva az elnöknek és csapatának. **Othmar Karas** osztrák képviselő hasonló értelemben nyilatkozott.

Győri Enikő Fidesz-képviselő, a küszöbön álló magyarországi kormányváltásra utalva, az Európai Tanács elnöksége és a spanyol, belga, magyar – elnökségek közötti várható együttműködésre nézve tette fel kérdését.

Tőkés László erdélyi képviselőnk hozzászólásában megállapította, hogy – egészében véve – az Európai Közösség viszonya enyhén szólva problematikus mind az EU-n belüli, mind a rajta kívüli, volt kommunista országokhoz. Az előbbieket európai csatlakozása ellenére, kontinensünket továbbra is a múltból örökölt

megosztottság jellemzi – a továbbra is meglévő „virtuális vasfüggöny” miatt. Több kelet-közép-európai ország nem annyira valós érdemei, hanem sokkal inkább politikai okokból nyerte el felvételét az Unióba, s ennek tulajdoníthatóan magukkal hozták, „importálták” kommunista múltjukban gyökerező problémáikat, mint amilyenek: a jogállamiság hiánya, a korrupció vagy a megoldatlan kisebbségi kérdések (stb.). A posztkommunista országok egyik legnagyobb problémát jelentő öröksége a volt kommunista és titkoszolgálati vezetők politikai továbbélése, hatalomba való beépülése – ami az EU számára biztonságpolitikai kockázatot jelent. Milyen elképzelései vannak az Elnöknek Kelet- és Közép-Európa – mindezeket meghaladó – tényleges felzárkózására, a volt kommunista országok integrációjának stratégiájára nézve? – tette fel a kérdést Tőkés László.

Vytautas Landsbergis litvániai ex-elnök a balti államok, Lengyelország és – általában véve – a keleti térség országainak gazdasági, energiapolitikai függetlensége elvesztésének a veszélyére hívta fel a figyelmet, az orosz gázipar befolyása, illetve az Északi Áramlat gázvezeték következtében.

Joseph Daul néppárti frakcióelnök hozzászólásában a munkahelyteremtés stratégiai fontosságára mutatott rá, az EU 2020-ra szóló általános stratégiája összefüggésében.

A sokféle ágazó kérdésekre Herman Van Rompuy márcsak az idő hiányában sem adhatott részletes választ. Záróbeszédében viszont hangsúlyos módon kitért a válságkezelés, az európai intézmények strukturális és funkcionális összehangolása, valamint az uniós kül- és biztonságpolitika kérdéseire. Elismerve ugyan, hogy a tagországokban mind az EU, mind Európa jövője vonatkozásában **bizalmi válság** tapasztalható, a kritikával és az elégedetlenséggel szemben viszont nekünk mégiscsak az elért európai eredményeket kell hangsúlyoznunk és a reménység szavát kell hallatnunk – mondotta.

Brüsszel, 2010. március 3.

A Kisebbségi és Regionális Nyelvű Napilapok Európai Egyesülete az EP-ben

Az Európai Parlament kisebbségi frakcióközi csoportja szerdai ülésén a MIDAS (Kisebbségi és Regionális Nyelvű Napilapok Európai Egyesülete) vezetőivel találkozott. A MIDAS részéről jelen voltak Tobi Ebner (MIDAS-elnök), Günther Rautz (MIDAS-főtitkár), Balázs Bence (Szabadság, Románia), Bojan Brezigar (Primorski Dnevnik, Szlovénia), Edita Slezáková (Új Szó, Szlovákia), Bjarne Lonborg, (Dánia), Martxelo Otamendi (Baszkföld), Lars Rosenblad (Svédország).

Az ülést **Gál Kinga** képviselő-asszony, a kisebbségi frakcióközi csoport elnöke kezdeményezte és vezette. A tanácskozáson részt vett az Erdélyi Magyar Delegáció három tagja is, **Tőkés László**, **Winkler Gyula** és **Sógor Csaba** EP-képviselők, valamint **Herbert Dorfmann** dél-itali, és **Nicolas Alfonsi** korzikai EP-képviselők is hozzájárultak a tanácskozáshoz.

A baszk **Martxelo Otamendi** az egyetlen baszk nyelvű napilap, az Esquerra esetéről számolt be. Hat évvel ezelőtt a spanyol hatóságok az általa vezetett Egunkaria címet viselő lap tíz újságíróját letartóztatták, hatot közülük több napon át kínoztak és vallattak. Azzal vádolva őket, hogy a szélsőséges szervezetet támogatják, megsértették emberi jogait és megszegték a spanyol törvényeket is. Mint elmondta, be fogják perelni a spanyol államot, amiért meghurcolták őket, a spanyol bíróság ítélete ezekben a hetekben várható. Azóta új lapot indítottak, amelynek 24.000 részvényese van, az állami erőszak eredményeként ugyanis az új lap népszerűsége megnőtt az emberek között, közadakozásból hozták létre az új baszk nyelvű lap alapjait.

Edita Slezáková, a felvidéki Új Szó képviselőjében elmondta, hogy

„... a tavaly szeptember 1-én életbe lépett nyelvtörvénynek kimutathatóan negatív hatásai vannak, a magyarok ugyanis lassan félnak használni a nyelvüket, nehogy megbüntessék őket. A negatív hatások természetesen a sajtóra is kihatnak ...”

Brüsszeli információcsere – fotó: EP

a tavaly szeptember 1-én életbe lépett nyelvtörvénynek kimutathatóan negatív hatásai vannak, a magyarok ugyanis lassan félnak használni a nyelvüket, nehogy megbüntessék őket. A negatív hatások természetesen a sajtóra is kihatnak, az unió segítségét kérik helyzetük romlásának megállítására.

Tőkés László EP-képviselő hozzászólásában két RMDSZ-es kollégájával együtt magukat „Románia Baszkföldje” – Erdély – európai képviselőinek nevezte. Az Európai Szabad Szövetség (EFA) volt képviselőjeként a kisebbségi jogok védelmében és az önkormányzati jogok melletti kiállításukért méltatta előző frakcióját. Velük szemben a Néppárti Politikai Csoport gyakran nem eléggé érzékeny a kisebbségi ügyek iránt – de a mi közös feladatunk, hogy az ő érzékenységüket is felébresszük. Közismert, hogy az EU ötszáz milli-

nyi polgára közül minden 7. vagy 8. valamely etnikai kisebbséghez tartozik – mondotta –, ez viszont távolról sem tükröződik az EP összetételében, valamint kisebbség

politikájában. Elismerését fejezve ki a tíz éves szervezet munkája iránt, **Tőkés László** a további kapcsolattartást javasolta, és arra kérte a kisebbségi sajtó képviselőit, hogy ezután a kisebbségügyi frakcióközi csoport tevékenységére az eddigieknél is jobban figyeljenek oda.

Winkler Gyula, az RMDSZ EP-képviselője hozzászólásában hangsúlyozta, hogy a gazdasági és pénzügyi válság 2010-ben is folytatódni fog, különösképpen annak szociális hatásai. Ugyanakkor kiemelte, hogy a válság a kisebbségi nyelvű sajtóra különösen hat majd kedvezőtlenül Európa-szerte. Végezetül közös álláspont kialakítására szorgalmazta a MIDAS tagjait, hogy EP-képviselők támogatásával közösen azonosítsák a kisebbségi sajtó támogatásának az európai uniós jogrendbe illeszkedő lehetőségeit.

Sógor Csaba, az RMDSZ EP-képviselője a szlovák nyelvtörvény ügyében kiemelte, hogy a munkacsoport mindent megtesz annak érdekében, hogy felhívja a nemzetközi közvélemény figyelmét a törvény diszkriminatív jellegére.

A tanácskozás végén **Gál Kinga** EP-képviselő megköszönte a MIDAS eddigi tevékenységét kisebbségi jogok terén, arra kérve a szervezet tagjait, hogy rendszeresen forduljanak az Európai Parlamenthez, hiszen az EP az egyik legmegfelelőbb európai uniós intézmény amely határozottan támogatja az emberi jogok védelmét.

Brüsszel, 2010. március 4.

Tőkés László Stuttgartban

Az **Erdélyi Világszövetség** (EVSZ) stuttgarti szervezetének meghívására **Tőkés László** európai parlamenti képviselő 2010. március 7-én, vasárnap, a helybéli Erdélyi Est vendégeként **Temesvártól Brüsszselig (1989–2009)** címmel tartott előadást, majd az ezt követő fórumon elhangzott kérdésekre válaszolt.

Az ünnepélyes rendezvény nyitányaképpen a stuttgarti magyar amatőr színtársulat Ferenczes István-, Kányádi Sándor-, Farkas Árpád- és Dsida Jenő-versekkel, a Csöböröcsök néptáncgyűttes pedig kalotaszegi táncokkal és énekekkel idézte Erdély szellemiségét, másfelől pedig a kommunista elnyomás, a Ceausescu-éra lesújtó közérzetét.

Tamás Péter, az EVSZ elnöke bevezetőjében kiemelte Tőkés László nélkülözhetetlen szerepét a kommunista diktatúra bukásában,

valamint a Temesváron történtek hitelességét hangsúlyozta, és az áldozatok emlékének adózott.

Ezt követően a **Németországi Magyar Szervezetek Szövetségének** (BUOD) elnöke, **dr. Klement Kornél** az ottani magyar közösség életéről és tevékenységéről szólt. Kiemelte a BUOD összetartó és szervező szerepét, ami anyanyelvünket, oktatásunkat és kulturális rendezvényeinket illeti. Záró szavaiban kihangsúlyozta Tőkés László brüsszeli jelenlétének fontosságát.

Tőkés László beszédében mérleget készített az 1989-es forradalmat követő húsz esztendőről. Az egykori átkos diktatúra utóbb beérett „mérgező gyümölcszeiről”, a romániai kisebbségi politikáról, ezen belül az erdélyi magyarság helyzetéről, társadalmáról, a felmerülő nehézségekről, az asszimiláció folyamatáról, az autonómia szükségességéről

osztotta meg gondolatait a népes közönséggel. Továbbá kiemelte a nyugati magyarság fontos érdekérvényesítő, kapcsolat- és hídépítő szerepét a nemzet szolgálatában.

Beszédét végig az autonómia és európai jogaink kérdéseiben megaluvást nem ismerő következetesség jellemezte. Ugyanakkor magától minden szélsőségeséget, az európai jogrendszerrel távol eső megoldásokat határozottan elutasított.

Az est jó hangulatát nemcsak finom magyar ételek és italok biztosították, hanem egy olyan közösségi érzés, amelynek Temesvártól Sepsiszentgyörgyig, Budapesttől Brüsszselig valamennyi magyar közösséget át kellene hatnia.

Stuttgart, 2010. március 7.

Az Erdélyi Világszövetség Tájékoztatói Szolgálat

„Három napig magyar”

„Három napig magyar” – legtöbbször így lehet összefoglalni mindazt, ami az 1990. „Fekete Márciusa” miatt börtönbe zárt marosmenti cigányokkal történt. Ezt az életérzést **Puczi Béla** egykori elítélt fogalmazta meg egy vele készült interjú-kötetben. Ezt idézte Budapesten **Schmidt Mária** főigazgató a Terror Háza és a Polgári Kultúraért Alapítvány által közösen alapított Petőfi Emléklap a Helytállásért díjátadóján, 2010. március 11-én.

A megemlékezéssel egybekötött ünnepséget tízperces film vezette fel, amelyben megrázó képsorokkal idézték meg a húsz évvel ezelőtt, Marosvásárhelyen történeteket. Így a nagyszámú érdeklődő láthatta **Sütő Andrást**, amint megverve, fél szemét elveszítve is a szülőföldön való maradás mellett tesz hitet: „ha lehet”. És hogy ne lehessen, ezért mindent megtett az egykori Szekuritáté – jelentette ki Schmidt Mária történész, aki egyértelműsítette: a

marosvásárhelyi pogrom-kísérlet a volt kommunista nőmenekült hatalomátmentését és a titkosszolgálatok újjáalakítását volt hivatott előkészíteni. **Iliescu** ideiglenes államfő hathatós támogatását élvezte az akkoriban megalapított **Vatra Românească** „kulturális egyesület”, amely vehemens magyargyűlöletével tulajdonképpen az egész pogromot levezényelte.

A történészasszony emlékeztetett: 1989 karácsonyán magyarok és románok együtt döntöttek meg a diktatúrát – 1990 márciusában viszont épp azért ugrasztották egymásnak a megbékélés útjára lépett nemzeti közösségeket, hogy ne tudjanak összefogni a bukott eszme kiszolgálói ellenében. A Fekete Március eseménysorozata tulajdonképpen a dezinformálás, a figyelemelterelés eszköze volt.

Az akkor a magyarok mellett kiálló maroszentgyörgyi és Marosvásárhely környéki cigányok közül többeket súlyos börtönökre ítélték, míg a románok közül nem találtak bűnöst, hívta fel a figyelmet a Terror Házának vezetője. Közös

A díjazottak

szégyenünk, hogy húsz évig adósok maradtunk a köszönettel és az elismeréssel. Ők nagyon nagy árat fizettek hősiességükért – emlékeztetett Schmidt Mária. A Magyarországra menekült Puczi Béla például tíz évig várt, míg megkapta a menekültstátuszt (közben Franciaországot is megjárta, de onnan is visszatoloncolták), soha se munkát, se állampolgárságot nem kapott. „Van miért pironkodnunk” – mondotta.

Tökés László volt királyhágómel léki püspök a babiloni fogságból hazatért zsidók építő munkájának példázatával vezette fel köszöntőjét. 1990. február 5-én a Nemzeti Megmentési Front még megkövette a kommunizmus bűnei miatt a kisebbségeket, és állásfoglalásában egyéni és kollektív jogokat ígért. Ehhez képest azonban február végén Ion Iliescu már az erdélyi megyék „szeparatizmusáról”, tulajdonképpen a magyar revizionizmusról beszélt, mesterségesen szítva a magyarellenes hisztériát. És fél évszázad múltán az első szabad magyar nemzeti ünnepünk, 1990. március 15-e kiváló alkalmul szolgált az erdélyi magyar közösségünk megalásására.

Az utódkommunisták az „oszd meg és uralkodj” elve alapján cselekedtek, mutatott rá az EP-képviselő: szembefordították egymással nem csupán a magyarokat és a románokat, hanem a különböző társadalmi osztályokat is: a bányászokat a bukárestiekkal, az egyszerű munkást az értelmiséggel, a forradalmárokat pedig „lehumilitizálták”.

A szomorú emlékü marosvásárhelyi események örve alatt a Szekuritátét „újrakeresztelték”, mondta az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke, továbbá a pogromkísérlés és a bányászjárások egyes folyamatoként elmaradtak a felelősségre vonások. **Dan Voinea** katonai ügyész legutóbb, a prágai nemzetközi kommunizmus-ellenes konferencián rámutatott, hogy noha az egykori gyilkosokat többnyire mind azonosították, felelősségre vonásuk a mai napig várat magára. „Jogörzés helyett jogorzsás törént”, idézte Ésaiaét az egykori temesvári lekipásztor.

Tökés László azt fájlalta, hogy az áldozatokból faragtak bűnöst. Azért is csatlakozott Schmidt Mária kezde-

ményezéséhez, hogy talpára álljon a felfordult világ, hogy az elmaradt igazságtétel végre bekövetkezzék. Ugyanakkor – mint mondta – ő „is osztozik a szégyenben”, és elismeri, hogy ez csak szerény kezdete annak, amit „cigány testvéreink” megérdemelnének. Tökés örömmel nyugtázta azt a hírt, hogy **Bajnai Gordon** miniszterelnök is fogadta a kitüntetetteket és megígérte, „utánané a jóvátétel” lehetőségének.

Az EP-képviselő rámutatott, hogy az egykori közös fellépés jó példát mutat a cigánykérdés rendezésére a mának is. „Össze kell fognunk cigány testvéreinkkel” – mondta. Tökés László abbéli fájalmát is kifejezte, hogy a kommunizmus áldozatait még mindig alsóbbrendűnek tekintik a holokauszténál. „Rossz íze van a holokauszt tagadását tiltó törvény egyoldalúságának, a kommunizmus áldozataira is hasonlóan oda kell figyelnünk” – fogalmazott.

Végezetül a püspök a megemlékezések további állomásaira hívta fel a figyelmet: március 17-én Brüsszelben, az Európai Parlamentben szervez-

nek konferenciát a „Fekete Március” tiszteletére, 19-én Marosvásárhelyen az Igazság Fáklyás Menetével emlékeznek, 20-án délelőtt nemzetközi konferencia keretében gondolkodnak magyarok, románok, illetve meghívott EP-képviselők a közös múltról és közös jövőről, míg délután a Vártemplomban Kárpát-Medencei Ökumenikus Nagygyűlést tartanak.

Temetetlen holtak felett járunk – kezdte beszédét **Balog Zoltán**, a Fidesz országgyűlési képviselője, a Polgári Kultúráért Alapítvány egyik alapítója. A politikus hiánypótlónak tartja a díjat, ugyanakkor elkésztettek is. Meggyalázták az emberi méltóságot akkor és azóta is – hívta fel a figyelmet. Felidézte Puczi Béla egy mondatát, mely szerint három napig volt csak magyar. Ez szívbemarkoló, a mi felelőségünk – fogalmazott.

Sok adósságunk van a múltból – jelentette ki Balog. Ki győzi ezeket kifizetni, „hol vannak a sok temetet-

len holt eltemetői?” – tette fel a kérdést a politikus. Az állam feladata lenne? – vetette fel. Felszólította a mindenkori kormányt, hogy erkölcsi és anyagi jóvátételt adjon ezeknek az embereknek. Megígérte, hogy ezért ő személyesen is dolgozni fog. „De az igazi Magyarország mégiscsak a civil kurázsiból áll” – jelentette ki Balog Zoltán. Szerinte minden változás úgy kezdődik, hogy valakik döntenek, amihez pedig szív kell.

Végre meg kell értetni, meg kell írni, hogy itt – a Kárpát-medencében és Magyarországon is – igenis van, volt békés egymás mellett élés – mondta. Balog szerint fontos, hogy ez minél világosabb legyen. Bár vannak, akik a gyűlöletből szeretnének erőt meríteni, ez csak erőszakot szülhet – figyelmeztetett a politikus. Mi azt mondjuk: „Ne féljete, itt vagyunk” – fogalmazott.

„... a marosvásárhelyi szomorú emlékü események következtében »újrakeresztelték« a Szekuritátét...”

Egymásra vagyunk ítélve – ezt mondja Balognak a cigányok 1990-es csatakiáltása. Racionálisan sem hagyhatjuk figyelmen kívül a hazánkban élő 700-800 ezer cigányt, mert nélkülük nem fog menni. És nem elég a kormányok elszántsága, kell az emberek, a szív döntése

is – fogalmazott Balog. Hangsúlyozta a megbékélés szükségességét, mert „megpróbálni csak ezt érdeemes”.

A társ-díjalapító felszólalása után átadták a Petőfi Emléklapot a Helytállásért **Lőrinczi Józsefnek**, **Sütő Józsefnek**, **Puczi Béla** özvegyének és **Szilágyi Józsefnek**. **Szilveszteri Kis Péter** és **Tóth Árpád**, aki a le tartóztatásuk és vallatásuk közben történt bántalmazásba haltak bele 1991-ben, posztumusz részesültek elismerésben, az ő emléklapjaikat **Baricz Lajos** marosszentgyörgyi plébános vette át.

Az eseményen felszólalt **Kincses Előd**, a Maros Megyei Megmentési Front alelnöke és Baricz Lajos atya is. Előbbi felidézte, hogy ő fogta vissza a Securitate emberei által mesterségesen feltűzött székelyeket, hogy ne induljanak meg Marosvásárhely ellen.

Budapest, 2010. március 11.

Temesvári Kiáltvány: esély a jövőnek

Történelmietlennek tartják a „mi lett volna, ha” típusú kérdésfelvetéseket, de a **Temesvári Kiáltvány** közzétételének 20. évfordulóján gondoljuk végig: mi lett volna, ha 1990-ben érvényesíteni tudjuk a Kiáltványt, **kiváltképpen annak 8. pontját**? Ha egész Romániában teret hódít Temesvár szelleme? Ha nem lopnak el további két évtizedet életünkéből a hatalmukat átmentő volt kommunisták és szekusok?

Azért rendkívül nehéz erre a kérdésre válaszolni, mert csak mostanság kezdjük érteni egyáltalán a demokratikus folyamatok természetét – húsz év elmúltával kezdenek feltöltődni tartalommal központi érték kategóriáink. A **látszatedemokrácia**, illetve az értelmiség görcsös ragaszkodása a nyugati értelmezésekhez éppen azt eredményezte, hogy az akkor – az 1990-es évek elején – a kritikátlanul átvett nyugat-európai modellek, az igazodási kényszer megakadályozott abban, hogy Románia állampolgárai számára felmutassuk: a „visszarendezés” folyamata, a Szekuritáté „újralakítása”, az etatista, központosított államberendezkedés megerősítése, a civil társadalom, a civil kurázi elfojtása, a szabad választások bohózatá züllesztése a megdöntöttek hitt kommunista rezsim töretlen folytatását fogja eredményezni.

A felejteni akaró tömeget nem tudtuk ráébreszteni arra, hogy változott módon ugyan, de éppen abban él, amit elfeledni kíván. Demokráciáról beszéltünk, holott diktatúráról kellett volna, szabad sajtóról beszéltünk, holott manipulációról kellett volna, civil társadalomról beszéltünk, holott államgépezetről kellett volna.

Azt hittük, hogy tiszta lappal indulhatunk – mintha törölni lehetne az 1989 decembere előtti időket. És azóta is ezzel a „vakfolttal” élünk, a romániai társadalom – ugyan kényelmetlenül feszengve, de – a folyamatos önbecsapás állapotában tehetetlenül szemléli a nagypolitika arénáját, amelyben az utódkommunista pártok egymást leszalámizva politikai pankrációt művelnek.

Nem néztünk őszintén szembe a közelmúltunkkal, a kommunizmus bűneivel.

Megfeledkeztünk arról a történelmi

közhelyről, hogy **múlt nélkül nincsen jövő**, és ez – mint minden közhely – előbb-utóbb igazgá vált.

Amikor nem tettünk meg mindent, hogy a kommunizmus bűneit elkövető funkcionáriusokat és nomenklaturistákat felelősségre vonjuk, akkor szinte helyrehozhatatlan hibát követünk el. Teret hagyunk a hatalomba visszaszivárgó kommunistáknak, és ők szokásukhoz híven kegyetlenül ki is használták ezt a „demokratikus” rést. A marosvásárhelyi **Fekete Március** jó ürügyet szolgáltatott arra, hogy újraaktiválják a szekusokat, a bukaresti **bányászjárások** pedig az egész értelmiségi réteg száját voltak hivatottak betapasztani.

Román–magyar kérdésről beszélünk, etnikai konfliktusról, pedig valójában a posztkommunizmusról szolt a történet.

Ma Európáról beszélünk, az uniós tagországról, Romániáról, holott elsősorban Erdélyről, Bánságról, Dobrudzsáról, Moldváról, Havasalföldről, Románia európai régióiról kellene szólnunk.

A Temesvári Kiáltvány esélyt jelentett volna a jövőnek. Éppen arról beszélt, amit mindenki igyekezett elfelejteni – nem csoda, ha félrevezetett polgártársainknak „nem volt fülük a hallásra”.

Húsz év telt el azóta. Húsz esztendővel a diktatúra bukása után mit is látunk és tapasztalunk kommunizmus-sújtotta országainkban és társadalmainkban?

„A hősök meghaltak, a forradalmárok otthonaikba tértek, az oppor-

tunisták pedig átvették a hatalmat” („Eroii au murit, revoluționarii s-au înțors acasă, iar oportuniștii au preluat puterea”) – mondja az egykori román disszidens, **Ion Caramitru**. „Kevesen voltunk, sokan maradtunk” – utal a tülekedő román álforradalmárookra az ellenzéki költő, **Mircea Dinescu**.

Szófiában **Todor Zsivkovnak**, Romániában pedig **Ceaușescunak** és a forradalmi tömegbe lövető **Ștefan Gușă** tábornoknak állítanak szobrot – a 20. évforduló „tiszteletére”. **Szlovéniában** a volt kommunista titkosszolgálat egyik vezetőjét tünteti ki **Danilo Türk** államelnök. A kommunizmust fesztív módon elítélő **Traian Băsescu** rendre szintén magas kitüntetésekben részesíti a hírhedt **Szekuritáté** volt magas rangú tisztjeit és ügynökeit.

Marius Tisza igazgatót, a kommunizmus áldozatainak elszánt védelmezőjét a minap váltották le a Kommunizmus Bűneit Vizsgáló Intézet éléről.

Csendes László, a Securitate Iratárát Vizsgáló Országos Tanács (CNS-AS) elnöke, a reá nehezedő nyomás miatt éppen a múlt hónapban kényszerült lemondani az általa vezetett intézmény elnökségéről.

Félős, hogy a romániai forradalom „fővárosában”, itt, **Temesváron** rövid időn belül mind az igazságtétel mellett kiálló Temesvár Társaság (Societatea Timișoara), mind a Forradalom Emlékháza (Memorialul Revoluției) rövidesen az utcára kerül, kiteszik őket székházukból.

A negatív példákat tovább sorolhatnám...

Ne engedjük forradalmainkból

A romániai helyzet ellentmondásos. Mert igaz ugyan az, hogy a kormány újabb titkosszolgálati iratok átadásáról határozott az Átvilágító Tanács számára – ezzel szemben viszont az is a valósághoz tartozik, hogy a **CNSAS** egyre nehezebben képes betölteni rendeltetését, és súlyos jogkorlátozásokat szenved munkájában.

2008 februárjában én magam voltam kénytelen **Franco Frattini**, majd ugyanazon év novemberében **Jacques Barrot** európai biztosokhoz fordulni panasszal amiatt, hogy – **Dan Voiculescu** volt Securitate-ügynök, mostani szenátor – kezdeményezésére a román Alkotmánybíróság már-már szinte ellehetetlenítette az Átvilágító Tanács működését, valamint amiatt, hogy – a privilegizált Román Ortodox Egyház közbenjárására – a román Kormány diszkriminatív módon kivonta a CNSAS hatálya alól az egyházi személyek titkosszolgálati átvilágításának a jogát.

Romániában egyet mondanak – és mást cselekesznek. A volt **Szekuritáté**, képviselői és ügynökei révén, még mindig meghatározó befolyással ren-

delkezik a hatalomban, a törvényhozáásban és az igazságszolgáltatásban.

Ennek következtében az 1989 decemberi tömeggyilkosságok, az 1990 márciusi marosvásárhelyi magyarellenes pogromkíséreltet, valamint a '90-es évek elején lezajlott, sorozatos „bányászjárások” terrorjának körülményei mindmáig tisztázatlanok, valódi tettesek pedig többnyire ismeretlenek és büntetlenek.

Az **Európai Unió** – következetesen saját jogrendjéhez, elveihez és értékeihez – nem tekinthet el a volt kommunista országokban tapasztalható törvénytelenégektől és igazságtalanságoktól, és a saját tagországai iránti – közös – felelősség vállalásával támogatnia és elő kell segítenie a diktatúra idején elkövetett, emberiségellenes bűntettek felderítését és az ezek ügyében föltétlenül szükséges igazság- és jóvátételt. Ez ugyanakkor a volt kommunista országok demokratizálásának, a jogállamiság biztosításának, végső soron pedig: kelet-közép-európai társadalmaink tényleges és valóságos uniósbeli integrációjának is elengedhetetlen feltétele.

Nemrégiben, Prágában, a volt szovjet tömb országainak képviselőivel közösen arra tettünk kísérletet, hogy együtt kezdeményezzük egy nemzetközi bíróság felállítását, amely a kommunizmus bűneit lenne hivatott kivizsgálni. **Florian Mihalcea** barátunk és neje, **Alexandra** segítségével terjesztettük elő az igényt: **szükségünk van a kommunizmus „Temesvári perére”**. Mert a bőrünkre megy a játék...

Ne engedjük, hogy „a forradalom felfalja gyermekeit”. A Temesvári Kiáltvány intő figyelmeztetés legyen arra, hogy a rendszerváltozás nem ért véget, a szabad és demokratikus jövőnkért vívott – békés – küzdelmünket tovább kell folytatnunk.

Temesvár, 2010. március 14.

Tőkés László

* A Temesvári Kiáltvány kihirdetésének 20. évfordulójára készült előadás szövege. Elhangzott Temesváron, 2010. március 14-én.

Ne engedjük a '48-ból és '89-ből

Tőkés László szolgálata a nemzeti ünnepen

Unió Erdélyell – Tőkés László az Anyaországban ünnepel

Tőkés László EP-képviselő az 1848-as forradalom és szabadságharc 162. évfordulóján két nap alatt négy helyszínen tette tiszteletét: 2010. március 14-én Budapesten és Miskolcon ünnepelt együtt az anyaországi magyarokkal, március 15-én Kézdivásárhelyen és Sepsiszentgyör-

gyön hajtott fejet a '48-as hősök és Gábor Áron „hazatért” ágyúja előtt.

Vasvári Pál kopjafájánál emlékeztek Pesten

A 2010. március 14-én, Budapesten, **Vasvári Pál** kopjafájánál szerve-

zett ünnepi megemlékezésen díszvendégként vett részt Tőkés László református püspök, EP-képviselő. A megemlékezés súlyát a kopjafaállítás adta. Az emlékjel ötlete Körösfő alpolgármesterétől, **Péntek Lászlótól** származott, aki már régebben indítványozta, hogy Budapesten is legyen méltó emlékhelye az 1848-as forradalom kiemelkedő hősének. Az ünnepségen elhangzott, hogy mivel az emlékművek közterületen való elhelyezésének igen szigorú szabályai vannak, szinte lehetetlennek tűnt az ötlet megvalósítása. Végül **Ughy Attila** fővárosi és kerületi képviselő segítségével sikerült helyet találni az emlékműnek, a Pestszentimrei Református Egyházközséghez tartozó kertben. A kopjafa a Körösfőn található, 1995-ben felállított emlékmű mintájára készült el. Vasvári Pál halálának 160. évfordulója alkalmából ajándékozta azt az erdélyi Körösfő Budapestnek.

Orbán Kálmán pestszentimrei református lelkész köszöntője után

Sepsiszentgyörgy

▶ az ünnepi szónokok sorát Ughy Attila (Fidesz) nyitotta. A Fidesz képviselőjelöltje beszédében 1848 és 1989 között vonva párhuzamot kiemelte: „...tényleg kevés minden szó, amikor a tetteknek kell beszélniük. Ezért vagyok különösen büszke arra, hogy itt, ebben a sokat nyomorgatott kerületben egy olyan férfi is áll közöttünk, aki – amikor eljött az ideje – kiállt az igaz mellett, aki minden rettegés és elrettentés ellenére vezéralakja lett egy forradalomnak. Tőkés László másfélszáz év után is pontosan tudta azt, amit Petőfiék, Vasváriék tudtak: az igaznak győznie kell a hamis felett, és az igaznak minden szívet, bátorságot fel kell ajánlania, hogy győzhessen. Ha van ember, aki tudja, mit érezhetett Petőfi a Múzeumkertben, akkor Tőkés László az.” Ughy Attila ugyanakkor rámutatott: a nemzet életét jó irányba fordító változásokhoz közös akarat szükségeltetik. „A közös hitet nem zártuk múzeumi tárlókba, nem temettük el és Kossuth Lajossal szólva: most tényleg Velünk van az Isten és az igazság!” – jelentette ki.

Németh Zsolt országgyűlési képviselő, a parlament Külügyi és Határon Túli Magyarok Bizottságának elnöke ünnepi beszédében a népes körösfői küldöttséget köszöntve rámutatott: az elmúlt nyolc évben a magyar kormány mostohán bánt a külöho ni magyarokkal, ennek ellenére „nemzettudatot és nemzeti önbecsülést épp ötlük, a külho ni magyaroktól tanulhatunk”. A fideszes politikus a Tizenkét pontot

idézve érzékeltette, hogy az 1848-as nemzeti követelések ma is mennyire időszerűek. Ugyanakkor a dátumok gondviselészerű egybeesésére is felhívta a figyelmet: az utolsó rendi magyar országgyűlés által elfogadott 31 cikkből álló törvénycsomagot V. Ferdinánd király 1848. április 11-én szentesítette, és ezáltal teremtődött meg a polgári Magyarország.

Tőkés László EP-képviselő ünnepi köszöntőjét egy kevésbé ismert ünnepség felidézésével kezdte: Alsórákoson minden Pünkösöd utáni vasárnapot követő hétfőn megünneplik a „Szabadság napját” annak kapcsán, hogy 1848-ban ezen a napon érkezett el a faluba a jobbágyfelszabadítás híre. Ilyenképpen kell egyéníteni minden településünkön az egyetemes magyar szabadság kivívásának napját, mondotta az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke.

A püspök ugyanakkor az aktuális jegyében kijelentette: ha lehetne, akkor a Tízparancsolatban egyértelműbben és hangsúlyosabban kimondaná: Ne hazudj! Ne hazudj és ne lopj – ez a két parancsolat a legidőszerűbb a mai Magyarországon, valamint a posztkommunista országokban. Ne hazudj, ez legyen érvényes a szó hétköznapi értelmében, illetve a történelemhamisítás visszautasításának jegyében – mondta Tőkés László.

Befejezésképpen Petőfi Sándor Nemzeti dalának hívószavát idézte: „Talpra magyar!” A profán ígének szakrális megfelelője is van, muta-

tott rá a püspök, ez pedig a Jézus-felszólítás: „Kelj fel és járj!”. Erre van szüksége ma a magyar nemzetnek: benu ltsá gá ból magá hoz térve meg kel rá z nia magát, jár nia kell, még pe dig a maga útját kell jár nia. A Kár pát-medencei magyar pusztában ez hango z zék „Kiáltó szóként”: Talpra magyar, kelj fel és járj!

Az ünnepi beszédekét követően Ughy Attilát az 1848–49-es forradalom és szabadságharc egyik legne mesebb áldozata emlékének ápolá sáért Vasvári Pál-díjban részesítette a Körösfői Rákóczi Kultúregylet (RKE) Vezető Tanácsa. Az emléklapot és kopjafa kicsinyített mását Péntek László, Körösfő alpolgármestere, az RKE elnöke nyújtotta át. Ezt követően a résztvevők az emlékezés virá ga it helyezték el Vasvári Pál kopjafájá nál, majd az ünnepi istentiszteleten ígét hirdetett Tőkés László református püspök, továbbá köszöntőt mondott **Antal János**, Körösfő polgármestere és Péntek László.

■ Nincs nemzetibb, csak nemzeti – a miskolci ünnepség

Délután Miskolcon, a Petőfi téren az 1848–49 forradalom és szabad ságharc kezdetének 162. évfordulója alkalmából koszorúzással egybekö tött ünnepi megemlékezést tartott a Fidesz-MPSZ.

A több száz ünneplőt **Koncz Károly** előadóművész verse után **Csöbör Katalin**, a Fidesz-MPSZ országgyűlési képviselőjelöltje köszöntötte. „1848 utat mutat nekünk a mai szorult helyzetben” – kezdte köszöntőjét a politikus. Rámutatott, hogy 1848. március 15-e még az or szág jelenlegi szorult helyzetében is a magyarság legnagyobb, erő t adó ünnepe, a reformkor átgondolt programokat tett le a nemzet aszta lára. A fideszes képviselőjelölt többször is kihangsúlyozta, hogy meg kell teremteni az egységes magyar nemzetet annak dacára, hogy a vi lágban az élet egyre embertelenebbé válik. Márpedig – hangsúlyozta – mint ahogy ezt más európai or szá gok példája is igazolja, a globalizá ciónak ellenére is meg lehet őrizni a nemzetek identitását. A kétgyermekes családnya figyelme ztetett arra is, hogy az erőszak nem lehet megoldás, mert diktatúrához vezet, az embereket csak a Polgári

► Törvénykönyv és a rendőrség védheti meg. „Nincs nemzetibb, csak nemzeti, nincs keresztényibb, csak keresztényi!” – hangsúlyozta Csöbör Katalin.

A rendezvény díszvendégeként Tőkés László EP-képviselő beszélt a megerősödött, immár 27 tagú magyar képviselőtről az Európai Unió szervezeteiben és az elkövetkező országgyűlési választás tétjéről. Nem a határok számítanak, hanem a határok között élő emberek, mondta az erdélyi EP-képviselő. A református püspök szerint „a népet félre lehet vezetni, be lehet csapni”, de „a nemes célok érdekében ki lehet hozni belőle a legjobbat is”.

Petőfi Sándor szobra előtt az EMNT elnöke idézte a forradalmár költő Széphalomról írt úti leveléből: „szent hely, szent az öreg miatt, kinek ott van háza és sírhalma. Kötelessége volna minden emelkedettebb lelkű magyarnak életében legalább egyszer oda elzarándokolnia”. Ahogyan Kazinczy sírhelye nemzeti zarándokhely, olyaténképp Petőfi fehéregyházai emlékművének is azzá kell válnia, mondta Tőkés László, minden magyarnak életében legalább egyszer el kellene oda látogatnia. Mert a mi hazaszeretetünknek van egy szakrális, szentséges dimenziója is, mutatott rá az egykori temesvári lelképásztor, hiszen mi, magyarok, még az Istent is „a magyarok Istenének” nevezzük és Kossuth Lajost „a magyarok Mózesének”. És ez nem holmi túlzó nemzetieskedés, jelentette ki Tőkés László. Ezzel összekapcsolva idézte Kazinczy epigrammáját: „Oh, emberi nagy nagyság! mi volnál te /Ész, erény és honszeretet nélkül.” Vagyis emberi nagyság honszeretet nélkül nem lehetséges.

Mindez összegezve „a cselekvő hit” kérdéséhez vezet. A püspök Petőfi Sándort idézte: „Megint beszélünk s csak beszélünk, / A nyelv mozog s a kéz pihen...” – pedig nem „kofák”, hanem a hősök népe vagyunk. A szó tettek nélkül, a hit cselekedet nélkül kevés és üres – nyomatékosította Tőkés László. És a cselekvésnek akkor van igazán tétje, ha nem az önös érdek vezérel, hanem a közösségért teszünk, ez képezi a hazaszeretet lényegét – erre van ma szüksége Magyarországnak, és erre van ma szüksége az egész Kárpát-medencei magyarságnak.

Az ünnep műsorban fellépett a **Tényleg** zenekar és a **Gárdonyi Táncszínház** is. A megemlékezés zárásaként megkoszorúzták Petőfi Sándor szobrát.

■ Gábor Áron ágyúja hazatért

Háromszék idei március 15-ei ünnepét **Gábor Áron** eredeti ágyújának hazatérte tette különlegessé. **Kézdivásárhely** főterén ebben az évben a szokottnál többen, mintegy kilencezren gyűltek össze, ahol **Kelemen Hunor** kulturális és örökségvédelmi miniszter, **Tamás Sándor**, Kovászna Megye Tanácsának elnöke és **Rácz Károly**, Kézdivásárhely polgármestere ünnepélyesen leplezte a történelmi ereklyét. „Az ágyú nem hazaérkezett, hanem az ágyút hazahoztuk. A jó és a rossz idő, meg a betegség érkezik, és mi nem tudunk az útjába állni. Az ágyút hoznunk kellett, ez rajtunk múlott. Talán nem szentségtörés ma azt mondani, hogy ennek az ágyúnak lelke van, mert a harangoknak is lelkük van, és Gábor Áron ágyúi székely harangokból készültek” – emelte ki ünnepi beszédében Kelemen Hunor, kulturális és örökségvédelmi miniszter.

„Lészen ágyú” – idézte Gábor Áron híres mondását Tőkés László, majd hozzátette: „és lésszen autonómia is”. Az ágyú eszköz volt a szabadság kivívásához – most eszköz a jog, szükség van a hazai és európai kisebbségi jogrendszerre – szögezte le. Markó Béla nemrég tett nyilatkozatára utalva, miszerint az RMDSZ legfőbb célkitűzése az autonómia, azt mondta, „szaván fogjuk az elnök

urat”. A szabadság alesete az autonómia, és ezen a romániai magyarság az ország határain belüli önrendelkezést ért. Nincs joga a terminust kisajátítani egyik politikai alakulatnak sem, legyen az az RMDSZ, MPP, SZNT vagy EMNT; ha külön-külön próbálkozunk elmondani elképzeléseinket Brüsszelben, nem leszünk eredményesek – mondta. „Ha nem egyeztetünk és rész-nagygyűléseket rendezünk, nem fognak komolyan venni” – utalt a pénteki sepsiszentgyörgyi, SZNT és MPP által szervezett önkormányzati nagygyűlésre. „Az autonómia benne van a programokban, és főképpen kampány idején sokszor emlegették. De nekem ilyenkor mindig Petőfi Sándor jutott eszembe: megint beszélünk, csak beszélünk, a nyelv mozog, s a kéz pihen: de mi nem kofák vagyunk, hanem a hősök nemzete. Nevezzük nevén a gyermeket: nemzeti fel-emelkedést akar a magyarság, demokratikus intézményrendszert és széles körű önrendelkezést” – fogalmazott az erdélyi EP-képviselő.

Sepsiszentgyörgyön az elmúlt húsz év március 15-ei ünnepségeit idézte fel **Antal Árpád András**, Sepsiszentgyörgy polgármestere, aki szerint az „elmúlt húsz évben eltűntünk jót és rosszat, megtapasztaltuk, hogy milyen felemelő együtt lenni, de éreztük a bőrünkön a testvérviszály átkát is”. Antal Árpád András bejelentette, március 15-én indították útjára az aláírásgyűjtő akciót, amelyben kéri, hogy a hadügyminisztérium szolgáltassa vissza Sepsiszentgyörgy városának az eltulajdonított és militarizált területeket. ►

Hazatért Gábor Áron ágyúja

„Merjünk elég bátrak, elég okosak és elég elszántak lenni ahhoz, hogy sorsunkat magunk alakíthassuk” – zárta beszédét Sepsiszentgyörgy polgármestere.

Támogatni kell ezt a kezdeményezést, no meg azt is, hogy a most hazahozott ágyú ne kerüljön vissza Bukarestbe – hangsúlyozta Tőkés László európai parlamenti képviselő, aki arról is szólt, mennyi mindent elvettek tőlünk, egyházainktól, értékeink sokasága került Bukarestbe. Felhívta a figyelmet: „az autonómia és a szabadság rokon értelmű szavak”, „az autonómia eszköz a sza-

badság útjának megtalálására. Ezért ragaszkodunk hozzá, és ezért nem szabad elpredálni az önrendelkezés ügyét.” Kiemelte: az Európai Unióban magyar unióra van szükség, az európai népek integrációjának előfeltétele a magyar integráció, ezért össze kell fognunk. Fontos határozatok hozott a Székelyföldi Önkormányzati Nagygyűlés, de „a majdani székelyföldi parlamentet, a valós önkormányzati nagygyűlést kizárólag együtt tudjuk megszervezni, félre kell tenni a csoportérdekeket, egyetlen szervezetnek sincs joga kisajátítani az autonómia ügyét” – hangsú-

lyozta. A háromszékiek segítségét kérte, ne engedjék szétszakadozni a frontokat, a pártokat. „Fogjunk össze, és gyakoroljon nyomást a magyarság, hogy vezetői, képviselői ne kétfelé húzzák a szekeret, hanem haladjunk egy irányba, ez pedig az önrendelkezés Erdély és Székelyföld számára” – zárta nagy tapssal kísért beszédét Tőkés László.

Nagyvárad, 2010. március 16.

Tőkés László EP-képviselő Sajtóirodájának összefoglalója

Az üldözött kisebbségek védelmében

1. 2010. március 17-én, **Leonidas Donskis** litván EP-képviselő támogatásával, valamint a Képviselő Nélküli Nemzetek és Népek Szervezetének (UNPO) együttműködésével nagy érdeklődés övezte, nyilvános közmeghallgatásra került sor az Európai Parlamentben a jogfosztott **krími tatárok** ügyében, **Mustafa Dzsemilev** ellenzéki tatár vezető, a Krími Tatár Nép Végrehajtó Testületének („Mejlis”) elnöke részvételével. A Mejlis a tatárok parlamentjeként működő Kurultáj alárendeltségébe tartozik, sokat szenvedett, jeles vezetője pedig egyben az ukrán parlamentnek is a képviselője.

Dzsemilev és az általa vezetett küldöttség a délután folyamán látogatást tett **Tőkés László** erdélyi képviselőnél, és tájékoztatást nyújtott az elnökválasztás utáni ukrán helyzetről, valamint nemzeti közösége állapotáról.

A **Krími-félsziget** lakosságának mintegy 17%-át teszik ki a maradék, illetve a hírhedt 1944-es sztálini deportálásból („sügrün”) 1989-tan visszatért tatárok. Az abszolút többségbe került orosz betelepültek a szovjet uralom idején a lakosoknak mintegy a 20%-át kitevő ukránokat is nagy mértékben magukhoz asszimilálták. A megtépzott, megtizedelt tatárokat mind a mai napig súlyos diszkrimináció sújtja – mind az ukrán állam, mind a többségi oroszok részéről. Szülőházjukba való visszatelepedésüket „kommunista módszerekkel” gátolják, korlátozzák; ingatlan-tulajdonait nem kapták vissza; nyelvi és vallási jogaik teljes körű gyakorlása mindmáig nem lehetséges. Említésre méltó, hogy Közép-Ázsia egyes – volt szovjet – országaiban, többségükben Üzbegisztánban jelenleg is mintegy 150 ezer krími tatár él,

az egykor deportáltak és leszármazottjaik.

A találkozáson **Szilágyi Zsolt** EP-kabinetvezető is részt vett. A tatár küldöttek európai képviselőnk támogatását kérték ahhoz, hogy az Európai Unióban a **kommunizmus áldozataiként** számon tartott, több millió ukrán halálra éheztetése, a **holodomor** mellett a krími tatár közösség deportálását, a **sügrünt** is emberiség-ellenes büntettként ismerjék és ítélik el.

Tőkés László mélyszégyes együttérzéséről és cselekvő szolidaritásáról biztosította a vendégeket. Helyzetük és kérésük kapcsán beszámolt a kommunizmus áldozataival szembeni igazság- és jóvátétel érdekében folytatott tevékenységéről és az ezen a téren elért eddigi eredményekről. Szilágyi Zsolt volt parlamenti képviselő a romániai kisebbségi helyzetről, a hazai tatár közösségről nyújtott tájékoztatást. A vendégek a székely autonómia iránt kivételes érdeklődést tanúsítottak.

2. Szintén a délutáni órákban ülésezett az Európai Parlament **Emberi Jogi Bizottsága** (DROI), melynek napirendjén ez alkalommal, az ún. **Kérdések Órája** keretében Tőkés László képviselőnknek az ukrán emberi, illetve kisebbségi jogok tiszteletben tartásával kapcsolatos írásbeli kérdésfelvetése is szerepelt (lásd mellékelve).

Szóbeli előterjesztésében Tőkés László rámutatott, hogy az EU Keleti Partnerségének országgyűjtésébe tartozó – volt szovjet – államok

Krími kilátások – fotó: eclectictrips.com

▶ általában és egészében véve igen csak hadilábon állanak az emberi és a kisebbségi közösségi jogokkal. Időszerű példaként említette meg a **fehéroroszországi lengyelek**, valamint a **krími tatárok** durva elnyomatásának esetét. Én viszont ez alkalommal az ukrainai **magyarokra, románokra és bolgárookra** kívánom felhívni az Európai Bizottság, valamint a DROI-bizottság szíves figyelmét, akiknek ügye már-már elszikkad a hatalmas orosz kisebbség, illetve a meghatározó ukrán-orosz ellentét mentén – mondotta képviselőnk. A hátrányos megkülönböztetés ellen **Cristian Preda** román EP-képviselővel együtt lépünk fel – tette hozzá, hangsúlyosan kiemelve a kisebbségi és egyházi oktatás elsorvasztására irányuló **ukránosítási törekvéseket**. Elismerve ugyan a keleti partner-államok EU számára való fontosságát és gazdasági súlyát, mindazáltal arra szólította fel az EB és az EP vezetőit, hogy emberi és kisebbségi jogi kérdésekben ne tegyenek engedményeket Ukrajnának és társainak.

Szokványosan általános válaszában **David Geer** európai bizottsági főtisztviselő azon „közös értékekről” szólt, melyek a partnerségi és együttműködési viszonyban álló Ukrajnát az EU-val összekapcsolják. Mintegy magyarózkodásképpen azt hangsúlyozta, hogy mind a kétoldalú tárgyalások alkalmával, mind a keleti partnerség keretében, minden adandó alkalommal felvetik az emberi jogok kérdését. Az Ukrajnával való társulási viszony küszöbön álló megkötése szintén jó alkalomnak kínálkozik ezen ügy érvényesítésére.

3. Az Emberi Jogi Bizottság (DROI) mai ülésén újbólcsak nagy fontosságú **közmeghallgatásra** került sor a tömeges atrocitások és emberi jogi visszaélések megelőzése tárgyában – az EU külpolitikája területén. Az előterjesztések, a hozzászólások és a vita rendjén a tömeggyilkosságok, az etnikai tisztogatások és az emberiségellenes bűncselekmények szélsőséges esetei is felvetődtek, kiváltképpen a harmadik világ, **Afrika, Ruanda** (stb.) vonatkozásában.

A felszólaló EP-képviselők, valamint az illetékes EB-tisztviselők és az emberi jogi aktivisták aggasztó ké-

Heidi Hautala a Dalai Lámmal – foto: www.heidihautala.fi

pet rajzoltak a tömeges erőszak terén fennálló nemzetközi helyzetről. A megoldást és a megbékélést keresve, az Európai Közösség határozott és kellő időben történő, következetes fellépését szorgalmazták.

Tőkés László erdélyi képviselő – egyebek mellett – azt hangsúlyozta ki, hogy a genocídium a mi európai világunkban sem pusztán elvontság, hanem a kommunizmus egyik súlyos örökségének számít. Az 1989-es romániai népfelkelés **20. évfordulója**, valamint az 1990-béli marosvásárhelyi **Fekete Március** kapcsán elmondta, hogy az egykori tömeges gyilkosságok elkövetőinek azonosítása és felelősségre vonása – két évtized után – még mindig nem történt meg, és ugyanez a helyzet az 1990 júniusi és az azt követő ún. **bányászjárások** szervezőivel és teteseivel. Közel másfélezer halálos áldozat gyilkosai ma is háborítatlanul közöttünk járnak Romániában – alapította meg képviselőnk, elismerését fejezve ki a közmeghallgatás szervezői iránt. Hasonló elismeréssel szólt arról, hogy több éves előkészítő munka nyomán **Budapest** rövidesen létrehozzák **A Tömeggyilkosság és Tömeges Erőszak Nemzetközi Megelőzését Szolgáló Alapítványt** (Foundation for the International Prevention of Genocide and Mass Atrocities).

Heidi Hautala finn elnökszavazásában az egyes politikai csoportokat bírálta amiatt, hogy a

világ különböző részein bekövetkező tömeges erőszakkal szembeni cselekvő felelősségvállalás elöl hajlamosak kitérni. Az Európai Közösségnek egyre inkább felelős módon kell szerepet vállalnia a válság- és konfliktuskezelésben – mondotta. Helyzetkövető (am. „reactive”) magatartás helyett a megelőző (am. „preventive”) diplomácia eszközeire van szükség – ez a végkövetkeztetés vonható le az elhangzottakból.

A DROI-Bizottság heti tanácskozás-sorozata bővített elnökségi üléssel zárult, mely az esztendő hátralévő részének a munkaprogramját készítette elő. Az előző napi közmeghallgatásra visszautalva, Tőkés László a **krími tatárok** ügyét javasolta a bizottság napirendjére, a közelgő EU–Kína csúcstalálkozó vonatkozásában pedig **Tibet** és a **Hszincsián–Ujgur Tartomány** emberi-kisebbségi jogi helyzetének a kitűzésével egészítette ki a munkatervet. A **bolíviai** emberi jogi helyzet kitűzése függőben maradt.

Végül, de nem utolsósorban erdélyi képviselőnk ünnepi jókívánságát fejezte ki a – jelen lévő – **litván** képviselőknél országuk szovjet uralom alóli felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából, melyről a tegnapi napon ünnepélyes keretek között emlékeztek meg az Európai Parlamentben.

Brüsszel, 2010. március 18.

Az EP plenáris ülése

2010. március 24–25., Brüsszel

Az euróövezet gazdasági helyzete volt a fő téma az Európai Parlament márciusi kétnapos plenáris ülésén Brüsszelben. A vitában részt vett Jean-Claude Trichet, az Európai Központi Bank (EKB) elnöke is. A képviselők véleményt mondtak az EKB 2008-as tevékenységéről, valamint szavaztak az EKB alelnökének kinevezéséről. A 2011-es EU-költségvetés célkitűzéseiről is szavazott az EP.

Az EP elnöke, Jerzy Buzek csütörtökön nyilatkozatban ítélt el, hogy a baszk ETA március 16-án meggyilkolta Jean-Serge Nerin francia rendőrt. A házelnök a parlament támogatásáról biztosította a Nők Fehérben nevű kubai ellenzéki mozgalmat, amelynek több tagját letartóztatták a kubai hatóságok. A Nők Fehérben 2005-ben elnyerte az EP emberi jogi elismerését, a Szaharov-díjat.

A képviselők az keddi ülés kezdetén kis mértékben módosították a napi-rendet. A G20-csoportozhoz tartozó országok foglalkoztatási minisztereinek tanácskozásáról szóló vitát szerdára hozták előre, a légiközlekedés biztonságáról folytatandót viszont az áprilisi plenáris ülésre halasztották. Az EP csütörtökön állásfoglalást fogad el az EU külső tengeri határainak őrzéséről.

■ Kiváló minőségű európai élelmiszereket akarnak a képviselők

Az európai termelők versenyképességének támogatása és a fogyasztók megfelelő tájékoztatása céljából címkével látnák el a mezőgazdasági termékeket az EP-képviselők. A parlament földrajzi eredetjelzéssel és a hagyományos specialitások hamisítástól való védelmével is biztosítaná az uniós élelmiszerek kiváló minőségét.

Az európai élelmiszermínőséggel foglalkozik Giancarlo Scottà (EDF, olasz) jelentése, amely részeredménye az Európai Parlamentben a közös agrárpolitika reformjáról folytatott vitának. A szöveget csütörtökön fogadták el a képviselők.

A képviselők továbbra is megtartanak a földrajzi eredetjelzések meglévő rendszerét, különösen annak két elemét, az oltalom alatt álló eredetmegjelölést (olyan mezőgazdasági

terméknél, amelyeket teljes egészében egy adott területen állítanak elő), valamint az oltalom alatt álló földrajzi jelzést (olyan termékeknek, amelyek szorosan kötődnek egy területhez, és a termék előállítása legalább részben itt történt).

Az eredetjelzésekkel történő visszaélések visszaszorítása érdekében a parlament azt javasolja, hogy a Világkereskedelmi Szervezetnél (WTO) hozzanak létre egy az egész világra kiterjedő nyilvántartást.

A fogyasztók jobb tájékoztatása érdekében a friss termékeknek egyértelműen jelölni kellene a termelő országot. A képviselők felkérték a Bizottságot, vizsgálják meg új információs eszközök, így például a kizárólag az unióban termelt minőségi termékek megjelölésére szolgáló címkézés bevezetésének lehetőségét.

■ Az Európai Központi Bank tevékenységét értékelte az EP

Csütörtökön az Európai Központi Bank (EKB) elnökével, Jean-Claude Trichet-vel és Olli Rehn biztossal vitáztak az EP-képviselők. A parlament állásfoglalásokban mondott véleményt az eurózóna helyzetéről, az EKB 2008-as tevékenységéről, valamint Vitor Constancio személyében új EKB-alelnököt választott.

A jelentés elemzi az EKB kamatpolitikáját, és több segítséget kér az eurózónán kívüli országok számára. A szöveg az euró bevezetésére váró államokat statisztikai adataik alaposabb ellenőrzésére kéri, és óv a fizetések túlzott csökkentésétől.

■ A 2011-es EU-költségvetés célkitűzéseiről szavazott az EP

Fiatalok, gazdasági kilábalás, kutatás – ezeket tenné az uniós költségvetés fő célkitűzéseivé az Európai Parlament, amely az uniós intézmények közül elsőként fogadott el véleményt a következő évi büdzséről. A képviselők nagyobb szerepet követelnek maguknak az új Európai Külügyi Szolgálat létrehozásánál.

A képviselők kiemelten támogatnak a fiatalok nyelvtanulását és mo-

bilitását, a kutatást-fejlesztést, különösen a zöld technológiákat, valamint ösztönöznék a kisvállalatok tevékenységét a vidéki településeken.

A 2011-es költségvetés az első, amelyről az EP a Tanáccsal egyenjogúan, minden területre – így például a mezőgazdasági kiadásokra is – kiterjedően dönthet. A célkitűzések korai meghatározásával a parlament a hivatalos tervezetet április végén benyújtó Európai Bizottságra igyekszik hatást gyakorolni.

Az EP az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) ellenőrzésére is felhasználna költségvetési jogkörét.

A képviselők felkérlik a Bizottságot, még a nyár előtt végezzék el az EU hosszú távú, 2007–2013-as költségvetésének féldős felülvizsgálatát.

■ EP-állásfoglalás a romák integrálásáról

A mintegy tízmilliós európai cigányság helyzetével foglalkozik az április 8-án és 9-én, a spanyolországi Córdobaiban tartandó második romaügyi csúcstalákozó. A képviselők csütörtökön állásfoglalást fogadtak el a témában.

Az Európai Parlament a csütörtökön, 572 igen, 28 nem, 23 tartózkodó vokssal elfogadott állásfoglalás szerint „elítéli a cigányellenesség több EU-tagállamban a közelmúltban gyűlöletbeszéd és romaellenes támadások formájában rendszeresen ismétlődő megnyilvánulásait”.

A parlament aggodalmát fejezik ki a romák megkülönböztetése miatt különösen a lakhatás, a foglalkoztatás, az egészségügy és a politika területén. Az képviselők bírálják a Bizottságot, amiért az nem reagált az EP 2008. január 31-ei kérésére, hogy a tagállamokkal együttműködve készítse el a romákról szóló európai stratégiát. Az EP arra kéri a Bizottságot, jelöljön ki egy a romákkal kapcsolatos politika összehangolásáért felelős biztost.

A szöveg szerint az unióban belül másik országba költöző romákkal kapcsolatos intézkedéseknek összhangban kell lenniük az európai normákkal és jogszabályokkal.

www.europarl.europa.eu

A szerbiai magyar nemzeti közösség védelmében

Az Európai Parlament ún. miniplenárisának ülésén, 2010. március 24-én, **Tőkés László** erdélyi képviselőnk – nem első esetben – a **vajdasági magyarok** védelmében emelte fel a szavát. Napirend előtti felszólalásában arra kérte **Jerzy Buzek** európai parlamenti elnököt, hogy határozottan lépjen fel a szerbiai „magyarellenes terrorizmus” leállítása érdekében.

Említésre méltó, hogy tavaly novemberben európai képviselőnk írásbeli úton kereste meg az EP lengyel elnökét a **temerini magyar fiúk** ügyében, akiket egy szerb provokáció nyomán kirobbant kocsmái verekedés következtében ítéltek mindösszesen 61 esztendei börtönbüntetésre. Az öt fiatalember esete azért is kirívó, mivel hasonló esetekben a többségi elkövetőket futni hagyják, s a szerb hatóságok a „**magyarveréseket**” nem bűncselekményként, hanem – jobb esetben – pusztán kihágásként kezelik.

Ezen hosszan elhúzódó, mindmáig orvosolatlan ügy eseménynaptárába az is beletartozik, hogy múlt év márciusában, **Becsey Zsolt** akkori EP-képviselő kezdeményezésére, illetve Tőkés László szervezésében **közmeghallgatást** tartottak az Európai Parlamentben. A rendkívüli fellépést az tette szükségessé, hogy a 2004 januárjában Vajdaságban járt EP-tényfeltáró bizottság jelentése –

Temerini éjszaka – fotó: Balkan Photocontest

a hivatalos előírások ellenére – azóta sem került az ebben illetékes Emberi Jogi Bizottság (DROI) napirendjére. Egészen furcsa és szembetűnő, hogy az Európai Parlament mintha részrehajló módon fedezni próbálná a délvidéki magyarellenes atrocitásokat – ezenközben helyt adva **Szerbia** uniós felvételi kérelme benyújtásának.

Miközben legutóbb Temerinben is valóságos embervadászat folyt a magyarok ellen, ezzel párhuzamosan pedig különösebb nehézségek nélkül folyik egyes települések (Szabadka stb.), illetve a közsféra általános magyartalanítása, hasonlóképpen érthetetlen, hogy nem csupán az **Európai Unió**, de az **anyaország**

gi diplomácia is hajlamos szemet hunyni az egymást követő hullámokban támadó, államilag ellenőrzött – esetenként ösztönzött – magyarellenes **lélektani hadviselés** felett.

Mindezeket figyelembe véve, egészen indokolt újból és újból határozottan felvetni és következetes módon napirenden tartani a délvidéki magyarság helyzetét. Az EU-csatlakozásra hajtó szerb **kisebbségi kirakatpolitika** opportunizmusán átlátva, továbbra is ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy – a **koppenhágai kritériumoknak** megfelelően – az emberi és kisebbségi jogok maradtalan biztosítását az ország uniós felvételének előfeltételül szabják.

Felszólalás

Milosevics országában, a szerbiai Vajdaságban (Vojvodina) tovább folynak a magyarverések. A tetteseket vagy felmentik, vagy vádat sem emelnek ellenük.

A Vajdaságban évtizedekkel ezelőtt mintegy 400 ezer magyar élt, és a lakosság 1/3 részét tették ki. A kényszerű elvándorlás és a masszív többségi betelepítések miatt számuk azóta 290 ezerre, számarányuk pedig 13%-ra csökkent.

A kisebbségek tömeges megveretésének módszerét a hírhedt szerb titkosszolgálat, az UDBA vetette be, különösképpen az albánok ellenében. Ennek „spontán” hagyománya folytatódik a jelenben a magyarokkal szemben, szülőföldjükről való elűzésük céljával.

Tisztelt Jerzy Buzek elnök úr!

- Az Európai Parlament határozottan lépjen fel a délvidéki magyarellenes terrorizmus leállítására érdekében!

- Szerbia EU-csatlakozásának képezze előfeltételét a világháború utáni tömeggyilkosságok több tízezernyi áldozatáért kijáró igazságtétel, valamint a mindmáig folytatódó magyarellenes erőszak beszüntetése!

Strasbourg, 2010. március 24.

Tőkés László
EP-képviselő

A tibeti helyzetről

Az Európai Parlament miniplenárisának ülésén, 2010. március 24-én, szerdán délután a képviselők az Európai Bizottság (EB) képviselőivel vitatták meg a **tibeti helyzetet**. Az ennek nyomán kibocsátandó EB-Nyilatkozat a kínai megszállás elleni tibeti népfelkelés 51. évfordulójára tekint vissza (1959. március 10.).

Mint ismeretes, az Európai Közösség Parlamentje, mint a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok „hivatásos” védelmezője nagy figyelemmel kíséri és támogatja a tibeti nép kulturális és vallási önazonosságáért folytatott békés küzdelmét. Ennek megfelelően, már több ízben, ismételtelten felszólította **Kínát**, hogy teljesítse az emberi és kisebbségi jogok tiszteletben tartására vonatkozó vállalásait és nemzetközi kötelezettségeit, és veszen véget a legutóbb 2008-ban, a pekingi olimpiát megelőzően tetőzött terrornak és elnyomásnak, amelyvel az ősi tibeti népet és bekebelezett országát sújtja.

A vita bevezetésekként **Maros Sefcovic** illetékes európai biztos a stratégiai fontosságú kínai partnerség viszonylatában **Tibet** ügyét a komoly aggodalmakra okot adó, ún. kényes kérdések közé sorolta. Szokványos diplomáciai megfogalmazással szólva, a kínai-tibeti tárgyalások folytatása, a párbeszéd és a békés rendezés mellett foglalt állást.

Laima Andrikiene néppárti litván képviselő – és vele együtt sokan mások – élesen bírálta a spanyol elnökségnek, valamint az Európai Tanácsnak, legfőképpen pedig **Catherine Ashton** kül- és biztonságpolitikai főképviselelőnek a rendkívüli fontos ügy megvitatásáról való távolmaradását. A bírálók joggal érezhették úgy, hogy a hiányzó magatartása az **EU** kitüntetett

gazdasági partnere iránti viszonyulásának felemás, képmutató voltát tükrözi.

Niccolo Rinaldi olasz liberális képviselő Dávid és Góliát erőviszonyához hasonlította Tibet és Kína kapcsolatát, melyben Európa legjobb szándékai ellenére semmi változás nem mutatkozik.

Heidi Hautala, a finnországi zöldek jeles képviselője, a DROI – emberi jogi bizottság elnöke a távolmaradó európai intézményi vezetőket szintén kemény kritikában részeltette.

Határozottan védelmébe vette a **Dalai Lámát**, akit – véleménye szerint – a kínai kommunisták teljesen alaptalanul bélyegeznek „veszélyes szeparatistának”. Az Európai Uniót bátor kiállásra szólítva fel, **Barack Obama** amerikai elnököt állította példának, aki – Kína heves tiltakozása ellenére – ez év elején hivatalában fogadta a Dalai Lámát.

Tunne Kelam, az észtszországi rendszer-változás kiemelkedő képviselője tényleges párbeszédet és valódi autonómiát sürgetett. Hautala képviselőasszonyhoz

kapcsolódva, Catherine Ashton EU-főképviselelő találkozását szorgalmazta a tibeti vallási vezetővel.

A felszólalóknak szinte mindegyike kemény szavakkal ostromozta és **kulturális népiertással** vádolta az elnyomó kínai rezsimet.

Cristian Preda román néppárti képviselő az eddigi, kevésbé hatékony emberi jogi párbeszéd politikájának a felülvizsgálatát sürgette.

Tabajdi Csaba szocialista EP-képviselő véleménye szerint Tibet ügyében tartós megoldást csak az autonómia jelenthet.

Tőkés László erdélyi képviselőnk a tibeti népfelkelés félszázados évfordulójáról emlékezett meg, ami-

kor is a Dalai Lámát, 80 ezer hívével egyetemben elűldözték országából. „Népe valódi **autonómiájáért** való következetes és állhatatos kiállása, valamint a **demokráciáért** folytatott erőszakmentes küzdelme révén, azóta a Dalai Láma szolgálata példaértékűvé nőtt a világ szemében” – mondotta. „**Romániában élő kisebbségi magyarként**” mély együttérzéssel jelentette ki, hogy: „Nekünk, európaiaknak példát kell vennünk a Dalai Lámától, aki nem csupán saját népének a jogaiért, hanem valamennyi elnyomott nép szabadságáért síkra száll. Öszentsége nemrég a Hszincsiang-tartománybéli **ujgurok** mellé állott. Hasonlóképpen, több más üldözött ellenzékiel egyetemben, **Ang Szán Szú Csí** burmai politikusszponyt is támogatásában részesíti” – hívta fel a figyelmet Tőkés László.

Szinte valamennyi felszólaló egyetemesen követelte, hogy az Európai Unió **különleges képviselőt** nevezzen ki a tibetiek ügyének képviselőjére. **Oreste Rossi** olasz jobboldali képviselő **tényfeltáró bizottság** kiállítását indítványozta.

Tunne Kelam fájdalmas megállapítása nem egy európai kisebbségi közösségre is ráillik: – a tibetiek – „kisebbséggé váltak saját hazájukban”.

Maros Sefkovic európai biztos zárókövetkeztetései – az elhangzottakhoz képest – semmitmondóak és erőtelenekek voltak. Ennek ellenére mi, erdélyi magyarok és székelymagyarok keserű rosszérzéssel állapíthatjuk meg, hogy miközben a „demokratikus” román hatalom még szóbaállni sem hajlandó velünk az autonómia ügyében, sőt a hatalomban részes **RMDSZ** is megválogatja, hogy mely magyar partnerrel ül tárgyalóasztalhoz – ezzel szemben a kínai kommunisták és a Dalai Láma képviselői már a következő tárgyalási fordulóit illetően is megegyezésre jutottak. **Románia „Tibetjének”** tehát még van mit bepótolnia a Dalai Láma országához képest. És valós esélye is van erre, hiszen nálunk a kommunizmus helyét már régóta az európai demokrácia foglalta el...

Brüsszel, 2010. március 25.

„... az Európai Közösség Parlamentje, mint a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok »hivatásos« védelmezője nagy figyelemmel kíséri és támogatja a tibeti nép kulturális és vallási önazonosságáért folytatott békés küzdelmét...”

Láttelek 2010 tavaszán

Folytatódott a **Kun Miklós** nevével fémjelzett Láttelek konferencia-sorozat, mely Magyarország aktuális helyzetéről készíti számvetést. 2010. március 26-án a konferencián olyan jeles előadók segítették a hallgatókat a tisztánlátásban, mint Martonyi János, Tőkés László vagy **Semjén Zsolt**.

Martonyi János volt külügyminiszter volt az első felszólaló, aki előadásában a világban zajló folyamatokról rajzolt általános képet. A válság európai hatásairól szólva elmondta, látszik, hogy hiányzik egy koordinált gazdaságpolitika, de az öreg kontinensnek a népességfogyással is meg kell küzdenie. Kiemelte, hogy míg egyes országok meg tudták fordítani a negatív folyamatokat, ez Magyarországnak még nem sikerült. Martonyi felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy azok az európai országok tudták könnyebben átvészelni a válságot, amelyeknek jobbközép kormányuk volt. A Fidesz politikája jól beleilleszkedik az Európai Parlament legnagyobb frakciójának, az Európai Néppártnak a sikeres és erőteljes politikájába. Az elmúlt tíz évben sok minden változott, de ennél többre, egy erkölcsi üzenetre és értéktartalomra van szükség, és a politikát ebből kell kibontani. Az Orbán-kormány külügyminisztere szerint az eddigieknél sokkal markánsabb, erőteljesebb közép-európai politikára és határozott nemzetpolitikára van szükség. Kiemelte: lesznek vitás kérdések, de a közép-európai érdek az együttműködés mellett szól. Hozzátette: új lendületet akarnak adni a közép-európai együttműködésnek. Egy határozott nemzetpolitikáról szólva közölte, ha állandó letelepedés nélkül meg lehet adni a határon túli magyaroknak az állampolgárságot, akkor azt meg kell adni.

Tőkés László felszólalásában elmondta, hogy egy befejezetlen múlt örökségével viaskodunk, hiszen húsz éve bukott el a kommunizmus, a Trianoni döntésnek is idén van a 90 éves évfordulója, s még mindig a kiutat keressük ezekből. Az európai parlamenti képviselő szerint egészséges nemzeti (ön)rendelkezésre

van szükség, ami sokak számára evidenciának tűnik, ám a 2004 decemberi kettős állampolgárságról szóló népszavazás kapcsán látható, hogy sokan megzavarodtak. Véleménye szerint „nemzetpolitikai rendszerváltásra” van szükség, s mint mondta: „a határok feletti nemzetegyesítés szellemében kell viszonyulnunk önmagunkhoz és Európához”. Véleménye szerint magyar integrációt kellene megvalósítani a nemzetek Európájában, s Európának nem külön a romániai, felvidéki, délvidéki magyarokkal kell foglalkoznia, hanem „a magyar nemzettel, mint az unió tagnemzetével” kell számolnia. Tudnunk kell együtt képviselni a magyar ügyet. A református püspök szerint a sebeket egészséges szemlélettel kell gyógyítani.

Duray Miklós a szórvány- és tömbmagyarságról beszélt előadásában, s hangsúlyozta, hogy a realitások figyelembe vételével kell a határok felett a nemzetet egyesíteni, s ennek az anyagi és intézményi rendszerét meg kell teremteni. Reményének adott hangot, hogy miután 1998–2002 között sikerült az első lépéseket megtenni, 2010-től ezt folytatni lehet. A szlovák parlamenti politikus emlékeztetett: a két világháború közötti időszakban próbálkoztak revíziós politikával, ám ez teljesen csődöt mondott.

Balog Zoltán, az Országgyűlés emberi jogi és kisebbségi bizottságának fideszes elnöke szerint az elkövetkező évek sikere az erkölcsi megújuláson múlik. Az országgyűlési képviselő hozzátette: „lelkileg-mentálisan is helyre kell állítani a nemzetet” a konkrét problémák megoldása mellett. Kitért arra, hogy Magyarországon egy felmérés szerint a magyar lakosság jelentős része azt gondolja, tisztességgel nem lehet érvényesülni, de 40 százalék azt mondja, hogy mégis szeretne tisztességesen élni. Tisztesség a magán- és a köz világában egyaránt – fogalmazta meg hitvallását a politikus. A fideszes politikus szintén felelősségre vonást szorgalmazott, mint mondta, ha ez nem történik meg, a bizalom nem áll helyre. **Kiss-Rigó László** arról beszélt, hogy a magyar társadalom ma beteg. A római katolikus püspök szerint az egyházak részéről a közösségformáló erő az, ami gyógyíthatja a társadalmat. A Károli Gáspár Református Egyetem Kremlinológiai Intézete, a Barankovics István Alapítvány és a Konrad Adenauer Alapítvány által szervezett tanácskozáson részt vett **Mádl Ferenc** korábbi államfő és **Szűrös Mátyás** is. **Ughy Attila** fővárosi képviselőként budapesti problémákra hívta fel a figyelmet. Ughy szerint gyakorlatilag elvették az emberek jövőképét. Véleménye szerint Budapestet a kárpát-medencei gazdasági térség központjává kell tenni, s **Tarlós István** tavaly bemutatott Budapest programja éppen ezt szeretné elérni. A feladat nem könnyű, szisztematikus építő munkára van szükség.

Felvidék.Ma

A Magyar Néppárti Delegáció 2010 márciusi híreiből

■ Március 5.

Az Európai Néppárt frakciójának vezetősége kétnapos ülést tartott Budapesten. A rendezvény címe: „Munkahelyteremtés és növekedés”.

■ Március 9.

Gál Kinga néppárti politikus szerint az Európai Unió szomszédságában élő harmadik országok polgárainak, közöttük a több százezer fős kárpátaljai és vajdasági magyar kisebbség tagjainak elemi érdekük, hogy lehetőségük legyen bürokratikus, adminisztratív terhek nélkül a jogszerű tartózkodásra az Európai Unió tagállamainak területén.

■ Március 11.

Gyürk András fideszes európai parlamenti képviselő szerint az Európai Unió energiapolitikai és éghajlatvédelmi tervei nem juthatnak az ellentmondásos eredményeket hozó Lisszaboni Stratégia sorsára. Éppen ezért meg kell erősíteni a zöldtechnológiai kutatásokra szánt költségvetési forrásokat. A többletforrások előteremtésében fontos szerepet játszhatnak az uniós emisszió-kereskedelmi rendszer (ETS) bevételei.

■ Március 12.

Glattfelder Béla fideszes európai parlamenti képviselő ismételt fel-szólította a magyar kormányt, hogy haladéktalanul forduljon az Európai Bírósághoz, miután Szlovákia – jogellenesen – bejegyeztette a „Tokaj”

nevet az uniós elektronikus bornyilvántartásba.

■ Március 17.

Az egyes európai uniós fejlesztési források felhasználásának jövőbeni szabályozásáról vitázott az Európai Parlament Foglalkoztatási és Szociális Bizottsága. Kósa Ádám európai parlamenti képviselő (Fidesz) szerint szigorítani kell a források felhasználásának ellenőrzését, különösen az akadálymentesítésekre fordított fejlesztések esetén.

■ Március 18.

Az Európai Parlament Gazdasági és Pénzügyi Bizottsága tegnapi ülésén nagy többséggel elfogadta Györi Enikő európai parlamenti képviselő (Fidesz) által benyújtott, a határon átnyúló áfacsalások felderítésének ösztönzését célzó módosító javaslatát. Az indítvány révén lehetőség nyílt a határon átnyúló áfacsalások hatékonyabb felderítésére, az ebből befolyt többletbevételek pedig a gazdaság élénkítésére fordíthatóak.

■ Március 23.

Az Európai Parlament Kulturális és Oktatási Bizottsága nagy többséggel elfogadta az egyetemek és vállalkozások közti együttműködéséről készült előterjesztést, melynek Schmitt Pál, az Európai Parlament alelnöke (Fidesz) az előadója. A jelentés egyik legfontosabb célja,

hogy segítse a fiatal diplomások munkaerőpiaci beilleszkedését.

Az Európai Parlament Jogi Bizottsága egyhangúan elfogadta Szájer József európai parlamenti képviselő (Fidesz) „a jogalkotási felhatalmazás hatásköréről” című jelentését. A jelentés célja, hogy összhangban a népfelhang elvével biztosítsa az Európai Parlament ellenőrzését az EU végrehajtó hatalma, nevezetesen az Európai Bizottság felett, ezáltal az Európai Unió demokratikusabbá és transzparensbé váljon.

■ Március 25.

Orbán Viktor Brüsszelben megbeszélést folytatott Herman Van Rompuy-jel, az Európai Unió elnökével és Olli Rehn-nel, az EU pénzügyi biztossával. Hazugságra nem lehet sikeres politikát építeni – fogalmazta meg Orbán Viktor Brüsszelben az Európai Uniónak feladott „görög lecke” fő tanulságát.

■ Március 26.

Az Európai Parlament 2010. március 25-én nagy többséggel elfogadta a 2011-es uniós költségvetés irányvonalait meghatározó jelentését. A jelentés Surján László európai parlamenti képviselő (Fidesz) kezdeményezésére számos, a kohéziós politika jelentőségét erősítő pontot foglal magába.

<http://fidesz-eu.hu>

Az EP plenáris ülése

2010. április 19–22., Strasbourg

■ **A vulkáni hamu a plenáris szavazást is blokkolta** – Az izlandi vulkán kitörése nyomán elrendelt repülési korlátozások miatt számos képviselő nem jutott el Strasbourgba, ezért az EP ülésének kezdetén módosította napirendjét. Az erre a hétre tervezett szavazásokat a május 5-én és 6-án tartandó brüsszeli plenáris ülésre halasztották.

■ **Banki és utasadatok: adatvédelmi aggályok az EP-ben** – Szerda délután a képviselők a banki adatoknak a SWIFT-hálózaton keresztül, az Egyesült Államoknak történő átadásáról, illetve a légiutások adatainak az USA és Ausztrália felé való továbbításáról vitáztak.

■ **Gyorsabb uniós támogatás a válság sújtotta régióknak** – A gazdasági válság által leginkább sújtott tagállamok regionális fejlesztési programjai gyorsabban és egyszerűbben juthatnak uniós strukturális támogatásokhoz – köszönhetően azoknak az új szabályoknak, amelyekről kedden vitáztak az EP-képviselők Strasbourgban. A tervezet szerint már 2010-ben is több pénzre lehet pályázni.

■ **Uniós szinten betiltanák a cianidos aranybányászatot?** – A cianid még ma is előszeretettel használják az európai aranybányászokban. Tíz évvel a nagybányai ökológiai katasztrófát követően, Áder János és Tőkés László néppárti képviselők a cianidos bányá-

zat uniós szintű általános betiltását sürgették Strasbourgban.

■ **Az EU 2008-as kiadásairól szóló EP-vita** – Szerdán délelőtt a képviselők alaposan górcső alá vették, hogy az uniós intézmények megfelelően hajtották-e végre a 2008-as költségvetéseiket. Az EP költségvetés-ellenőrzésért felelős szakbizottsága javaslatokat tett az uniós adófizetők pénzének hatékonyabb felhasználására, valamint indítványozta a költségvetési mentesítés megadását minden érintett uniós intézménynek és szervnek, kivéve a Miniszterek Tanácsának és az Európai Rendőrákadémiának.

www.europarl.europa.eu

Tőkés László áprilisi eseménynaptára

■ Április 1. csütörtök

● Nagyvárad, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Székházának díszterme:

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Bihar megyei szervezetének trianoni évfordulói rendezvénye. Előadást tartottak: Raffay Ernő történész és Szidiropulosz Archimédesz szociológus, Trianon-kutató

■ Április 6–8. kedd–csütörtök

● Brüsszel: Európai parlamenti munkahét

■ Április 8. csütörtök

● Marcali: Kampányzáró nagygyűlés – Semjén Zsolt KDNP-elnök és Szászfalvi László országgyűlési képviselőjelölt részvételével

■ Április 9. péntek

● Nagyvárad, EP-Iroda: Sajtóértekezlet a magyarországi választások tárgyában (I.)

■ Április 11. vasárnap

● Nagyvárad-Rét:

A Magyar Költészet Napja; a Péterfy-házaspár versműsora

● Nagyvárad, Petőfi park:

József Attila szobrának megkoszorúzása

● Budapest, Vörösmarty-tér:

Fidesz – Választási eredményváró (I.)

■ Április 12. hétfő

● Nagyvárad, Igazgatótanácsi Hivatal

Közös munkamegbeszélés a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Vezetőtanácsával – Csúry István püspök részvételével

■ Április 13–15. kedd–csütörtök

● Brüsszel: Európai parlamenti – rövid – munkahét

■ Április 15. csütörtök

● Budapest, EP-Iroda:

Sajtóértekezlet a magyarországi választások tárgyában (II.)

■ Április 16. péntek

● Nagyvárad, EP-Iroda:

Sajtóértekezlet – Titkosszolgálati átvilágítás tárgyában

● Brassó

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács bővített elnökségi ülése

■ Április 17. szombat

● Brassó, Reménység Háza

Sajtóértekezlet

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács szórványkonferenciája.

A konferencia védnökei Tőkés László EP-képviselő és Bajtai Erzsébet nagykövetné asszony voltak. Előadást tartottak – többek között –: Szesztay Ádám, az Országgyűlés Külügyi Hivatalának fősztályvezető-helyettese, Vetési László lelkipásztor, a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma (KMKF) szórvány-munkacsoportjának vezetője, Toró T. Tibor, az EMNT ügyvezető elnöke, a temesvári Integratio Alapítvány elnöke, Bodó Barna, a Sapientia-EMTE oktatója, a Temesvári Szórvány Alapítvány elnöke, Kovács Lehel, a Sapientia-EMTE oktatója, az EMNT Brassó megyei szervezetének ügyvezető elnöke, Erdei Ildikó pszichológus, ifj. Kerekes Zoltán tanító, a Viczei Bátya Alapítvány elnöke

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Szórványtanácsának megalakítása

● Csomakörös

A Körösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület fennállásának 20. évfordulója. Igét hirdetett Tőkés László

■ Április 20–22. kedd–csütörtök

● Strasbourg: Európai parlamenti munkahét

■ Április 22. csütörtök

● Nagyvárad, Egyházkerületi Székház Díszterme

A Partiumi Egyetemi Napok keretében a PKE Zene Tanszékének hangversenye

■ Április 23. péntek

● Nagyvárad, Egyházkerületi Székház Díszterme

A Partiumi Egyetemi Napok keretében Közgazdasági Nap és Vételkedő, János-Szatmári Szabolcs rektor és Bíró András dékán részvételével

● Nagyvárad, Egyházkerületi Székház Díszterme

Filmbemutató – Hitvallók és ügynökök. Fórum – Szembenezés a kommunista múlttal. A pódiumbeszélgetést Gergely István címzetes római katolikus esperes (Tiszt) moderálta, Kabay Barna rendező-producer és Petényi Katalin író-rendező vallott a film készítéséről; Fejes Rudolf Anzelm nagyváradi főapát, valamint – házigazdaként – Tőkés László EP-képviselő fogalmazta meg gondolatait a film kapcsán.

■ Április 25. vasárnap

● Budapest, Vörösmarty-tér:

Fidesz – Választási eredményváró (II.)

■ Április 26. hétfő

● Budapest, Szent István Bazilika

Szent Jobb kápolnája

Megemlékezés Hans Heinrich Thyssen-Bornemissza báró haláláról, leánya, Francesca Thyssen-Bornemissza, valamint Németh Zsolt államtitkár és a család barátai részvételével. Igét hirdetett Tőkés László

● Budapest, Országház

Látogatás Németh Zsolt képviselőnél, az Országgyűlés Külpolitikai Bizottságának elnökénél Találkozás Tseten Samdup Chhoekyapával, a Dalai Láma európai képviselőjével

■ Április 26–29. hétfő–csütörtök

● Brüsszel: Európai parlamenti munkahét

■ Április 30. péntek

● Szeged, Gál Ferenc Hittudományi Főiskola

II. Kárpát-Medencei Keresztény Tudományos Diákköri Konferencia Védnök: Tőkés László

Négyharmad

Uniós politikák az emberi jogok védelmezőinek érdekében

Az ún. bizottsági hét keretében tartotta soron következő ülését az Európai Parlament Emberi Jogi Bizottsága (DROI), Brüsszelben. Napirendjén szerepelt – egyebek mellett – az **Uniós politikák az emberi jogok védelmezőinek érdekében** című jelentés, melynek jelentéstevője **Heidi Hautala** finn képviselő-asszony, a DROI elnöke, ún. árnyék-jelentéstevője pedig **Tőkés László** erdélyi képviselő.

Az emberi jogok védelmezőinek támogatása régóta szilárd eleme az Európai Unió külpolitikájának. Az erre vonatkozó iránymutatásokat (am. guidelines) első ízben 2004-ben fogalmazta meg az Európai Parlament, majd a jogvédelem hatékonyabbá tétele érdekében ezeket 2008-ban módosították.

Az Európai Tanács által elvégzett 2006-os értékelés, valamint a civil szférából származó külső felmérések egyaránt azt mutatták, hogy a célkitűzések és a megvalósulás nem fedik egymást. A módosító javaslatokból is az tűnt ki, hogy a legnagyobb gondot az irányelvek végrehajtása

jelent. Ezért is vált szükségessé, hogy a DROI-bizottság újabb jelentést készítsen ebben a kérdésben.

A jelentés kiemeli, hogy a jogvédők gyakran saját életük kockáztatásával végzik tevékenységüket, és hogy az alapvető emberi jogok védelmezésében milyen kulcsfontosságú szerepet játszanak. Ezt figyelembe véve, a dokumentum célja az, hogy az EU értékelje újra őket támogató „mechanizmusait”, és elkötelezett munkájuk támogatása, valamint személyes védelmük biztosítása érdekében további hathatós erőfeszítéseket tegyen.

Az év elején elkészült jelentéstervezethez benyújtott **módosító indítványok** megvitatására a mai ülésen került sor. A módosítók nagy száma – összesen 117 – az ügy iránti különleges érdeklődésre vallott.

Módosító javaslataiban, valamint a tanácskozáson elhangzott felszólalásában Tőkés László európai képviselőnk éppen a végrehajtás terén mutatkozó hiányosságokra hívta fel a figyelmet. Azt szorgalmazta, hogy az EU növelje a már létező eszközök

és mechanizmusok használatának hatékonyságát, a harmadik országbeli uniós missziók pedig szerezzenek érvényt az EU-iránymutatók előírásainak.

Ceausescu-korabeli saját helyzetére és tapasztalataira visszautalva, képviselőnk az emberi jogi harcosok magárahagyatottságára és fenyegetett voltára mutatott reá, amelyen leginkább nemzetközi összefogással, szolidaritással és fokozott odafigyeléssel lehet segíteni. Másfelől az emberi jogok szerepének és súlyának a növelését sürgette az uniós politikában, sajnálattal állapítva meg, hogy olyan fontos EU-partnerek esetében, mint például **Kína**, **Oroszország** vagy **Ukrajna**, a geo- és gazdaságpolitikai érdekek és prioritások rendszerint háttérbe szorítják az emberi jogok kérdését. Ebből a szempontból igen fontos, hogy a DROI-bizottság mai ülésén **Észak-Korea** ügyében tart közmeghallgatást – mondotta képviselőnk.

Brüsszel, 2010. április 7.

Észak-Koreáról az EP-ben

Az egyes, Európai Unión kívüli, ún. harmadik országok emberi jogi helyzetének a megvitatása sorozatában az Európai Parlament Emberi Jogi Bizottsága (DROI) **Észak-Korea** ügyében tartott közmeghallgatást.

A hivatali előterjesztések sorát **Robert R. King** nagykövet, az Egyesült Államok Észak-Korea emberi jogi ügyeiért felelős különmegbízottja nyitotta meg, a neves **Tom Lantos** kongresszusi képviselő egykori munkatársa. Értékelő beszédében elismerését fejezte ki aziránt, hogy az **EU** vezető szerepet vállal az emberi jogokért folytatott nemzetközi küzdelemben, és hogy a DROI-bizottság kiemelt módon foglalkozik Észak-Koreával. Az **Egyesült Államok** szintén rendkívüli erőfeszítéseket tesz ezen a téren, és hálás az EU-nak az ebben nyújtott támogatásért. A nagykövet tárgyilagos keménységgel ítélte el az észak-koreai rezsimet, az országban alkalmazott politikai elnyomás, nevezetesen a kényszermunkatábo-

rok, a jogfosztás, a brutális erőszak, a kínzás és az embercsempészet alkalmazása miatt. A civilszervezetekkel, valamint az ellenállókkal való összefogás fontosságát hangsúlyozva, Észak-Koreának a teljes elnyomatásból és elszigeteltségből való felszabadítása mellett szállt síkra.

Dong-Hyuk Shin, egy észak-koreai fogolytábor egykori lakójaként drámai hitelességgel számolt be „társadalmi börtöntáborként” működő hazája sanyarú valóságáról. A fiatal előadó nyelvének részét maga is fogságban töltötte. 2005-ben abból a kényszermunka-táborból sikerült

Éjszakai műholdkép - fotó: willisms.com

Észak-Korea napjainkban

► megszöknie, melybe szüleit 1965-ben, államellenes tevékenység miatt internálták, s melyben 1982-ben látta meg a napvilágot. A kommunista táboroknak nem hivatalos becslések szerint mintegy 200 ezer lakója van. Ezek nem rendelkeznek személyazonossággal, s a „fogoly-státuszt” ott születő gyermekeikre is átörökítik, akiket egyébként nem is anyakönyveznek. Teljes elszigeteltségben, állati sorban tartják őket, az elcsigázó munka és a szüntelen éheztetés a „mindennapi kenyerük”.

Bram Brands, az Európai Bizottság Külügyi Igazgatóságának képviselője az Unió lesújtó tapasztalatait osztotta meg a jelenlévőkkel. Az emberi jogok terén Észak-Koreával lehetetlen együttműködni. Az EU 2004-ben elfogadott elítélő állásfoglalása nyomán, a **Kim Dzsong-Il** vezette rezsim a diplomáciai kapcsolatokat is egyoldalúan megszakította. Ennek ellenére az Unió továbbra is következetesen minden lehetőséget megtesz az emberi jogok védelme érdekében, és erre a külpolitikai nyomásgyakorlás, valamint a párbeszéd eszközeit veti latba.

Hannah Song, a Szabadságot Észak-Koreának elnevezésű, kaliforniai központú nem-kormányzati szervezet ügyvezető igazgatója a nemzetközi közösség részéről azonnali lépéseket sürgetett a tarthatatlan észak-koreai helyzet megváltoztatása érdekében. Sokkoló erővel mutatott rá a koreai fogolytáborokban uralkodó embertelen viszonyokra, melyek mindennapi velejárói: a kínzások, a munkabalesetek, a nyomtalan kivégzések, az egészség-

ügyi ellátás megtagadása, a nemi erőszak és a halálra éheztetés.

Tina Lambert, a Nemzetközi Keresztény Szolidaritás elnevezésű szervezet jogvédelmi igazgatója az 1950–1960-as évek keresztényüldözéseinek korszakáig ment vissza. Túl sok a beszéd, de kevés a cselekvés – mondotta. Az Észak-Koreában folyó népiirtás nemzetközi kivizsgálását szorgalmazta, és az ott elkövetett emberiségellenes bűntettek nemzetközi bíróság elé terjesztését indítványozta.

Janusz Zemke, a DROI-bizottság lengyel alelnöke egykori észak-koreai diplomáciai tapasztalatai alapján értékelte a fennálló helyzetet, a kommunista rezsim által alkalmazott, immár három nemzedékre kiterjedő „agymosottságban”, valamint a totális elszigeteltségben jelölve meg a változások legfőbb akadályát.

Roger Helmer az EU parlamentközi delegációjának angol tagjaként maga is járt Észak-Koreában. Kiábrándító tapasztalatai alapján a dialógust „a süketek párbeszédének”, az észak-koreai helyzetet pedig reménytelennek minősítette.

Ana Gomes portugál EP-képviselő kíméletlen igazmondással világított rá, hogy a túlélésre „utazó” Kim Dzsong-Il-diktatúra miként zsarolja a világot nukleáris fenyegetéssel.

Másik eszköze a teljes elszigetelés. Sajnos, mindebben **Kína** és más ázsiai országok cinkos támogatására is számíthat.

Tőkés László európai képviselónk mélységes együttérzéséről biztosította Dong-Hyuk Shin és Hannah Song koreai emberi jogi szabadságharcosokat. Megdöbbenésének adott hangot amiatt, hogy a XX. század két pusztító totalitárius rendszerének, a **náci** és a **szovjet** diktatúráknak a felszámolása nyomán a világnak még most, a XXI. században is a tovább élő kommunizmus parancsuralmi rendszereivel kell szembenéznie **Észak-Koreában, Kínában, Kubában** és más országokban. Megrendítő, hogy változott formában, napjainkban is brutálisan megismétlődik az ukrajnai **holodomor** – a halálra éheztetés – módszere Észak-Koreában, Kínában pedig a náci koncentrációs táborok másaként a **laogai** elnevezésű haláltáborok szedik áldozataikat. Miként a hitleri és a szovjet totalitárius rendszerek esetében, a jelenkori diktatúrák ellenében is **globális összefogásra** van szükség – hangsúlyozta erdélyi képviselónk –, és ezen a téren kiemelkedően fontos az Európai Közösség, valamint az Egyesült Államok együttműködése. Tőkés László az észak-koreai emberi jogi harcosok védelmét sürgette, és az országban élő **keresztyének** helyzetéről érdeklődött. Ezen túlmenően

„... miként a hitleri és a szovjet totalitárius rendszerek esetében, a jelenkori diktatúrák ellenében is globális összefogásra van szükség ...”

a **nemzetközi kommunizmus-ellenes küzdelem** fokozását szorgalmazta, – másokkal egyetértésben pedig – egy **tényfeltáró bizottság** kiküldését, valamint egy európai parlamenti **határozati állásfoglalás** elfogadását indítványozta.

Bastiaan Belder hollandiai EP-képviselő szintén a keresztény

közösségek helyzetéről, továbbá az elüldözöttek és a menekültek sorsáról érdeklődött.

Anna Rosbach dán képviselő, az EP észak-koreai parlamenti delegációjának alelnöke, a küldöttség júniusra tervezett helyszíni látogatását megelőzően, szintén egy hivatalos EP-állásfoglalás kibocsátását sürgette.

Ezután a felvetődő kérdésekre az észak-koreai helyzet előadói válaszoltak.

Robert R. King fontos előrelépésként értékelte a közmeghallgatást, amelynek konkrét eredménye lehet az előirányzott állásfoglalás és egy tényfeltáró helyzetjelentés megfogalmazása. A nagykövet örömmel üdvözölte az EP képviselőinek sorában a volt kommunista országokból jövő új képviselőket, köztük a lengyeleket, valamint a romániai rendszerváltozásban fontos szerepet játszott Tőkés Lászlót.

Dong-Hyuk Shin az észak-koreai emigránsok otthon élő családtagjainak a kiszolgáltatott helyzetéről számolt be. Washingtoni látogatását, a **Holokauszt-múzeum** megtekintésének sokkoló élményét felidézve – kijelentette: ugyanez történik most Észak-Koreában!

Hannah Song a keresztyének vonatkozásában fájdalommal említette, hogy: **Phenjan „Korea Jeruzsálemének”** számítotti, mielőtt az országot kettészakították volna. Országában azóta Isten hatalmát a diktatúra hatalmasai bitorolják.

Tina Lambert – egyebek mellett – azt hangsúlyozta, hogy az észak-koreai rezsimnek valamennyi vallási közösség útjában áll, amely „a nagy Vezető” istenítésének ideológiájával ellentétbe ütközik. Tavaly egy hívő asszonyt végeztek ki Észak-Koreában, aki bibliák terjesztésével foglalkozott.

Összefoglaló záróbeszédében **Heidi Hautala** finn képviselő, a DROI-bizottság elnöke a következőkben foglalta össze a megbeszélés következtetéseit:

- Sürgősségi állásfoglalás elfogadása az Európai Parlamentben
- Átfogó helyzetjelentés készítése az észak-koreai emberi jogi helyzetről

- Az ügy kiemelt kérdésként való megtárgyalása a május végi EU-Egyesült Államok interparlamentáris találkozón, Washingtonban

- A júniusban sorra kerülő EP-küldöttségjárás tényfeltáró missziója Észak-Koreában-

- Az ázsiai országok szervezetének (ASEAN) küszöbön álló csúcstalálkozóján felvetni az észak-koreai emberi jogi helyzetet.

Brüsszel, 2010. április 8.

Brüsszelben a Tusványos központi szervezőcsapata

Tőkés László európai parlamenti képviselő meghívására 2010. április 13–14-én Brüsszelbe látogatott a **Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor** (közkeletű elnevezésben a „Tusványos”) erdélyi szervezőcsapata. Az erdélyi **Magyar Ifjúsági Tanács** (MIT) és tagszervezeteinek képviselői kedden, április 13-án este érkeztek a belga fővárosba. Másnap az Európai Parlamentbe látogattak, hogy a helyszínen alkossanak képet maguknak a Lisszaboni Szerződés életbe lépése után erősödő kompetenciákkal bíró intézmény működéséről.

A csapatot köszöntötte **Schmitt Pál** fideszes EP-képviselő, aki fontosabb tevékenységi köreit ismertette. Az EP magyar alelnöke az élethosszig tartó tanulásra, a hasznos időtöltésre, sportra, s mindezek által a fiatalabb nemzedékeknek való példaadásra hívta fel a nemzeti értékek iránt elkötelezett ifjak figyelmét.

Délután a fiatalok az első, 1990. április 20-án lezajlott demokratikus szlovéniai választások huszadik évfordulója alkalmából szervezett konferencián vettek részt, melyen Tőkés László képviselő is beszédet tartott, a szintén húsz évvel ezelőtt történt temesvári események és az akkori szlovéniai folyamatok között vonva párhuzamot.

A Tusványos központi szervezőcsapatának brüsszeli kiszállása városnézéssel egészült ki, az Atomium, a belváros megtekintésével, s természetesen a híres sörözők meglátogatásával. A buszos kirándulás hazafelé luxemburgi és németországi megállókkal ér véget.

A csapatépítést is szolgáló brüsszeli kiszállásra minden bizonnyal szükség is van, hiszen az idej, immár 21. alkalommal megszervezendő tábor kiemelt fontossággal bír. A „Tusványos 21 – Nyílt lapokkal. A nemzeti ügyek tábora” címet viselő, 2010. július 20–25. között megszervezendő rendezvényre – a magyarországi országgyűlési választások eredményeit figyelembe véve – a „rövidnadrágos politikusok” több mint bizonyos, hogy miniszterekként, államtitkárokként térnek vissza, hogy a rendszerváltozáskor elkezdődött bálványosi folyamat csúcspontjaként rendezzék Kárpát-medencei közös dolgainkat.

Brüsszel, 2010. április 15.

A Tusványos erdélyi szervezőcsapata

A szlovén demokrácia 20. évfordulóját ünnepelték

Szlovénia zászlója

2010. április 14-én, az Európai Parlament szlovéniai néppárti küldöttségének, valamint a Nemzeti Megbékélés Tanulmányi Központjának (Szlovénia) szervezésében ünnepélyes keretek között emlékeztek meg **Brüsszelben** az első szlovéniai demokratikus választások 20. évfordulójáról.

Az örömteli eseményre tragikus árnyékot vetett az a repülő-szerencsétlenség, melynek feleségével és közel száz útítársával együtt **Lech Kaczynski** lengyel államelnök is áldozatul esett. Az Európai Parlament ugyanezen nap délelőttjén, **Jerzy Buzek** elnökletével, gyászüléssel adózott az áldozatok emlékének. A Néppárti Frakció munkaülésén **Joseph Daul** elnök is részvétét fejezte ki **Lengyelország** iránt.

A szlovén évfordulói megemlékezés szintén a lengyel nemzet iránti részvét kifejezésével vette kezdetét. A szervezők nevében **Milan Zver**, a szlovén néppárti küldöttség vezetője köszöntötte a megjelenteket és nyitotta meg a tanácskozást. A rendkívüli körülményeknek tulajdoníthatóan Jerzy Buzek elnök videofelvétel útján küldte el évfordulói üzenetét, melyben **Szlovéniát** „az Unió leg-

boldogabb és legelégedettebbnek mondható országai” közé sorolta.

Való igaz, hogy idén ez, a volt jugoszláv tagköztársaság kettős ünnepet ülhet, hiszen húsz évvel ezelőtt egyszerre szabadult a kommunista iga alól, és nyerte el ugyanakkor független államiságát. Beszédében **Alojz Peterle**, az új szlovén állam első, demokratikusan megválasztott miniszterelnöke – „az Egyesült Európa projektje” részeként – erről a szlovén „sikertörténetről” beszélt.

Az egykori vasfüggöny túloldaláról **Elmar Brok** német néppárti képviselő, az EP Külügyi Bizottságának elnöke méltatta a szlovéniai demokratikus rendszerváltozás sikerét. A kifogástalan „szakszerűséggel” leplezett, egykori **titói diktatúra** tömeggyilkosságaira utalva, egy „ősi mítikus görög tragédiához” hasonlította a szlovének szenvedéstörténetét. Ugyanakkor rezignáltan emlékezett vissza arra, az 1989 novemberi EP-határozatra, mely – a jövődőt megelőlegezve – kimondta: az EU valamennyi felszabaduló kelet-közép-európai országot a soraiba vár.

Tókécs László európai képviselőnk előadása bevezetéseképpen **Temesvár** 20. évfordulóját idézte,

továbbá az éppen brüsszeli látogatáson lévő, erdélyi ifjúsági utazócsoportot köszöntötte – élükön **Sándor Krisztina** MIT-elnökkel –, akik maguk is részt vettek a szlovénok megemlékezésén. Beszédében külön is kitért a lengyel-délszláv kapcsolatokra, illetve **II. János Pál** pápa 1996-os szlovéniai látogatására. Jerzy Buzek európai elnöksége és **Karol Wojtyła** pápasága viszonylatában jelképes értékű körülmény, hogy a lengyel pápa 455 év után (!) törte meg az olasz pápák „országglásának” hagyományát. „**Kelet Golgotájának**” szellemében erdélyi képviselőnk fájdalommal és kegyelettel adózott a – szovjet – kommunizmus áldozatai emlékének. A **katyni tragédia** évfordulója kapcsán „az európai szolidaritás közös gyászát” hangsúlyozta.

Janko Prunk ljubljanei történészprofesszor a rendszerváltozásról szóló átfogó előadásában – egyebek mellett – azt emelte ki, hogy a volt Jugoszlávián belül Szlovénia a demokratikus változások terén kezdetől fogva élen járt.

A konferencia részeként bemutatott fotó- és dokumentumkiállítást végezetre **Marta Kersic**, a Nemzeti Megbékélés Tanulmányi Központjának a főmunkatársa nyitotta meg.

Zárszavában **Milan Zver** EP-képviselő azt hangsúlyozta, hogy a szlovén rendszerváltozás nem volt „külföldi import”. „Fontosak ezek a konferenciák – mondotta –, mivel olyan, kevésbé fontos és ismert országok rendszerváltoztató és unióbéli szerepét is bemutatják, mint amilyenek Szlovénia vagy Románia.”

A rendezvény befejezésekképpen fórum-megbeszélésre került sor, majd a szervezők a „szlovén Tavaszról” szóló évfordulói kiadványukkal ajándékozták meg az előadókat.

Közös áldozat, közös győzelem

Tavaly októberben itt, az Európai Parlamentben emlékeztünk meg **II. János Pál** pápa megválasztásának 30. évfordulójáról, valamint a Parlamentben tett – történelmi jelentőségű – látogatásának 20. évfordulójáról.

A „**közös európai lelkeség**” jegyében tartott emlékűnnepély kapcsán méltó, hogy a lengyel egyházfő húsz évvel ezelőtti beszédének egyik gondolatát idézzük: „A katolikus egyház főpásztoraként, kelet-európai-

ként, a közös európai otthonunk második »tűdejeként« is számon tartott szláv népek törekvéseinek belső ismerőjeként, azt kívánom, hogy egy napon egy olyan szuverén Európában élhessenek, melynek földrajzi, hovatovább

pedig történelmi határain belül szabad intézmények rendszere épül ki.”

Íme, két évtized múltán a **próféta-tikus beteljesülés** bizonyosságának érzésével ünnepelhetjük az előzőleg tragikusan megosztott Európa szenvedő népeinek és országainak a fokozatos újraegyesülését – ez alkalommal pedig, kiemelkedő módon **Szlovénia** felszabadulását és visszatérését kontinensünk „földrajzi” és „történelmi” határai közé.

1996. május 19-én, korszakos szlovéniai látogatása alkalmával, a **Mari-bori Katedrálisban** II. János Pál pápa – egyebek mellett – ezeket a szavakat intézte a testvéri szláv / a szlovén nemzethez: „Európa számára elérkezett az igazság órája. A falak leomlottak és a vasfüggöny is már a múlté... A szabadság értéke sohasem volt nagyobb, mint most. /.../ Az Isten által teremtett ember elnyeri a végtelen távlatokat nyitó szabadságot.”

Tavaly novemberben abban a megtiszteltetésben és élményben volt részem, hogy – **Milan Zver**, az Európai Parlament szlovéniai néppárti delegációjának vezetője, valamint a **Joze Pucnik Intézet** meghívására – **Ljubljánban**, egy tudományos konferencia keretében együtt emlékeztünk meg a kelet-közép-európai változások, a **Berlini Fal** leomlása 20. évfordulójáról. Mostanra viszont elérkezett az ideje annak, hogy itt, az Európai Parlamentben ünnepeljük meg a **szlovén demokratikus rendszerváltozás** jeles évfordulóját. A kettő úgy

viszonylik egymáshoz, mint a **rész** és az **egész**. Kontinensünk szabadság-szerető népeinek/nemzeteinek önálló kiállása és küzdelme nélkül ugyanis **Európa szabadságáról** és **egységéről** sem beszélhetnénk. A húsz évvel ezelőtti, szlovéniai szabad demokratikus választások tehát mindnyájunk **közös ünnepét** jelentik, és a **DEMOS**-ban tömörült szlovén demokratikus ellenzék sikere **Varsó, Budapest, Berlin, Prága** és **Temesvár** győzelmeinek sorába illeszkedik.

Múlt év novemberében, az említett ljubljánai konferencia alkalmával mutatták be az Európai Néppárt elnöke, **Wilfried Martens: Küzdöttem, győztem** című könyvét. A mai megemlékezésen **Jerzy Buzek**, az Európai Parlament néppárti elnöke tartotta a nyitóbeszédet.

Úgy érzem, Szlovénia ünnepén mindnyájunk **közös győzelmét** ünnepeljük, hiszen már önmagában az is közös siker, hogy a Néppárt egész Európa vezető politikai erejeként fáradozik közös céljaink megvalósításán, az egyesült Európa felépítésén. Közös győzelmünknek számít az is, hogy a rendszerváltozással párhuzamosan létrejött szlovén állam nemrégben – soros – elnöke volt az Európai Uniónak, valamint az is, hogy húsz évvel a kelet-közép-európai rendszerváltozást követően, íme – a lengyel pápa után – lengyel elnöke van az Európai Parlamentnek. Mindez – és sok más – egy új kor, a demokrácia és a jogállamiság, az európai népek és nemzetek közötti

szolidaritás **közös eredményének** számít.

A mai napon viszont, az európai szolidaritás – Lengyelország miatti – **közös gyászában**, a **katyni vértanúk** fájdalmas emlékét idézve, mindennek fölött gondoljunk arra, hogy Európa szabadságának és egységének milyen nagy volt az **ára**. Éppen ezért, adózzunk együtt – mindenekelőtt – a **Tito-féle kommunizmus** 130 ezernyi szlovéniai áldozatának emléke előtt, de velük együtt sose feledkezzünk meg azokról a magyarokról, németekről, románokról, a balti nemzetekről, az ukránokról és az oroszokról, akikkel a világháborúkat követően vagy az 1956-os magyarországi forradalom nyomán, a **Vajdaságban** és **Kárpátalján**, vagy a **KGB**, a **Stasi** és a **Securitate** internálótáborokban vagy **Szibériában** végzett a gyilkos diktatúra.

A szlovéniai demokrácia mai ünnepe legyen az emberiség ellen elkövetett bűntettekre néző **memento**, és jelentse reményteljes **ígéretét** közös európai holnapunknak.

Engedjék meg, hogy végezetre őszinte elismeréssel köszöntsem a szabad, demokratikus Szlovénia körünkben lévő, első miniszterelnökét, **Alojz Peterle** európai képviselőtársunkat.

Brüsszel, 2010. április 14.

Tőkés László
EP-képviselő

Az EMNT szórványkonferenciája Brassóban

Az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** (EMNT) Brassó Megyei Szervezete 2010. április 16–17-én szervezte meg az I. Konferenciát az Erdélyi Szórványért. A rendezvény fő témájaként a szórványban éltethető autonómiatörekvéseket jelölték meg, és arra próbáltak rávilágítani, hogy a megmaradás küszöbén lévő szórványmagarság különleges odafigyelést, sajátos stratégiákat, programokat igényel. A kulturális, illetve személyi elvű autonómia teljes körű megvalósítása szórványban csak összehangolt cselekvésterffel, egyeztetett döntések által lehetséges.

A konferencia felvezetésében **Toró Tamás** házigazda, az EMNT

Brassó megyei szervezetének elnöke köszöntötte a meghívottakat, a konferencia védnökeit: **Tőkés László** európai parlamenti képviselőt, valamint **Bajtai Erzsébet** nagykövethé asszonyt, illetve az objektív okok miatt távolmaradó **Németh Zsoltot**, az Országgyűlés Külügyi és Határon Túli Magyarok Bizottságának elnökét, fideszes országgyűlési képviselőt. Toró Tamás Brassó szerepét emelte ki a dél-erdélyi szórványvilágban, és rámutatott arra, hogy az EMNT, konzociatív stratégiájának köszönhetően, könnyen válhat a szórványt összefogó ernyőszervezetté.

Németh Zsolt levelét **Szesztay Ádám**, az Országgyűlés Külügyi Hivatalának főosztályvezető-helyette-

se olvasta fel. Levelében a KHTMB elnöke azt hangsúlyozta, hogy a Fidesz, amely a választásokon megszerezte a szavazatok több mint a felét, azon dolgozik, hogy a kormányalakítás után azonnal teremtse meg a kettős állampolgárság megszerzésének a szülőföld elhagyása nélküli lehetőségét. A szórványra vonatkozóan kifejtette, hogy Magyarország nem tudja megállítani a szórványban zajló negatív folyamatokat, de mindazon személyek és intézmények mögé áll, akik helyi szinten tenni tudnak ezek visszaszorításáért. A levél felolvasása után Magyarország romániai nagykövetsége részéről Bajtai Erzsébet köszöntötte az egybegyűlteket.

A konferencia első előadását Tőkés László EP-képviselő, az EMNT elnöke tartotta, aki az Európai Unióban zajló folyamatokat ismertette, valamint világviszonylatban is kitért például Tibetre, valamint az ujjur kérdésre. Elmondta, hogy uniós szinten nemhogy a szórványkérdés, de még a kisebbségi kérdés sem vetődik fel hangsúlyosan, a napi politika szintjén. Véleménye szerint a magyar kérdést egységében kell megjeleníteni uniós viszonylatban, és ezen belül jutnának szerephez a kisebbségi vagy a szórványlét kérdései. A szórványlétből fakadó jellegzetes gondok jó ismerőjeként – hisz Brassóban, Désen és Temesváron is szolgált lelkesként – külön stratégiát javasolt ezek orvoslására.

Szesztay Ádám **Vetési László** lelkipásterrel, a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma (KMKF) szórvány-munkacsoportjának vezetőjével közösen tartott előadásukban a KMKF szórványstratégiáját ismertették. A szakpolitikai célok megfogalmazása után kifejtették, hogy a meglévő, immáron kiépült intézményrendszerre támaszkodva lehet ezt a szórványstratégiát hatékonyan gyakorlatba ültetni.

Toró T. Tibor, az EMNT ügyvezető elnöke, a temesvári Integratio Alapítvány elnöke **Bodó Barnával**, a Sapientia-EMTE oktatójával, a Temesvári Szórvány Alapítvány elnökével tartott közös tudományos előadást a szórványról mint társadalmi kérdéstről. Elmondták, hogy még a szakemberek körében sincs egyértelmű definíciója a szórványnak, sőt egyes nyelvekben – például a románban – nincs is kifejezés rá. Az előadók szerint a szórványkérdés leginkább a nyelvi határ létevel azonosítható; a szórvány egy védősáv, amelynek védelme kiemelt nemzeti prioritás kell hogy legyen.

Kovács Lehel, a Sapientia-EMTE oktatója, az EMNT Brassó megyei szervezetének ügyvezető elnöke **Erdei Ildikó** pszichológussal, a temesvári Nyugati Tudományegyetem oktatójával, a Temes megyei Civil Tanács elnökével közösen vitették a közösségépítés stratégiáit a szórványra. Az előadás rámutatott arra, hogy a szórvány a magyarsággal kapcsolatos szimbólumokat értékként mutatja, vigyázza és ezek őrzésére kiválóan alkalmasok

a közösségükért felelősséget vállaló csoportok. Az előadást Brassó megyei helyzetelemzéssel, esettanulmányok bemutatásával zárták.

Ifj. Kerekes Zoltán tanító, a Vicszei Bástya Alapítvány elnöke a szórványközpontok feletti szükséges voltáról értekezett, majd ismertette a Bástya Alapítvány munkásságát. Az előadástól meghatódottan Bajtai Erzsébet nagykövethé felajánlotta, hogy a nagykövetség által szervezett idei Hungária jótékonysági bál bevételét az Alapítványnak ajánlja fel.

A délután folyamán szekciókba tömörültek az oktatás, a sajtó, a művelődés, a gazdaság és az egyház szakemberei, és műhelymunkákban elemezték a szórvány és az egyes szakterületek viszonyrendszerét, a prioritásokat és cselekvési stratégiákat.

Az oktatás szekciót **Farkas Anna** parlamenti képviselő moderálta, a műhelygyakorlaton részt vettek a Brassó megyei magyar intézményvezetők és pedagógusok. Konklúzióként azt emelhetjük ki, hogy Brassó megye minden településén a magyar nyelvű elemi oktatást biztosítani kell annak ellenére, hogy a fejkvóta-rendszer nem kisiskola párti; valamint azt, hogy két nagy szórvány-iskolaközpont kellene létrehozni a megyében, az egyik az elméleti, a másik a gyakorlati oktatást karolná fel.

A gazdasági szekcióban a Brassó megyei magyar vállalkozók találkoztak. **A Gábor Imre** városi tanácsos és vállalkozó moderálta műhelymunkán előadást tartott **Juhász Jácint** egyetemi oktató, aki kiemelte, hogy míg a magyarság számaránya Romániában 6,6%, addig a gazdasági szférában a magyar vállalkozások nem érik el ezt az arányt. A szekcióülés fő eredménye az volt, hogy lét-

re kell hozni a brassói magyar vállalkozók szövetségét.

A szórvány és sajtó szekciót, melyet **Veres Emese** néprajzkutató, újságíró moderált, levélben köszöntötte **Ambrus Attila** újságíró, a MŰRE elnöke, aki az elmúlt másfél évtized legfontosabb Brassó megyei konferenciájának nevezte a rendezvényt. A műhelygyakorlaton **B. Nagy Veronika** tévés személyiség szórványról készült filmeket vetített, majd bemutatkoztak a Brassó megyei írott és elektronikus médiumok.

A művelődés, helytörténet, honismeret műhelygyakorlatot Kovács Lehel moderálta. A szekción megfogalmazódott, hogy értékeink megmentésének, átadásának legfontosabb közege a honismeret. Felvetődött egy egységes Brassó megyei honismereti tankönyv megírásának gondolata.

A szórvány és egyház szekciót **Szegedi László** esperes, a Kóhalmi Szórványdiákokotthon vezetője moderálta. Kiemelte az egyház megtartó szerepét, hiszen rengeteg településen már csak az egyház az egyedüli magyar intézmény. Rávilágított, hogy ifjúsági házakat csak akkor szabad építeni, ha valóban van ifjúság az adott településen, ezzel azt sugallva, hogy a már meglévő, jól működő szórványközpontokat kell támogatni. Kihangsúlyozta, hogy a legkisebb magyar közösségeinkkel is kiemelten kell foglalkozni.

A konferencia záróakkordjaként plenáris kerekasztalon egyeztetette a brassói szórvány politikai képviseletére, érdekvédelmére, valamint autonómiaürelkévéseire vonatkozó stratégiát a Brassó megyei RMDSZ és EMNT. A Toró T. Tibor által moderált kerekasztal-beszélgetésen Farkas Anna, **Kovács Attila**, a Brassó megyei RMDSZ elnöke, a megyei ta-

„... a megmaradás küszöbén lévő szórvány-magyarság különös odafigyelést, sajátos stratégiákat, programokat igényel. A kulturális és személyi elvű autonómia teljes körű megvalósítása szórványban csak összehangolt cselekvéstervel, egyeztetett döntések által lehetséges...”

▶ nács alelnöke, valamint Toró Tamás és Kovács Lehel vettek részt. Mind a két fél egyetértett abban, hogy az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórumot (EMEF) meg kell valósítani megyei szinten is, ennek előfutára lehetne Brassó megye. Románia régiókra való felosztása szempontjából két álláspont alakult ki: lehet, hogy a brassói magyarság szempontjából jobb, ha Székelyföldre és nem Szebenhez csatolják Brassót, de a nemzeti érdek szempontjából egy egységes Székelyföld régió, amely Maros, Kovászna és Hargita megyéket foglalná magába, hamarabb vezetne az óhajtott területi autonómiához.

A konferencia zárónyilatkozatban nyilvánította ki, hogy szórványgondjaink orvoslására, a szórvánnyal kiemelten foglalkozó stratégia megalkotására létrejön az EMNT Szórványtanácsa, amelynek koordinálását a Brassó megyei EMNT végzi. A kezdeményező testület döntése alapján a Szórványtanács összetétele kettős, a szórványmegyék területi képviselői mellett a tanácsban helyet kapnak mindazok a szakemberek és személyiségek, akik kiemelten foglalkoznak a szórványkérdéssel. Döntés született arról is, hogy 2010 májusának folyamán hívja össze az EMNT elnöksége az alakuló ülést.

Brassó, 2010. április 17.

Tőkés László
EP-képviselő
Sajtóirodója

Hitvallók és ügynökök

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Székházának Dísztermében került sor 2010. április 23-án a *Hitvallók és ügynökök* című film bemutatására az alkotók jelenlétében. A II. világháborút követően a Magyarországon a kommunista diktatúra közel fél évszázadon át minden eszközt megragadott a keresztény egyházak üldözésére. Papok és szerzetesek százait börtönözték be ártatlanul, másokat az Állambiztonsági Szolgálatok ügynökként építettek be a hálózatba, akik jelentéseikkel társaikat kiszolgáltatták a hatalomnak.

A dokumentumfilm drámai sorokon keresztül mutatja be ezt a történelmi korszakot, a besúgó gépezet működését és ezzel szemben a belső szabadság, a hit és a hűség erejét, mely sokaknak adott erőt szenvedéseikben.

A másfél órás moziváltozat megtekintését pódiumbeszélgetés követte. **Tőkés László** EP-képviselő házigazdaként fogalmazta meg gondolatait a film kapcsán, majd ezt követően **Gergely István** címzetes római katolikus esperes (közismertebb nevén: Tiszti) moderálásában **Kabay Barna** rendező-producer és **Petényi Katalin** író-rendező vallott röviden a film készítéséről. A beszélgetésen részt vettek **Szabó Gyula** mezőörsi plébános vezetésével érkezett, a magyarországi római katolikus egyház múltját feltáró bizottság tudományos munkatársai, **Horváth Tamás** és **Várnai László**.

Gergely István rövid felvezetőjében a tavaszvárást, az újjászületést a nagytakarítás igényével kötötte össze. A belső lelki, illetve a társadalom minden szintjén szükséges nagytakarítás kiegészíti a múlttal való őszinte szembenézés szükségességét – csakis így lehetséges az újjászületés. Tiszti ugyanakkor saját példáján keresztül villantotta fel az erdélyi magyar katolikusok „lehetőségeit” – a ’70-es években őt is megkörnyékezték, Rómába mehettek volna tanulni, „de akkor ma nem lennék itt közöttetek”, mondotta. Róma helyett a máramarosszigeti börtönmúzeumba került „műzeumi tételként”, amint arról meglepődve értesült.

Tőkés László EP-képviselő egészen a film hatása alá került, jelentette ki, döbbenetes volt a titkoszolgálati múltat „anyanyelvünkön hallani”. Eddig ugyanis, mutatott rá, a diktatúra erőszakszervezetei „román nyelven” szóltak számára, a Szekuritáté, a román nacionalkommunizmus nyelvén. Az EMNT elnöke idézett Kecskési Tollas Tibor „Bebádogoztak minden ablakot” című verséből: „Az életből csak ennyi fény maradt, / Csillagos ég, tenyérnyi napsugár. / Ezt vártuk nap-nap, homályos falak / Üregéből esténként délután. / S elvették is, a tenyérnyi napot: / Bebádogoztak minden ablakot.” – erről szólt a film, erről szólt a kommunizmus diktatúrája. Tőkés kijelentette: a múltat be kell vallani, rendezni kell közös dolgainkat – bár nagy a közegellenállás. Nem a beszűvő sarkallja a múltfeltárást, hangsúlyozta, hanem a „tovább élő múlt” veszélye. A volt nómenklatúra kiszolgálóinak egy része mai napig magas funkcióban van – nem lehet megspórolni az őszinte szembenézés, hiszen nem csupán az 1989-es fordulat előtti időkkel, hanem az azóta eltelt húsz évvel is el kell számolnunk. Másképp nem lehetséges a bizalom helyreállítása, márpedig a reménybeli nemzetpolitikai rendszerváltással együtt járó nemzeti újjászületéshez erre van a legnagyobb szükségünk.

Petényi Katalin író-rendező elmondta: a filmet a megújulás reményében készítették, és három évig dolgoztak rajta. Gyermekkori rettegései, illetve férje, **Gyöngyösi Imre** filmrendező ártatlanként való bebörtönzése is hozzájárultak ahhoz, hogy empatikusan közelítsenek a témához. Kabay Barna ehhez még hozzátette: igyekeztek úgy körüljárni a témát, hogy ne maradjon a szenzációhajhász újságírás szintjén, próbálták a folyamatokat a maguk összetettségében ábrázolni. A rendező kijelentette: ezt a filmet nem lehet befejezni – csak abbahagyni. Eredeti elképzelésük szerint a volt „szovjet tömb” minden országából szerették volna megmutatni az egyházak elleni kommunista hadjáratot, de olyan hatalmas a téma, hogy egyszerűen nem volt rá lehetőségük. ▶

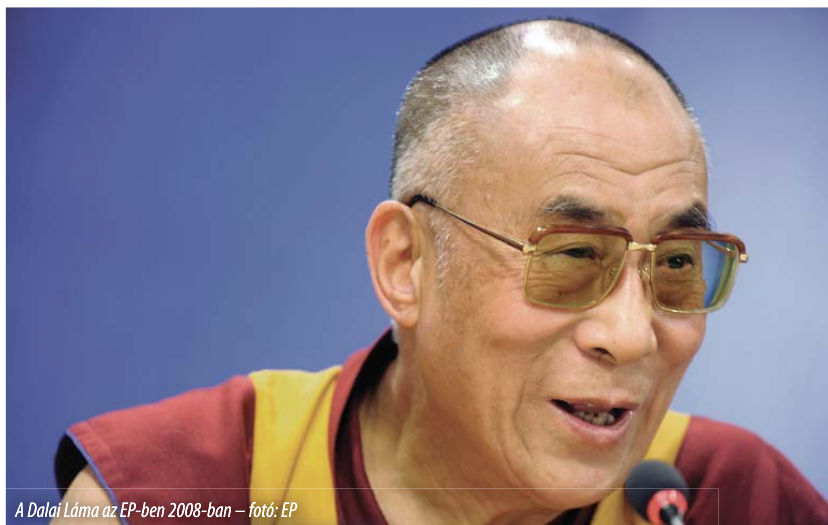
A magyarországi római katolikus egyház múltját feltáró bizottság tagjai a maguk során döbbenetes adalékokkal szolgáltak. Szabó Gyula plébános például felemlítette, hogy az 1964. szeptemberében, Kádár Jánosék és a Vatikán között kötött részleges megállapodás mai napig titkosított – és a Vatikán kérésére, mert a Vatikán szégyelli, hogy azokban az években „kihátrált a hitvallók mögül és odaállt az üldözök mellé”. A múltfeltárás azért is fontos, mutatott rá Szabó, mert a volt ügynökök mai napig zsarolhatóak, és a hatalomnak kényelmes a zsarolás eszközeivel élni.

Fejes Rudolf Anzelm nagyváradi főpát hozzászólásában a személyi felelősség kérdését vetette fel. Amennyiben relativizáljuk az elkövetett bűnöket, és elkenjük a személyi felelősség kérdését, érvelt a premonstreiek vezetője, akkor a hitvallók, a vértanúk áldozatát semmisítjük meg.

Tőkés László összegzőképpen a zsarolhatóság problémája kapcsán rávilágított: Magyarországon talán elképzelhető egy olyan demokratikus rend, amelyben az államhatalomnak nem szükséges a zsarolás eszközeit bevetnie – ám kisebbségi sorsban erre oda kell figyelnünk, mert a többségi nemezetteknek mindenkoron érdeke megtörni a kisebbségi ellenállást, tehát a zsarolhatóság fokozottan veszélyes lehet számunkra. A személyi felelősség kérdéskörét is árnyalta az erdélyi EP-képviselő: az ő korosztálya számára, ellentétben az ötvenes-hatvanas évekkel, a hetvenes-nyolcvanas években az ellenszegülés már nem élet-halál kérdése volt. Volt választási lehetőségük. Ugyanakkor a mai fiatalok számára ez az időszak már történelemnek számít, kevésbé érzékenyek a posztkommunista praktikákra, hiszen nincsenek előzetes ismereteik és tapasztalati anyaguk – márpedig a „tovább élő múlt” a legveszélyesebb a nemzet jövője szempontjából.

Zárásképp Gergely István egy, a „csibészek” által faragott pásztorbotot ajándékozott Tőkés Lászlónak, legyen támasza a küdelmes útján. A pásztorbot azt is jelzi, mondotta Tiszti, hogy az, aki nemzetéért jó pásztorként cselekszik, soha nincs egyedül.

Románia Tibetje?

A román diplomácia sikerrel akadályozta meg a dalai láma erdélyi látogatását. Ezzel felértékelődött Tibet vallási vezetőjének szeptemberi budapesti útja, ahol **Tőkés László** bizonyára ismét párhuzamot von majd Székelyföld és az ugyancsak autonómiáért küzdő kínai tartomány között.

A világ legtermészetesebb dolga, és egyben megejtő gesztus volna, ha a **XIV. dalai láma** – polgári nevén **Tenzin Gyatso** – viszonzna egy két évszázaddal ezelőtti látogatást.

Annak a magyar férfúnak a vizitjét, aki az 1820-as években népének nyelvemlékeit kutatva érkezett a Himalája lejtőire, hogy ott hamarosan összeállítsa az első tibeti-angol szótárt, és megalapítsa a tibeti tudományosságot. Amint ugyanis Indiában járva megannyi hazánkfi elzarándokol Kőrösi Csoma Sándor sírjához, úgy a hírek szerint a láma is fel kívánta keresni a buddhista vallás első európai „szentjének”, vagyis bódhiszattvájának szülőhelyét a székelyföldi Csomakőrösön.

■ Idegesítő párhuzam

Két héttel ezelőttig még úgy lehetett hinni, semmi nem áll a látogatás útjában. Tőkés László korábbi királyhágómelléki református püspök, ma európai parlamenti képviselő 2008-ban annak rendje és módja szerint meghívta szűkebb pátriájába az egyházi vezetőt. A láma európai képviselője néhány hete jelezte is: az egyházfő elfogadta az invitálást, és szeptember közepén – budapes-

ti látogatása után – tiszteletét teszi Csomakőrösön.

Az első viharfellegek azonban hamarosan gyülekezni kezdtek a találkozó felett. A bukaresti külügyminisztérium április végén közölte: az egyházi vezetőt ők nem hívták Romániába, s – az egy és oszthatatlan Kína elvét vallva – mi sem áll tőlük távolabb, mint elismerni Tibet önállóságát. Baljós jel volt, hogy a láma honlapján az idei év őszi programjai között csak a budapesti út van feltüntetve, majd a román lapok megszólaltatták az egyházfő titkárát, aki közölte: Tenzin Gyatso a bukaresti külügy nyilatkozata miatt eláll a látogatástól, mert nem szeretne kellemtelenséget okozni.

„Ezzel Románia kiiratkozik a demokráciák sorából; ha egy béke-Nobel-díjas vezetővel ilyen barátságatlanul viselkedik, azzal nagyon rossz útra lép” – kommentálja lapunknak a történeteket Tőkés László. Az út lemondásának magyarázata annál is különösebb, mivel a láma utazásai mindenhol kisebb-nagyobb viharokkal járnak. A világ kormányai kétszer is meggondolják, hogy fogadják-e a fél évszázada indiai száműzetésben élő – népe által egy megszállt ország államfőjének is tekintett – vallási vezetőt, s ezzel húzzanak-e ujjat a kínai világhatalommal. A román diplomácia szintén a látogatás hátrányos gazdasági és politikai következményeire hivatkozott, emlékeztetve, hogy Németország is megsínylette, amikor Angela Merkel kancellár fogadta az egyházfőt.

Keleti szomszédunk esetében létezik egy másik ok is. Ahogy Bukarest árgus szemmel figyelte a Szerbiától 2008-ban elszakadt Koszovó szeparatista harcát, úgy idegesen reagál a tibeti és az erdélyi autonómiatörekvések között vont minden párhuzamra – holott mindkét kisebbség meghatározó képviselői az örendelkezést már jó ideje a többségi állam keretein belül képzelik el.

■ Kukák között

Tőkés László ugyanakkor nem ment a szomszédba egy kis bajszhúzogatóért. A politikus az utóbbi időben többször is Románia Tibetjeként beszélt Erdélyről; a volt püspök csatlakozott az Európai Parlament tibeti munkacsoportjához, és minden lehetséges fórumon elítéli a kínai emberjog-sértéseket. A képviselő ezzel együtt rendre azt hangsúlyozza, hogy a lámalátogatás nem politikai, hanem vallási természetű – ám ezt rajta kívül kevesen gondolták és értelmezték így (a szíve mélyén nyilván ő sem).

Sőt az erdélyi közvéleményben többen felhasználták az alkalmat, hogy újfent vitát nyissanak az autonómiáról. „Tőkés László, ha valóban segíteni akar a háromszékieken, inkább befektetőket hozzon a roska-dozó helyi gazdaságba” – tükrözte a látogatás értelmét megkérdőjelezők véleményét Czika Tihamér, az RMDSZ liberális platformjának alelnöke a manna.ro honlapon. Szerinte a láma mára afféle popsztár lett, Tibetről keveset tudó hollywoodi celebek kedvence, akinek fellépésétől önáltatás volna előrelépést remélni. „Minden eszközt meg kell ragadni, hogy a székellyföldi autonómia ügyét a nemzetközi figyelem középpontjába helyezzük” – vitatta a fenti véleményt Gálffy Csaba politológus, hozzátéve: „Amennyiben kisebbségvédelemről, annak kommunikációjáról van szó, a dalai lámánál jobb partnert nem találhatnánk.”

Ám ha hinni lehet a román lapoknak, a látogatás elmarad, így a polémia okafogyottá vált. A kérdés viszont ettől még él: ha Merkeltől Barack Obama amerikai elnökig a világ vezetői fogadják Tenzin Gyatsót – igaz, olyannyira magánemberként, hogy a lámának a Fehér Házból februárban a hátsó kijáraton, kukák között kellett kiosonnia -, akkor szom-

szédunk miért akadályozhatja meg a látogatást. Nos, a legendásan fortélyos bukaresti diplomácia ügyessége mellett annyi bizonyos, hogy a gesztus a lámát nem sok diplomáciai hozadékkal kecsegtette volna. Románia a világpolitikában kevésbé ismert ország, ráadásul kevés buddhista lakja, s ők is főként magyarok, akik nem feltétlenül az egyházfő irányzatához tartoznak.

Amint azonban Tőkés László lapunknak elmondja, a maga részéről még nem tett le a találkozóról. „Mivel a korábban megerősített látogatásról hivatalos visszavonást nem kaptunk, még nem tekintem lemondottnak az utat. Azon dolgozunk, hogy az erdélyi találkozó mégis létrejöjjön, ha nem most, akkor egy későbbi időpontban” – nyilatkozza a Heti Válasznak.

■ Szocialista szabotázs

Az erdélyi út lemondásával felértékelődött az egyházfő szeptemberi budapesti látogatása. Ez az út egyelőre nincs veszélyben – nem mintha a magyarországi politikai erők egységesebbek volnának Tibet ügyében. Amikor 2008 áprilisában a tibeti felkelést a kínai hatóságok vérbe fojtották, a parlamenti pártok egy-egy képviselőjének aláírásával határozati javaslat került a Tisztelt Ház napirendjére.

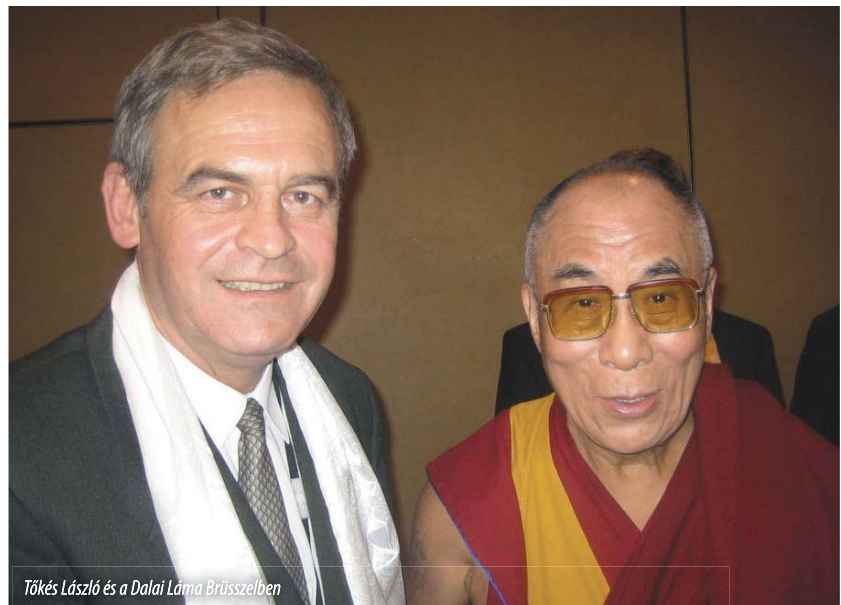
A dokumentum felszólította Pekinget, vessen véget az erőszaknak, és kezdjen tárgyalást a – hivatalosan Tibeti Autonóm Tartománynak nevezett – terület valódi örendelke-

zési jogainak megadásáról. A baloldal azonban először – kétharmados többséget igénylő – politikai nyilatkozattá minősítette át a javaslatot, végül elszabotálta annak megszavazását. (Ebben szerepet játszott Szili Katalin akkori kínai útja is; a házelnöknek ilyen előzmények után kínos lett volna Pekingbe repülnie.)

Tibet ügye ezzel együtt nem került le a napirendről. Két tucat taggal máig működik az Országgyűlés tibeti munkacsoportja – az MSZP-n kívül valamennyi eddigi parlamenti párt képviselőinek részvételével -, s most mások mellett ők hívták meg a lámát Budapestre. Miként kilenc éve, úgy a vizitet most is a Tibetet Segítő Társaság – Sambhala Tibet Központ (TST) – és hozzájuk csatlakozva buddhista kisegyházak, illetve a Közép-európai Egyetem – kezdeményezte.

A 17 éve létrejött TBS alapító elnökétől, Hendrey Tibortól megtudjuk: a magánlátogatás programjában nyilvános beszéd, illetve tanítás szerepel a budapesti Papp László Sportarénában, és talán arra is lesz mód, hogy legalább jelképesen terítékre kerüljön Kőrösi Csoma Sándor ügye. Bizonyára lesz találkozó a parlament Tibet-csoportjával, külügyi bizottságával, és a lámát – ahogy 2001-ben is történt – talán a hivatalba lépő kormányfő és a külügyminiszter is fogadja. A történelem sajátos véletlene, hogy mindkettőt ugyanúgy hívják, mint annak idején: Orbán Viktornak és Martonyi Jánosnak.

Szónyi Szilárd, Heti Válasz

Tőkés László és a Dalai Láma Brüsszelben

Európai Történelem Háza Trianon nélkül?

2010. április 27-én rendhagyó témaként került az Európai Parlament Kulturális és Oktatásügyi Bizottságának (CULT) napirendjére **Az Európai Történelem Házának** (House of European History) tervéről szóló eszmecsere. **Doris Pack** bizottsági elnök meghívására **Miguel Angel Martinez Martinez**, az EP elnökségi kapcsolattartó csoportjának vezetője tartott beszámolót a nagyszabású projekt jelenlegi állásáról, majd a bizottság tagjai vitatták meg az üggyel kapcsolatban felvetődő kérdéseket.

Az új európai intézmény felállításának gondolata két évtizedre nyúlik vissza. Az útjában álló nehézségek azonban egyre csak késleltették a terv megvalósulását. Az egyes tagországok nehezen tudtak meg egyezni a kivitelezés módjában, illetve egy olyan múzeumi koncepció kialakításában, amely valamennyi nemzet számára elfogadható lenne. Minden ország a saját történelmét kívánja reklámozni elsősorban, továbbá a felfogásbeli különbségek is megoszlást okoztak.

Jelenlegi formájában a terv **Hans-Gert Pöttering** előző EP-elnök kezdeményezésére indult útjára. 2007. február 13-i székfoglaló beszédében foglalt javaslatát az EP Elnöksége egyakarattal felkarolta, és ennek megfelelően egy **Szakértői Bizottságot** nevezett ki és hatalmazott meg Az Európai Történelem Háza terveinek elkészítésére. A **Wlodzimierz Borodziej** varsói történészprofesszor vezette testületnek magyar tagja is van, **Schmidt Mária**, a budapesti Terror Házának igazgatója személyében. Az EU-projekt kuratóriumának elnöke maga Hans-Gert Pöttering, az ügy kezdeményezője, tagjai között pedig, sok más jeles személyiséggel együtt ott találjuk **Androula Vassiliou** EU-kulturális biztost, **Alain Lamassoure** EP-képviselőt, a Költségvetési Bizottság elnökét és **Doris Pack** elnök asszonyt.

A kuratórium és a szakértői bizottság hatékony munkájának köszönhetően már a reprezentatív európai történelmi múzeum épületét is megszerezték **Brüsszelben**, valamint a pályázatot is kiírták annak átalakítására és kiképzésére. A Történelem Háza állandó kiállítás ke-

retében hivatott bemutatni Európa történelmét, különös tekintettel a XIX–XX. század történetére, nevezetesen a modern Európa kialakulására, melyben közös értékek alapján az egyesült Európa nemzeti békében, biztonságban és szabadon élhetnek. Martinez Martinez azt is elmondta, hogy emellett mindenkor időszakos kiállítások helyszíne lesz a múzeum, melyek az eleven történelmi emlékezetet fogják ébren tartani az Unióban.

A terv maga és annak széles ívű ismertetése a CULT-bizottság egyöntetű tetszését váltotta ki. **Santiago Fisas Aixela** spanyol és **Tőkés László** erdélyi néppárti, valamint **Katarina Nedvalova** szlovák és **Chrisoula Paliadeli** szocialista képviselők felszólalásaikban egyaránt elismeréssel szóltak a készülő múzeumról, valamint a kuratórium és a tervezők munkájáról. Általános egyetértés mutatkozott abban a tekintetben, hogy az európai kiállításnak nem azt kell kiemelnie, ami elválasztja, hanem sokkal inkább azt, ami – a közös értékek alapján – összekapcsolja a nemzeteket.

Tőkés László felszólalásában **Kelet** és **Nyugat** egykori – hagyományos – megosztottságából indult ki. Nem elég a volt **vasfüggöny** két oldalán elhelyezkedő országokat és nemzeteket egyesíteni az Unióban, hanem – ezzel együtt – a két oldal történelmét is „**integrálni**” kell, hiszen a fejlett és demokratikus Nyugat által nem egyszer elhanyagolt keleti térség kommunista múltja is Európa közös történelmének a részét képezi.

A Szakértői Bizottságnak Az Európai Történelem Házának alapkonceptiójáról szóló mértékadó kiadványát kommentálva, a két világháború bemutatásával kapcsolatban erdélyi képviselőnk azt hiányolta, hogy a tervezet mégcsak említésre

sem tartja méltónak a Versailles-i békerendszert. A lengyelországi helyzetre – egyébként nagyon helyesen – ugyan kitér, és példának okáért az európai görög és török kisebbségek ügyéről is szól, ezzel szemben viszont a **Trianoni békediktátumról** teljesen megfeledkezik, annak ellenére, hogy az Közép-Európa térképét teljesen átrajzolta, és az egykori Magyarország területének 2/3 részét, lakosságának pedig több mint a felét elszakította tőle.

A hozzászólások és a megfogalmazott kritikákra adott válaszában

„... a két oldal történelmét is »integrálni« kell, hiszen a fejlett és demokratikus Nyugat által nem egyszer elhanyagolt keleti térség kommunista múltja is Európa közös történelmének a részét képezi ...”

Martinez elnökségi képviselő rámutatott, hogy az európai történelem kimeríthetetlen gazdagsága ellenére az állandó kiállítás rendelkezésére álló 4000 m²-nyi kiállítási felületen még a legfontosabb korszakok és események bemutatására is viszonylag kevés hely jut. Tőkés László felvetésére felelve viszont elismerte, hogy **„Trianon nélkül a XX. század történelméről nem lehet beszélni”**, mint ahogy a kisebbségi kérdés

vagy az európai bevándorlók ügye is megkerülhetetlen. Ezekben a kérdésekben a tudósok és a történészek feladata a helyes következtetéseket levonni – mondotta.

Európai képviselőnk fontosnak tartja Az Európai Történelem Házának ügyét és koncepciójának megvitatását oly módon kiszélesíteni, hogy abba valamennyi nemzetnek és térségnek beleszólása legyen, annak érdekében, hogy ebben a „Házban” – miként a közös „Európai Házban” – minden tagország és valamennyi európai polgár otthon érezhesse magát. Ennek céljából önálló munkabizottság megalakítását fogja kezdeményezni a Kulturális Bizottságban.

Brüsszel, 2010. április 27.

A magyar országgyűlési választásokról az EP-ben

2010. április 27-én, **Tőkés László** európai parlamenti képviselő, az EP Magyar Néppárti Küldöttségének tiszteletbeli elnöke Brüsszelben együtt tartott rendkívüli sajtótájékoztatót **Szájer József** fideszes delegációvezetővel, az EP néppárti frakciójának alelnökével, valamint **Surján Lászlóval**, a KDNP európai képviselőjével. A sajtóértekezleten a magyar országgyűlési választásokat értékelték.

A Fidesz–KDNP elsőpró választási győzelmével kapcsolatban Szájer József kijelentette, hogy „Magyarország visszatérhet Európa főtájtárára”. Végre megteremtődik a lehetősége annak, hogy a magyar kormány ne Brüsszel érdekeit képviselje Magyarországon, hanem a magyar érdekeket Brüsszelben. Az **Orbán Viktor** vezette szövetség – a közszájon forgó téves beállításokkal ellentétben – beletartozik az európai politika azon **főáramába** (am. mainstream), melyet elsősorban az **Európai Néppárt** képvisel, s melynek Magyarország jövőbeli miniszterelnöke ismert és elismert alelnöke – mondotta a magyar politikus.

Tőkés László **1989** „befejezetlen forradalma” és a **2010** áprilisában, „a szavazófülkékben lezajlott forrada-

lom” (Orbán Viktor) között vont párhuzamot. Ez utóbbi megteremtette a lehetőségét annak, hogy végre **befejezzük és győzelemre vigyük** – 1956-os és 1989-es – **befejezetlen forradalmainkat**, és a húszéves posztkommunista átmeneti időszakot követően **tovább folytassuk és betetőzzük a rendszerváltozást** – mondotta.

Erdélyi képviselőnk **„három győzelemként”** értékelte a választásokat, melyeknek egyaránt nyertese Magyarország, a határon túlra szakadt magyarság – és Európa. Ebben az értelemben nem csupán egy 2/3-os országos, hanem az egész nemzet 4/3-os kárpát-medencei győzelméről beszélhetünk; európai viszonylatban pedig a kontinens, valamint az EU-tagországok többségének vezető politikai erejét

képviselő keresztény-demokrácia közös sikereként könyvelhetjük el a Fidesz szinte páratlan választási eredményét. **Romániai** vonatkozásban szintén kedvezőnek tekinthető az eredmény, hiszen országunk élén hasonlóképpen néppárti kormány és vezetőség áll – állapította meg Tőkés László.

A KDNP képviselőjében Surján László – az egykori rendszerváltó Antall-kormány volt minisztere – egyebek mellett azt hangsúlyozta, hogy a magyarországi választók növekedéspárti gazdaságpolitikát akarnak, olyan politikát, amely az Európai Unióban is a főáramlatot jelentő a válság leküzdését célzó stratégia megfogalmazásában.

Brüsszel, 2010. április 28.

Az Európai Unió emberi jogi politikájának jövőbeni kihívásairól és prioritásairól

Az Európai Parlament szakbizottsági hetének keretében, 2010. április 28-án, szerdán **Tőkés László** európai képviselő az Emberi Jogi Bizottság (DROI) bővített elnökségi ülésén vett részt. A **Heidi Hautala** finn elnök asszony vezette rendkívüli munkaülés napirendjén Az Európai Unió emberi jogi politikájának jövőbeni kihívásai és prioritásai című, stratégiai igényű témakör szerepelt.

Meghívott előadóként a nevezett tárgyban **Horst Fischer**, az Európai Egyetemközi Központ (European Inter-University Centre – EIUC) elnöke, valamint **Grégoire Théry**, a Nemzetközi Emberi Jogi Szövetség (International Federation of Human Rights – FIDH) képviselője tartottak bevezető előadást. Mindketten nagyra értékelték a **DROI-bizottság** tevékenységét, és „a nagy-szerű múlt, valamint a kihívásokkal

teli jövő” összefüggésében új utak és egy hatékonyabb stratégia kialakításához ajánlották fel saját és az általuk képviselt civil és szakértői szervezetek közreműködését.

Előterjesztésében Grégoire Théry előbb a DROI-bizottság által a 2004–2009 közötti törvényhozási ciklusban végzett kiterjedt munkát, illetve szakmai tevékenységet vette számba. Elemzése rendjén – egyebek mellett – azt hiányolta, hogy a Bizottság keveset foglalkozik az emberi jogoknak az EU ún. harmadik országokkal kötött kereskedelmi egyezmények révén és keretében való érvényesítésével.

Horst Fischer professzor nagy ívű előadásában – többek között – azt emelte ki, hogy mennyire fontos az emberi jogok kérdésének a közoktatásba való beillesztése, illetve a fiatalság körében való népszerűsíté-

tése. Egyetemi emberként az ügy nevelő hatását hangsúlyozta, amely egyben annak előmenetelére is közvetlenül visszahat. Az akadémiai és a civil szféra együttműködése elengedhetetlenül fontos a jelenkori globális kihívások megválaszolásához – mondotta a szakember.

A vitaindítót szakmai megbeszélés követte. Többek között Laima Liucija Andrikiene litván néppárti képviselőasszony, a DROI-bizottság alelnöke és Leonidas Donskis litván liberális képviselő vett részt az érdekes eszmecsereben.

Tőkés László erdélyi képviselő, a DROI-bizottság társkoordinátora három kérdést vetett fel. Mindegyik az emberi és a kisebbségi jogok viszonylatában bírálta azt a felemás gyakorlatot, hogy – nemzetközi téren – az **individuais jogok**kal szemben a kisebbségi **kollektív**

▶ **jogok** elismerése általános visszatasításba ütközik. Miközben itt, az Európai Parlamentben az emberi jogokat valóságos „szentségként” tartják tiszteletben – ezzel szemben a kisebbségi közösségi jogok igen gyakran „vörös posztónak” számítanak. Márpedig a **tibetiek** vagy az **ujgurok** helyzetének rendezése ügyében hogyan lehetne a kollektív jogokat megkerülni? – tette fel a kérdést európai képviselőnk.

Másodikként a **gazdasági érdekek** és az **emberi értékek** között feszülő ellentétre mutatott rá az EU külpolitikájában. Ma délelőtt **Stefan Füle** EU-bővítési biztos legutóbbi ukrainai látogatásának tapasztalatairól számolt be a Külügyi Bizottságban (AFET), melynek vonatkozásában az a közhely szerepelt a találkozó egyik dokumentumában, hogy „Ukrajnában a demokrácia dinamikus fejlődik”. Nekünk erről egészen más „tapasztalataink vannak” – mondta Tőkés László, a kisebbségi magya-

rok és románok helyzetére való utalással. Sajnálatos, az emberi jogok érvényesítésére nézve pedig egyenesen bénító, hogyha a gazdasági és kereskedelmi érdekek rendre háttérbe szorítják az emberi és kisebbségi jogokat olyan, volt kommunista országok esetében, mint az előbb említett **Ukrajna** vagy a volt **Szovjetunió** egyes utódállamai, vagy éppen a hatalmas kommunista **Kína** – állapította meg képviselőnk.

A **posztkommunista országok** vonatkozásában Tőkés László Ceaușescu-korabeli emlékeit is felidézte, arra utalva, hogy egykor a szívtelen román diktátort világszeret „a béke bajnokaként” ünnepele. Az előbb említett közhelyekkel – példának okáért – az EU-ba igyekvő **Szerbia** kérdését sem lehet és szabad elintézni. Maholnap már csupán egy-két hírhedt háborús bűnösre „vadászik” az Unió – miközben a szerbiai kisebbségek, köztük a hátrányos megkülönböztetést szenvedő magyarok sorsáról és helyzetéről hajlamos „nagyvonalúan” megfeledezni.

Heidi Hautala elnök asszony készségesen elismerte a felvetések jogosságát. Szerbia vonatkozásában arról tájékoztatott, hogy **Eduard Kukan**, a dél-kelet-európai interparlamentáris EP-küldöttség vezetője egy kisebbségi tárgyú civil-kerekasztal megszervezésén fáradozik, melyre ősszel kerülne sor.

Mindkét jeles vendég rendkívül fontosnak ítélte a gazdasági és az emberi jogi érdekérvényesítés összehangolását, az utóbbit helyezve az előbbi fölébe.

Az Európai Unió „**globális szereplő**” az emberi jogok terén – állapította meg Horst Fischer, az Egyesült Nemzetek Szervezetével (ENSZ) állítva párhuzamba ez irányú tevékenységét.

Brüsszel, 2010. április 29.

Az Európai Egyházak Konferenciája Brüsszelben

Tőkés László EP-képviselő 2010. április 29-én Brüsszelben az **Európai Egyházak Konferenciája (Conference of European Churches/ CEC)** rendezvényen vett részt, melynek témája **Felhívás a változásra – Egy igazságos és fenntartható európai gazdaságért** volt.

Rüdiger Noll, a rendezvény moderátora kijelentette: az egyház meg van győződve arról, hogy a gazdasági válság sokkal komolyabb, mint ahogy az az EP-jelentésekből kitűnik, hiszen az élet minden területére kiterjed, a politikai intézményekbe vetett megrendült bizalmat is beleértve. Az Európai Bizottság 2010-et a szegénység leküzdéséért folytatott harc hivatalos évének nyilvánította. Noll az EU 2020-as stratégiájában megfogalmazott célkitűzések megvalósításának módozatait és a szegénység leküzdéséről folytatott beszélgetéseket is határtalannak minősítette.

A konferencia előadássorozatát **Ulrich Mueller** nyitotta meg, aki beszédét az egyháznak a szegénység leküzdésére irányuló hozzájárulására építette fel. Véleménye szerint a szegénység és a társadalmi kizártság mind globális, mind európai

szinten kihívást jelent, amit a gazdasági válság még inkább felerősít. Ennek feloldására gyökeres távlatos változásra van szükség. A keresztény etika mércéjével kell eldönteni, hogy az egyházak milyen mértékben vesznek részt ebben a folyamatban. Az értékek válsága kapcsán egy skót lelkész szavait idézte: „semmit rólunk, érettünk – nélkülünk”. Végkövetkeztetésként megfogalmazta, hogy ebben a harcban mint a legna-

gyobb, nem-állami szolgáltatónak, az egyháznak stabil és megbízható partnernek kell lennie.

Anne Degrand-Guillaud, az EB által meghirdetett, a szegénység leküzdéséért folytatott harc évének koordinátora az EP 2020-as stratégiájában a szegénység leküzdésére irányuló közös európai platform létrehozását tartotta a legfontosabb célkitűzésnek. A Bizottság képviselője hangsúlyozta: a földrajzi beha-

▶ tárolástól függetlenül jobban meg kell értenünk, hogy valójában mit is jelent a szegénység, és közös felelősségvállalással aktívan be kell vonni az érintetteket a probléma megoldásába.

Tőkés László kettős minőségében vett részt a konferencián: az Európai Parlament Európai Néppárt Kereszténydemokrata képviselőcsoportjának tagjaként és püspökként. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KRE) leköszönt püspöke felelevenítette: a kommunizmus bukása utáni időszakban a KRE aktívan vett részt a lakosság társadalmi helyzetének javításában. Első lépéseként társadalmi missziókat és diakóniai központokat hozott létre, szeretetszolgálatokat (árvaházakat, öregotthonokat, a cigány misszió házát Nagyváradon), az egyházi alapítású Partiumi Keresztény Egyetem kereteiben beindította a szociális munkák képzését, illetve nemzeti és nemzetközi szinten szorgalmazta az ökumenikus összefogást a kommunista rendszerből örökölt szegénység leküzdésére. Ebben a szegénységben, nyomorúságban a magyar egyházak kettős kirekesztettségnek „örvendhetek”, mondotta a püspök, hiszen nemcsak egyházként, hanem

etnikai alapon is elnyomták őket.

Tőkés László közös problémaként jellemezte a szegénységet, amely nemcsak a posztkommunista államokban van jelen, hanem globális szinten is, és melynek leküzdésére a keresztény szolidaritás és együttműködés új dimenziókat nyit. Az egyház az európai egység, az európai spiritualitás megteremtőjeként, a szeretet törvényét hangsúlyozva segíthet a társadalmi problémák megoldásában.

Jürgen Klute

EP-képviselő (az Egységes Európai Baloldal/ az Északi Zöld Baloldal Képviselőcsoportja), a rendezvény házigazdája a Gazdasági és Monetáris Bizottság tagjaként a piac szabályozásáról beszélt. Véleménye szerint a gazdaságpolitika számos ellentmondást tartalmaz, és egyre több kihívást jelent. Kiemelte, nem elég a szegénységről beszélni – a tehetősebb embereknek nagyobb felelősséget kell vállalniuk. A kép-

viselő a teljes foglalkoztatottság elérését tekinti fő célkitűzésnek és a probléma megoldásának, amelyet egy szociális politika is támogatna. Végezetül megjegyezte, „a szegénységet nem Isten adta, a szegénység politikai kihívás.”

A konferencia résztvevői egyetértettek abban, hogy a szegénységre és a kiszorítottságra irányuló közfelfogás megváltoztatása hosszú időt fog igénybe venni, a fejlődés elérésére azonban az embereket kell elsősorban összehozni.

A Bizottság képviselője zárásképp hozzáfűzte, hogy a szegénység leküzdésére irányuló európai program a 2010-es év lejáta után is folytatódni fog, hiszen a pozitív hozzáállás kialakítása és fenntartása csak hosszú évek munkájának eredménye lehet. A tagállamok szabályozásait európai keretben kell elképzelni, a megoldás csak egyesített erővel található meg.

Brüsszel, 2010. április 29.

„... az egyház megvan győződve arról, hogy a gazdasági válság sokkal komolyabb, mint ahogy az az EP-jelentésekben szerepel, hiszen az élet minden területére kiterjed...”

A hit és a tudás szárnyain repülve

A szegedi Gál Ferenc Hittudományi Főiskolán 2010. április 29-30-án immár második alkalommal rendezték meg a Kárpát-medencei Keresztény Tudományos Diákköri Konferencia.

Kozma Gábor, a szervező egyetem rektora örömmel konstataulta, hogy a konferenciára öt ország (Magyarország, Ukrajna, Szlovákia, Románia és Szerbia) egyetemei és főiskolái nevében több mint nyolcvan előadó nyújtotta be jelentkezését.

A megnyitó felszólalói közül többen is örömmel beszéltek arról, hogy végre eljött az az idő, amikor hit és tudomány egymással ötvöződve jelenhet meg egy ilyen rendezvény keretében, hiszen e két dolog „szárnyai” segítségével az ember igazi magaslatoakra emelkedhet, mind az élet, mind a tudomány területén. A megnyitón felszólalt **Dr. Kiss-Rigó László** Szeged-csanádi püspök, a konferencia védnöke is.

A konferencia kétnapos programjában az előadók hat szekcióban (biblikus tudományok; egyháztörténet és egyházművészet; irodalom, nyelvészet és néprajz; történelemtudomány; neveléstudomány, andragógia és pszichológia; szociális tudományok) mutathatták be kutatásaik eredményét. Az első nap programját ökumenikus imaóra, a Szent Gellért Akadémia kamarazenekarának koncertje és állófogadás zárta.

A második nap tovább folytatódtak a szekcióülések, majd az eredményhirdetésre és a díjak átadására került sor. A díjak átadását követően **Tőkés László** püspök, EP-képviselő, a konferencia védnöke köszöntötte az egybegyűlteket, hangsúlyozva, hogy az ilyen rendezvények tudományos értékükön kívül a nemzeti összetartozás erősödésére is szolgálhat. Örömet fejezte ki amiatt is, hogy az elszakadt nemzetrészek mindegyik közösségét képviselte

valaki ezen a nagyszabású rendezvényen.

A kétnapos rendezvény zárásaként a jelenlévők elénekelték a Te Deumot.

Az első ilyen tanácskozást 2008 májusában tartották, a történelmi egyházak Kárpát-medencében működő teológiai intézményeiben tanuló magyar ajkú hallgatók tudományos diákköri konferenciájaként.

Az idei rendezvényen a hitéleti szakosok mellett azokat a világi szakos keresztény hallgatókat is lehetőséget kaptak, akik szívesen vállalkoztak kutatási eredményeik nemzetközi megmérettetésére. A II. KKTDK céljaként deklarálták, hogy a tudományos eredmények bemutatása és értékelése révén ösztönözzék a diákokat a tudományok tanulmányozására és a kutatásokban való részvétellel.

MTI/ karpinfo.net

Koszovóról az EP-ben

Kivonulás Koszovóból

Az Európai Parlament május eleji bizottsági hetében, tegnap a Külügyi Bizottság (AFET) a **Koszovó** európai integrációjáról szóló állásfoglalásra irányuló indítvány tervezetének a megvitatását tűzte napirendjére. A dokumentumot **Ulrike Lunacek** osztrák képviselőasszony (Zöldek/EFA-frakció), az ügy jelentéstevője terjesztette elő, ezt követően pedig a jelenlévő képviselők szoltak hozzá, és fogalmazták meg módosító javaslataikat.

A jelentéstervezet Koszovó integrációs folyamatának fontosabb lépéseiről és jelenlegi állásáról számol be, továbbá javaslatokat tesz a különleges figyelmet érdemlő, fontosabb problémák megoldására, mint amilyenek: a korrupció elleni küzdelem, a decentralizáció folytatása, az igazságszolgáltatás reformja, a média pluralizmusának biztosítása, kisebbségi, nyelvi és oktatási kérdések, a hazatelepülő cigányság ügye, környezetvédelem (stb.).

A képviselők egyetértettek abban, hogy a Koszovó és **Szerbia** közötti párbeszéd létfontosságú a régió stabilitása szempontjából. Ugyanakkor a két állam **EU-jelöltsége** is szorosan összefügg egymással. Sajnálatos módon azonban a két szomszéd között semmiféle párbeszéd nem léte-

zik, ami útjában áll a demokratizálási folyamatnak, és az Unió jószomszéd-sági politikájával is ellenkezik. Az EP-nek politikai szinten szorgalmaznia kell a **kétoldalú párbeszédet** – javasolták a felszólalók.

Mint ismeretes, az EU 27 tagállama közül mindössze 22 ismerte el **Koszovó függetlenségét**. Ennek vonatkozásában Lunacek asszony azt sürgette, hogy Koszovó csatlakozásának elősegítése érdekében az Unió alakítson ki közös álláspontot Koszovó államisága ügyében.

Vele szemben több felszólaló – köztük **Maria Muñiz de Urquiza** spanyol és **Adrian Severin**

román szocialista képviselők – azt hangsúlyozták, hogy az EU nem követelheti meg tagállamaitól Koszovó függetlenségének az elismerését. **Jelko Kacin** szlovéniai liberális képviselő kétségét fejezte ki a párbeszéd létrejötté iránt, hiszen Szerbia

mindmáig nem szomszédjának, hanem saját területe részének tekinti egykori tartományát.

Tőkés László erdélyi képviselő felszólalásában azt a megállapítást tette, hogy Koszovó integrációjának kulcsa: Szerbia. A kettőről nem is lehet különállóan beszélni – annál is kevésbé, mivel mindkét ország az EU-ba igyekszik. A jelenlegi balkáni, illetve koszovói helyzet a **titói** és **milosevicsi** nacionál-kommunista rezsimre vezethető vissza, és azok lehúzó örökségeként nehezedik egész Európára. Ezzel az örökséggel kellene szakítani – márpedig Szerbia továbbra is a megbékélés, valamint a rendezés ellenében fejt ki politikáját. Ebben sajnos egyes EU-tagállamok részéről is támogatást nyer, példának okáért **Szlovákia, Románia, Spanyolország** részéről, melyek nem ismerik el Koszovó függetlenségét. Mi értelme van a koszovói albánok és a szerbek „párbeszédét” erőltetni, miközben maguk az EU-tagországok sem tudnak egyetértésre jutni Koszovó kérdésében? – tette fel a kérdést képviselőnk.

„... a két szomszéd között semmiféle párbeszéd nem létezik, ami útjában áll a demokratizálási folyamatnak, és az Unió jószomszéd-sági politikájával is ellenkezik...”

Délután **Skender Hyseni** koszovói külügyminiszter meghallgatásával folytatódott az AFET tanácskozása. A diplomata elismerte, hogy szinte teljességgel hiányzik a kommunikáció országa és Szerbia között. Ennek megteremtésében számít a spanyol elnökség közreműködésére, mint amiképpen kormánya annak érdekében is minden lehetőt megtesz, hogy a függetlenségének elismerését megtagadó öt EU-tagállam támogatását is megszerezze. Koszovó

– immár visszavonhatatlanul – egy független állam. Koszovó része Európának, és Európa nem lehet teljes Koszovó nélkül – összegezte mondanivalóját Hyseni külügyminiszter.

Brüsszel, 2010. május 5.

Az EP plenáris ülése

2010. május 5–6., Brüsszel

Az Egyesült Államok alelnöke, Joe Biden mondott beszédet az EP május 6-ai ünnepélyes ülésén. Szinte napra pontosan 25 évvel korábban szólalt fel az EP-ben Ronald Reagan amerikai elnök. Az EP szerdán szavazott azokról az állásfoglalásokról és jogszabályokról, amelyekről eredetileg az áprilisi ülésen voksoltak volna. Akkor az izlandi vulkánkitörést követő közlekedési korlátozások miatt a szavazások elhalasztása mellett döntöttek.

■ Reptéri díjak: ne az utasok fizessenek a szigorúbb biztonsági intézkedésekért

Az uniós előírásokon túlmenő reptéri és repülési biztonsági intézkedésekért a tagállamoknak, nem pedig az utasoknak kellene fizetniük – áll az EP által elfogadott állásfoglalásban.

■ Állatvédelem: több ellenőrzést és hatékonyabb büntetéseket akar az EP

Megfelelően végrehajtották az unió 2006-2010-es állatvédelmi cselekvési tervét, viszont több ellenőrzésre és hatékonyabb büntetési rendszerre lenne szükség – áll az EP szerdán megszavazott jelentésében.

■ Feltételekhez köti az USA-nak történő légiutas- és bankadatátadást az EP

Az Egyesült Államokkal kötendő egyezmény nem teheti lehetővé a banki adatok tömeges átadását – áll az EP által elfogadott állásfoglalásban. A légiutasadatoknak az USA, illetve Ausztália részére történő átadásáról szóló egyezményekről az EP felfüggeszti a szavazást, hogy időt adjon a megállapodások újratárgyalására.

■ EP-vita a görög válságról a május 7-ei euró-csúcs előtt

A jelenlegi görögországi pénzügyi válság kapcsán tartott vitát a parlament szerdán Brüsszelben. A vitára az euróövezet állam- és kormányfőinek május 7-ei csúcstalálkozóját megelőzően került sor. Az euróövezeti csúcserkeztelenen döntenek majd a görögországi mentőcsomag támogatásá-

ról. A felszólalók többsége egyetértett abban, hogy erőteljesebb gazdasági irányításra és a pénzügyi reformok gyors végrehajtására van szükség.

■ Joe Biden amerikai alelnök az EP-ben

Joe Biden amerikai alelnök európai parlamenti felszólalásában hangsúlyozta a transzatlanti kapcsolatok megújításának és újjáépítésének szükségességét. Az alelnök elmondta továbbá: Európának és az USA-nak közös érdekei és értékei vannak. Változó és veszélyes világunkban szükségük van egymásra – tette hozzá. Beszédében kitért a terrorizmus elleni küzdelem jelentőségére is, a SWIFT-egyezmény kapcsán pedig leszögezte: a magánélet védelméhez fűződő jogot az amerikai alkotmány is rögzíti.

■ Iráni atomprogram: együttműködés vagy elszigetelés?

Az iráni nukleáris program kapcsán Biden kijelentette: Európa és Washington példa nélküli együttműködésbe kezdett az iráni vezetéssel. „Az Egyesült Államok továbbra is hajlandó elkötelezni magát, de Iránnak elszigeteltséggel kell szembe néznie, ha nem teljesíti az atomsorompó-szerződés kritériumait”. Utalva az amerikai rakétavédelmi bázisok Európában történő létesítésére az alelnök egyértelművé tette: „valamennyi szövetségünk biztonsága iránt elkötelezettek vagyunk”.

■ SWIFT: az USA biztosítja a magánélet védelmét

A képviselők szerdán megszavazott állásfoglalásukban úgy vélték, a banki adatok tömeges átadása sérti az uniós jogot, ezért az Egyesült Államokkal kötendő SWIFT-egyezmény ezt nem teheti lehetővé. Erre reagálva az amerikai alelnök elmondta: „Úgy véljük, a terrorizmus finanszírozását követő program elengedhetetlen a biztonságunkhoz. Megértjük aggodalmaikat. Biztos vagyok abban, hogy egyidejűleg tudjuk ezen eszközt használni és a magánélet védelmét biztosítani”. Az alelnök hozzátette

továbbá: „a fizikai biztonság szintén elidegeníthetetlen jog”.

Az amerikai Szenátusban betöltött funkciójára utalva Biden hangsúlyozta: az Európai Parlament és a Kongresszus „több mint 800 millió embert képvisel: a két választott testület a világ népességének közel egynegyede számára alkot törvényeket”. Az Egyesült Államok üdvözöli, hogy az új liszaboni szerződés fokozott európai együttműködést tesz lehetővé – tette hozzá.

■ „Európa inkább eszme, mint hely”

Biden elmondta: ő és Barack Obama amerikai elnök is osztja a szabadság és a béke európai értékeit. Az EU alapítóit méltatva leszögezte: „Európa sokkal inkább egy eszme, mint egy hely”. Az előző amerikai kormánytól eltérő hangot megütve az alelnök Churchillt idézte: „nemcsak ahhoz kell bátorság, hogy az ember kiálljon és beszéljen, hanem ahhoz is, hogy leüljön és meghallgassa a másikat”. Biden egymás igényei kölcsönös figyelembe vételének fontosságát hangsúlyozva elmondta továbbá: az Obama-kormány kész meghallgatni Európát.

■ 2015.eu: Európa digitális forradalma

2013-ig minden uniós háztartásnak rendelkeznie kell szélessávú internet-hozzáféréssel és az uniós állampolgárokat digitális ismeretekkel kell felvértezni – olvasható az EP szerdán elfogadott állásfoglalásában. A képviselők azt is el szeretnék érni, hogy a mobiltelefon-előfizetők háromnegyede 2015-re 3G szolgáltatást használjon. „Rendkívüli sebességű és megálló nélküli a digitális társadalom felhaladó vonat; amelyre az EU-nak is fel kell szállnia” – mondta Pilar del Castillo Vera parlamenti témafelelős.

Del Castillo „Új digitális menetrend kialakítása Európa számára: 2015. eu” című jelentését nagy többséggel hagyta jóvá az Európai Parlament május 5-én.

www.europarl.europa.eu

A Magyar Néppárti Delegáció 2010. áprilisi-májusi híreiből

■ Április 2.

Schmitt Pál, az Európai Parlament balkáni bővítésért is felelős alelnöke kijelentette: pozitívan tekint a horvát csatlakozási folyamatra. Véleménye szerint legkésőbb 2012-re Horvátország teljes jogú uniós taggá válhat.

■ Április 7.

„Súlyos és orvosolhatatlan mulasztást követ el a magyar kormány, ha nem jelöl civil magyar képviselőt az ENSZ égisze alatt működő Fogytékossággal Élő Személyek Jogainak Bizottságába” – jelentette ki Kósa Ádám európai parlamenti képviselő (Fidesz). A néppárti politikus nem tartja elfogadhatónak, hogy bár az Országos Fogytékosügyi Tanács foglalkozott az új jelölt ügyével, eddig mégsem tudott dönteni.

■ Április 8.

„Mihamarabb fel kell számolni az uniós kvóta-kereskedelmi rendszerben rejlő jogi kiskapukat. Az Európai Bizottságnak hatékonyabban kell fellépnie az ellen, hogy az engedélyeket jogszerűtlenül és rosszhiszeműen használják fel” – jelentette ki Gyürk András európai parlamenti képviselő (Fidesz) az EP tegnapi plenáris üléséhez benyújtott írásbeli nyilatkozatában.

■ Április 12.

Joseph Daul, az Európai Parlament néppárti képviselőcsoportjának frakcióvezetője üdvözölte a magyarországi országgyűlési választások első fordulójának kimenetelét. Az eredmények világosan tükrözik, hogy a magyar polgárok, Orbán Viktor és egy erős Fidesz kormány vezetésével, készen állnak, hogy egy új korszakot kezdjenek. A rend, siker, fejlődés, gyorsulás és szolidaritás korszakát – fogalmazott Joseph Daul.

■ Április 14.

Öry Csaba európai parlamenti képviselő (Fidesz) szervezésében „Új Foglalkoztatáspolitiká” címmel konferencia került tegnap megrendezésre az EP Foglalkoztatási és Szociális Bizottságában. A néppárti politikus szerint az Európai Unió elsőszámú prioritása a foglalkoztatás jelenlegi szintjének növelése kell, hogy legyen.

■ Április 20.

Az Európai Bizottság 2010. évi jogalkotási és munkaprogramjának vitájára került sor az Európai Parlament plenáris ülésén. Szájer József európai

parlamenti képviselő (Fidesz-KDNP), a néppárti képviselőcsoport vezérszónokaként kérte a Bizottságot, hogy a jövőben gyakorolja hatásköreit és ne tűrje az egyes tagállamok eddigi félrevezető tájékoztatási gyakorlatát, hazugságait. A hazugságokra alapozott politika ugyanis, mindaz a magyar és a görög kormány esetében is beigazolódtott, végső soron nemcsak a tagállamok, de az egész Európai Unió gazdaságát is megrendíthetik.

■ Április 26.

„Ez a választási eredmény korszakhatár Magyarország történelmében. A Fidesz elsőprő győzelme elhozza a siker időszakát az ország számára” – nyilatkozta Joseph Daul, az Európai Parlament néppárti képviselőcso-

portjának frakcióvezetője. Üdvözölve a Fidesz példátlan győzelmét, Joseph Daul annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a Fidesz vezetésével Magyarország ismét sikeres és gyarapodó orszaggá válik.

■ Április 27.

A magyar gazdaságpolitika várható új irányának megfelelő uniós költségvetési tervet terjesztett elő az Európai Parlament Költségvetési Bizottságában Janusz Lewandowski biztos, amely szerint a válságból kilábaló Európa számára a legfontosabb a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés erősítése. Surján László néppárti képviselő ezzel kapcsolatban elmondta: „az Európai Bizottság jól megfogalmazott célokat mutatott be, a munkahelyteremtés és a gazdasági növekedés erősítését helyezte a középtába. Ha az európai támogatásokat jól használjuk fel, eredményei a gazdasági válságból való kilábalást segítik”.

■ Április 28.

Éles vita kíséretében tárgyalt több, a fogyatékos emberek életét érintő beadványt az Európai Parlament Petíciós Bizottsága tegnapi ülésén. A megbeszélés során Hankiss Ágnes és Kósa Ádám európai parlamenti képviselők (Fidesz-KDNP) több olyan fontos kérdésre hívták fel a bizottság figyelmét, melyek rendezése nélkül az Európai Unió tagállamaiban nem érvényesülhetnek az alapvető emberi jogok.

Az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottsága nagy többséggel megszavazta Gál Kinga európai parlamenti képviselő (Fidesz) jelentését az Európai Unió csatlakozásáról az Európa Tanács emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményéhez (ECHR). A néppárti politikus szerint az Európai Unió az egyezményhez történő csatlakozással tovább erősítheti az emberi jogok európai védelmének eddigi rendszerét.

Az Európai Parlament Regionális Fejlesztési Bizottsága elfogadta Deutsch Tamás európai parlamenti képviselő (Fidesz-KDNP) összes, az uniós kohéziós támogatások nyomon követhetőségének javítása érdekében beterjesztett javaslatát. A jelentés néppárti témafelelőseként Deutsch Tamás javaslataival olyan változtatásokat kíván tenni, amelyeknek köszönhetően az európai polgárok megfelelő tájékoztatást kapnak az uniós közpénzek felhasználásáról, hasznosulásáról.

Az Európai Parlament Költségvetési Bizottsága a Közös Agrárpolitika kiadásainak vizsgálatával folytatta a 2010. évi európai költségvetés végrehajtásának ellenőrzését. Az ülésen elnöklő Surján László európai parlamenti képviselő (Fidesz-KDNP) kiemelte, hogy az Európai Parlament elkötelezett a közös uniós agrárpolitika folytatása mellett. A néppárti politikus ugyanakkor figyelmeztetett, hogy a 2004 után csatlakozott tagállamok részére a felzárkózás lehetőségét további programokkal kell biztosítani.

■ Május 4.

Glattfelder Béla európai parlamenti képviselő (Fidesz) az EP Mezőgazdasági Bizottságának ülésén felszólította az élelmiszerbiztonságért felelős európai biztost, hogy az Európai Bi-

▶ zottság függesse fel a marokkói paprika importját.

Az Európai Parlament Költségvetési Bizottsága az idei uniós költségvetés végrehajtásának ellenőrzése során 2010. május 4-én tartott ülésén az ifjúsági programokkal kapcsolatos uniós kiadásokat vizsgálta. Mivel az erre a területre irányuló közvetlen és közvetett kiadások több milliárd eurós nagyságrendűek, hatékony igénybevételek révén nemcsak számtalan hazai ifjúsági programot lehetne indítani, hanem az jelentősen növelné a Magyarországra érkező uniós támogatások összegét is.

■ Május 5.

Mások tulajdonának erőszakos elvétele a kommunista ösbűnök egyike, amelynek erkölcsi terhét a mai napig hordozzuk - hívta fel a figyelmet a Petíciós Bizottság tegnapi ülésén Hankiss Ágnes európai parlamenti képviselő (Fidesz). A néppárti politikus felszólalásában emblematikus példaként említette Magyarország volt szocialista miniszterelnökének, Gyurcsány Ferencnek az esetét, aki a mai napig zavartalanul él egy olyan villában, melyet eredeti tulajdonosától, egy zsidó családtól előbb a náci, majd a kommunisták jogtalanul tulajdonítottak el.

Az Európai Parlament mai plenáris ülésén elfogadta Szájer József által előterjesztett „A jogalkotási felhatalmazás hatásköréről” című jelentést, mely rendezi az Európai Parlamentnek a Bizottság végrehajtási hatásköre felett gyakorolt ellenőrzési jogkörét. A magyar néppárti képviselőcsoport vezetője szerint azáltal, hogy az európai polgárok által közvetlenül választott törvényhozó testületnek, az Európai Parlamentnek szélesebb körű ellenőrzési jogokat biztosítunk az európai végrehajtó hatalom felett, az Európai Unió demokratikusabbá és átláthatóbbá válik.

Gyürk András és Glattfelder Béla üdvözölték az Európai Parlament mezőgazdaság és az éghajlatváltozás kapcsolatáról szóló jelentésének elfogadását. A fideszes európai parlamenti képviselők jelentős magyar sikerként értékelik, hogy a jelentéshez benyújtott több fontos módosító indítványukat is támogatta az EP plenáris ülése.

„Az Európai Unió következő tízéves gazdasági stratégiájának reális és megvalósítható célokat kell kitűznie, és abban a tagállamok felzárkózását segítő kohéziós politikának is kiemelt

Schmitt Pál, az EP volt alelnöke, a Magyar Országgyűlés elnöke

szerepet kell szánni” – hívta fel a figyelmet Győri Enikő európai parlamenti képviselő (Fidesz) az EP plenáris ülésén, az Európai Unió következő tízéves gazdaságpolitikai stratégiájának (EU2020) kialakításával kapcsolatban tartott vita során.

Az Európai Parlament meghallgatta a Tanács és a Bizottság képviselőit az Európai Unió az Európai Emberi Jogi Egyezményhez történő csatlakozásáról. A plenáris vitában Gál Kinga európai néppárti képviselő, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságban (LIBE) készített vélemény jelentéstevőjeként szólalt fel. A két uniós intézmény képviselői a vita során beszámoltak a Parlamentnek a készülő tárgyalási mandátum részleteiről. A képviselőasszony beszédében üdvözölte, hogy „az, ami évekkel ezelőtt még bevehetetlen akadállynak minősült, annak ma már a részleteiről beszélünk.”

■ Május 6.

Az Európai Parlament csütörtöki plenáris ülésén nagy többséggel elfogadta Deutsch Tamás jelentését az Európai Beruházási Bank (EBB) 2008. évi tevékenységéről. A Fidesz képviselője a jelentés bemutatásakor aláhúzta: új korszakba lépett az Európai Unió a

Lisszaboni Szerződés elfogadásával, és a globális pénzügyi válságra adott válaszokkal, ami a Bank tevékenységeiben is új időszakot fog nyitni.

■ Május 10.

Az Európai Parlament Gazdasági és Pénzügyi Bizottsága megszavazta az új európai pénzügyi felügyeleti rendszer létrehozását tartalmazó jogszabálytervezeteket. Győri Enikő európai parlamenti képviselő (Fidesz) javaslatai révén több, magyar és közép-európai érdekeit szolgáló rendelkezés is a jogszabálycsomag részévé vált. A jogszabályokról várhatóan júniusban szavaz az Európai Parlament plenáris ülése.

■ Május 12.

Schmitt Pál, az Európai Parlament alelnöke utolsó brüsszeli munkahetén elbúcsúzott képviselőtársaitól, a néppárti frakció elnökétől, Joseph Daultól, valamint az EP lengyel elnökétől, Jerzy Buzektól. Mint ismeretes: a Fidesz képviselőcsoportja őt jelölte az Magyar Országgyűlés elnöki posztjára. Schmitt Pál országgyűlési elnökként minden képviselő érdekét szeretné szolgálni, aki kész a nemzeti összefogás érdekében dolgozni – nyilatkozta a volt EP-alelnök.

<http://fidesz-eu.hu>